D. SZILAGYI ŞI M. CÎRLOANŢĂ
DUELUL Mut
Roman de aventuri
Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice”
Revista „Ştiinţă şi tehnică”

TREI BĂTĂI În UŞĂ

Sub soarele prietenos al după-amiezei de mai, centrul Bucureştilor, plin de animaţie, pare un imens mozaic de culori. O mulţime voioasă, zgomotoasă, exuberantă, caracteristică oraşelor sudului, inundă străzile, bulevardele.

Trecătorii sînt asaltaţi de florărese:

- Ia violete... ia violete... violetele...

Un vînzător de ziare se agită :

- 'formaţia Bucureştiului...

Luna mai, luna florilor şi a iubirii, ¡şi revarsă cu dărnicie farmecele. Zilele însorite au alungat amintirea iernii cu viforniţe şi cu munţi de zăpadă. Bucureştii renasc. Parcurile, bulevardele îşi recapătă farmecul pe care li-l răpise toamna trecută. Oamenii sînt veseli, în ochii lor parcă sclipeşte aşteptarea. Unii aşteaptă fiorul primei dragoste, alţii caută uitarea. Mulţi pornesc să înfăptuiască visuri măreţe. Chemarea marilor şantiere pare' că şi-a întărit ecoul. Primăvara Bucureştilor e tulburătoare.

Străinul care a cunoscut Bucureştii iarna, cînd marele oraş se zgribuleşte sub suflarea îngheţată a Crivăţului, rămîne uimit cînd îl regăseşte primăvara. La Bucureşti, spre deosebire de alte oraşe, în care trecerea de la iarnă la vară se petrece lent, treptat, timp de săptămîni şi luni, ieşirea din iarnă se face peste noapte. Bucureştii erup primăvara ca florile zarzărului. Bucureştenii îşi leapădă paltoanele, şubele, fularele, care le ascundeau faţa, căciulile, care le umbreau ochii. Femeile par a fi apărut atuncea, brusc, după o lungă absenţă, o dată cu cerul senin şi cu pomii înfloriţi. An de an, în prima zi de primăvară descoperi cît de mulţi copii sînt în oraşul iubit şi cît de vesel şi sonor e rîsul lor. În zilele de mai ai impresia că pînă şi străzile se lărgesc, se destind după amorţeala în care au stat aproape o jumătate de an.

În această după-amiază, pe bulevardul Magheru, în faţa cinematografului „Patria", trecea un bărbat în vîrstă, corect îmbrăcat, cu privirea inexpresivă. Păşea fără grabă, contemplînd rece mulţimea. Nu lua parte la animaţia generală. Nu părea impresionat nici de revărsarea soarelui de primăvară, nici de tumultul trecătorilor. Traversă bulevardul şi intră în bufetul „Expres". Zăbovi înăuntru doar cîteva clipe. Poate era nemulţumit de sortimentul bucatelor. îşi continuă plimbarea pe bulevard în sus. Se opri la staţia de autobus, dar autobusul întîrzia. Îşi consultă ceasul. Renunţă la autobus. Merse cîtva timp, apoi coti pe o străduţă, pe alta şi intră într-un bloc. Se îndreptă liniştit spre lift. În hol era doar portarul. Acesta îşi ridică ochii, somnoros, apoi îşi lăsă din nou capul pe braţe, continuîndu-şi... serviciul.

Vizitatorul intră în cuşca ascensorului şi apăsă pe buton. La etajul 3 coborî şi, închizînd cu grijă uşa, aşteptă pînă ce liftul porni să coboare. Apoi urcă pe scări spre catul următor. Acolo se opri cîteva clipe, cercetînd uşa apartamentului 32. încercă uşurel clanţa: uşa era încuiată. Atunci îşi scoase mănuşa şi cu degetu-l costeliv bătu • de trei ori. Bătu discret, dar îi păru că uşa răsună ca o tobă. Privi împrejur : nimeni. Dinăuntru - nici un răspuns. Trecură cîteva clipe lungi, poate un minut. Cînd se pregătea să bată din nou, dinăuntru răzbătu un scîrţîit uşor. Vizeta de la uşă clipi ca

un ochi, apoi uşa se deschise. În prag apăru un bărbat brunet, înalt, bine legat, îmbrăcat în haină de casă de culoare vişinie, cu brandenburguri argintii.

- Pe cine căutaţi ?
- Bună ziua. Iertaţi-mă că vă deranjez. Aici e apartamentul 32 ?
- Întocmai. Cu cine am onoarea ?
- Sînt de la Editura tehnică. Am o chestiune, o nimica toată. Vă deranjez doar un minut. Dacă-mi permiteţi am să intru. Numai un minut...

Uşa se deschise mai larg. Cei doi intrară. Uşa se închise la loc, masivă, întunecată. Pe culoar, pe scară, se făcu iar linişte. Afară, pe străzi şi în parcuri, pămîntul, iarba, florile se încălzeau sub razele soarelui. înăuntru, între ziduri, în umbra coridoarelor şi a holurilor se mai păstrase ceva din răcoarea iernii.

Dacă cineva străin s-ar fi putut strecura atunci nevăzut în apartament, ar fi asistat la următoarea convorbire :

- Vă ascult.
- Vă rog foarte mult să mă ascultaţi.

Vizitatorul desfăcu cu grijă servieta, scoţînd cîteva cărţi şi un catalog de titluri, scuzîndu-se din nou:

- V-am deranjat la o oră nepotrivită, dar...
- Nu face nimic, să terminăm mai repede !
- Da. dar poate soţia dumneavoastră...
- N-am soţie !
- O. singur-singurel în aceste zile de mai...

În glasul vizitatorului se desluşea o notă de ironie. Stăpînul casei ridică iritat capul. Insistenţa necunoscutului începea să-l agaseze. Luă în mînă catalogul, rostind sec:

- Sînt singur cuc. iar cu primăvara ocupă-te dumneata... că eşti de la o editură ştiinţifică !

Vizitatorul nu se supără Dimpotrivă. Privi iscoditor camera Apoi, pesemne mulţumit de cele constatate, se întoarse din nou spre gazdă şi pe un ton serios întrebă :

- Nu sînteţi de părere că... iubirea nu moare niciodată ?

Deşi pornit împotriva iubirii, cel căruia îi fuseseră adresate cuvintele fu neaşteptat de impresionat. Păli. Abia peste o clipă putu să răspundă, cu oarecare nesiguranţă în glas :

- ...Totul e trecător.

Dar, lucru nefiresc : cei doi discutau despre dragoste, cu priviri crunte. Au devenit deodată gravi. Pronunţau cuvintele rece, maşinal, sacadat: suna ca un schimb de parolă De ce oare ?

Cine ştie ? La convorbire n-a asistat nimeni. Ea a decurs în spatele unei uşi masive, în biroul elegant, dar sobru, cu ferestrele închise.

Abia după o oră, vizitatorul necunoscut a ieşit din nou în stradă. S-a oprit puţin, s-a întors spre a feri de vînt flacăra chibritului cu care-şi aprindea ţigara, traversă spre celălalt trotuar şi dispăru după colţ.

Pe străzi, pe bulevarde, mulţimea îşi continua tălăzuirea, bucurîndu-se de ziua primăvăratică. în atelierele şi în halele uzinelor, în birouri, pe schele, oamenii munceau, schimbau glume Viaţa îşi urma cursul, tumultuoasă, atotputernică. Nimeni nu ştia că undeva, pe o străduţă liniştită din centru, la o uşă de la etajul patru al unui bloc au răsunat trei misterioase bătăi în uşă.

Nimeni nu bănuia că începuse un duel mut.

VICLEANUL MEFISTO Îşi PIERDE URMA

- Tovarăşe maior, eu am propus de mult să-l arestăm. Acest ticălos cîntăreţ de cor bisericesc nu mi-a plăcut din prima clipă. Acum... acum s-a dus totul pe copcă... Eu am...
- Tovarăşe locotenent ! încetaţi cu lamentările.
- Am înţeles !

Locotenentul Adrian, în poziţie de drepţi, privea ţintă în ochii şefului său. Nu-l văzuse încă niciodată mînios.

- Tovarăşe maior...
- Locotenent Adrian, raportaţi cum s-au desfăşurat lucrurile. Pe scurt. Ascult.
- Tovarăşe maior, după cum aţi ordonat, l-am urmărit pas cu pas. Locotenentul Toth a rămas să supravegheze casa. M-am ţinut după individ. El a apucat-o pe strada Romulus.
- Pe stradă era circulaţie animată ?
- Nu, nu era nimeni.
- Da Continuaţi.
- Chiar la colţ, unde strada Romulus dă în strada Ghenadie-Petrescu, e o staţie de tramvai. Pe acolo trece 7.
- Ştiu. Continuaţi.
- Pe linia asta, vagoanele trec destul de rar, aşa că eram liniştit. Dar nu ştiu cum s-a nimerit că tocmai atunci veni vagonul, ca la comandă. N-am mai avut timp să-l prind. Am chemat repede maşina care venea în urmă şi am pornit în urmărirea tramvaiului. Am ajuns vagonul la staţia următoare - la strada Parfumului. Am oprit în spate, ca să las lumea să urce şi să coboare. M-am uitat atent: omul meu era înăuntru. După ce tramvaiul a pornit, l-am depăşit, am lăsat maşina şi m-am postat în staţie. Am pîndit atent dacă individul nu coboară. M-am urcat pe scară şi, ţinînd uşa, am aşteptat să se inchidă uşa din faţă. Acum celălalt nu mai putea coborî. Deci trebuia să fie înăuntru. Dar ia-l de unde nu-i. Se evaporase. Nenorocitul ăsta de tramvai 7 face acolo atîtea cotituri prin labirintul de străduţe, încît prada mi-a scăpat.
- Destul. Şi Toth ce spune ?
- Că individul nu s-a mai întors acasă. I-am percheziţionat^ locuinţa, dar n-am găsit nimic deosebit. Afară doar de această carte.

Adrian întinse maiorului un volum cu scoarţele ferfeniţă. Era un roman de duzină, tradus din englezeşte de Jul Giurgea. Ceea ce-i atrăsese atenţia lui Adrian era un dialog subliniat cu creion albastru. Eroul şi eroina filozofau :

„- Iubirea nu moare niciodată!

- Totul e trecător!"

Maiorul cercetă cartea şi o depuse pe birou.

- Altceva ?
- Nimic.
- Bine, sînteţi liber. Trimiteţi-l la mine pe căpitanul Moraru.

Locotenentul Adrian salută şi plecă. Conştiinţa greşelii săvîrşite, dar mai ales faptul că-şi pierduse cumpătul, îl apăsa. Posomorît, îl anunţă pe Moraru că e chemat de maior, apoi se încuie în birou spre a descurca iţele în care se încurcase. Da, situaţia era cît se poate de proastă. Vînatul viclean îi scăpase din mînă.

Nici acum nu se putea dumiri asupra substratului acestui caz

Cîntăreţul de cor bisericesc fusese semnalat Securităţii de către un pensionar. Maiorul îi ordonase să-l urmărească şi să afle toate amănuntele privind comportarea acestuia. Misiunea i se părea a fi uşoară ba chiar fără noimă. Adrian visa „cazuri teribile", probleme rare, în care să-şi afirme perspicacitatea. Voia să rezolve cazuri

celebre pentru a deveni el însuşi celebru. Şi asta cît mai repede. Cînd colo era pus să se ţină după un bătrîn ramolit, un cîntăreţ de cor bisericesc, cu un trecut, ce-i drept, nu prea bisericos.

- Maiorul îmi subapreciază forţele, asta e, îşi zisese Adrian, nemulţumit.

Acum stătea şi medita din nou la cele ce i se întîmplaseră. Privea a nu ştiu cîta oară fişa pe care trecuse cu meticulozitate datele individului urmărit : „Petre Cunea - 65 de ani ; crime de război, participare la masacre în timpul rebeliunii legionare".

Citea şi recitea aceste cuvinte şi nu putea înţelege de ce voia maiorul să tergiverseze cazul. Vinovăţia era doar dovedită, criminalul trebuia arestat. Dosarul lui Cunea era de mult întocmit. Mai lipsea doar acuzatul. Şi acum cînd acuzatul apăruse...

Supărat şi necăjit, Adrian privea ţintă în tavan.

în acest timp, căpitanul Moraru se prezentase în faţa maiorului.

- Ordonaţi, tovarăşe maior.

Maiorul, stînd în spatele biroului, citea pagina a patra a „Scînteii". După ce mai stărui asupra unui articol cîteva clipe, lăsă din mînă ziarul şi îşi ridică privirea spre noul sosit.

- Ia loc. Trebuie să stăm puţin de vorbă.

Moraru se aşeză în fotoliu.

- Ia acest dosar şi studiază-l.

Moraru luă dosarul şi se adînci în lectura lui. Maiorul îl lăsă să citească şi se depărtă, privind pe fereastră. într-un tîrziu, Moraru închise dosarul şi-şi ridică ochii.

- Gata?
- Gata, tovarăşe maior.
- De acest caz s-a ocupat locotenentul Adrian. Mă-nţelegi ?
- Da, tovarăşe maior. Dar permiteţi-mi, aţi spus „s-a ocupat" ?
- Da, ,,s-a ocupat" şi n-a lucrat bine. Din acest moment cazul îl vei prelua dumneata.
- Am înţeles.
- Pentru asta te-am chemat. Acum cunoşti dosarul.
- Da, mi-am dat seama despre ce e vorba.
- Ce părere ai ?
- O părere completă nu-mi pot forma, fiindcă am parcurs doar fugitiv documentele. Totuşi, dacă-mi permiteţi, aş avea cîte ceva de spus.
- Spune.
- Am convingerea că acest Cunea are pe conştiinţă nu numai crimele din trecut.
- Ce te face să crezi asta ?
- Indicii precise, e adevărat, nu avem. Doar ipoteze. Reapariţia lui, după atîţia ani de zile, în orice caz nu este întîmplătoare. Un asemenea om nu iese la suprafaţă fără motive deosebite. Şi pe urmă mai e sublinierea din cartea confiscată la percheziţie. Cunea n-a citit prea multe cărţi în viaţa lui: Dacă a citit ceva, apoi trebuie să fi fost „Mein Kampf", deşi mă îndoiesc s-o fi citit şi pe aceea pînă la sfîrşit. E un produs tipic al legionarismului, o brută primitivă, plin de dispreţ faţă de cultură. Nu pot să cred nici în ruptul capului că sublinierea se datoreşte vreunei tîrzii pasiuni pentru limbajul îndrăgostiţilor. Trebuie să fie altceva.
- Dar de unde ştii că a făcut el sublinierea ? Cartea e uzată, a trecut prin multe mîini.
- Se poate să n-o fi făcut el, dar în orice caz e recentă. Stratul de grafit coloriit e proaspăt, n-a apucat să se întindă şi să se şteargă, cum se întîmplă cînd cartea e des răsfoită. Asta nu-i deloc greu de constatat, se vede şi cu ochiul liber.

- Concluzia ?
- Concluzia mea este că dialogul subliniat reprezintă o parolă. Am două ipoteze. Prima: Cunea şi-a însemnat parola,.de teamă să n-o uite, în sprijinul acestei ipoteze e faptul că individul stă într-adevăr destul de prost cu memoria. în general nu prea străluceşte prin intelect. Dar pe de altă parte, metoda e prea stîngace, bătătoare la ochi şi riscantă. Dacă Cunea e prost, în schimb stăpînii săi probabil că nu sînt. De aceea aş renunţa la această ipoteză. A doua ipoteză e aceea că parola, consemnată în carte, nu i-a fost transmisă direct de către şefii lui, Ci printr-un intermediar oarecare. De pildă, i se putea transmite dispoziţia să meargă la anticarul cutare sau la vreun talcioc sau la cetăţeanul X şi să ceară cartea cu titlul respectiv, în care va găsi parola.
- Raţionamentul dumitale e interesant. Dar ce părere ai despre ceea ce a păţit Adrian ?
- Adrian este o fire expansivă, fără experienţă şi... îngîmfat.
- Nu, nu despre asta te-am întrebat. Ce părere ai despre felul cum i-a scăpat Cunea. Ai acolo în dosar raportul lui ?
- Da, l-am citit. Aici se pot ivi, de asemenea,»două ipoteze. Prima e că individul a sărit din tramvai în mers. Terenul pe care s-a desfăşurat acţiunea e propice pentru aşa ceva. Tocmai aceasta l-a înşelat pe Adrian. După părerea mea, Cunea n-a sărit din tramvai. La 65 de ani aşa ceva e greu de realizat. Într-un cuvînt, convingerea mea e că acest Cunea a rămas în tramvai şi - într-un fel oarecare - l-a păcălit pe Adrian.

Maiorul surîse :
- Şi în privinţa asta ipoteza dumitale concordă cu a mea.

După ce stătu cîteva clipe concentrîndu-şi gîndurile, maiorul urmă:
- Da. Şi acum, după ce ai făcut cunoştinţă cu subiectul, să trecem la fapte. Ai sesizat lucrurile. Aceasta îmi întăreşte părerea că am făcut bine că te-am ales pe dumneata pentru această misiune. După cum ai presupus, Cunea adaugă la crimele sale vechi altele noi. Pe vremea rebeliunii se numea Marin Chirilă, azi se cheamă Petre Cunea şi lucrează sub indicativul Senior. Este agent al cunoscutei oficine cu care am mai avut de furcă pînă acum. Se vede că dolarii îl atrag tot atît de mult ca şi mărcile hitleriste pe vremuri. Sosirea lui la Bucureşti ne-a fost semnalată de un pensionar în casa căruia se stabilise şi care l-a recunoscut. Dar noi îl urmărim de mai multă vreme, cam de o lună. Asupra acestei chestiuni deţinem unele informaţii care ne-a» prevenit. N-am să insist asupra sursei din motive pe care nu-i greu să ţi le închipui. Dar nu asta contează. Important e că avem deja un capăt de fir. Aşadar în ziua în care Senior ne-a scăpat din mînă, el se ducea la întîlnire. Cu cine ? Bineînţeles nu cu o fetişcană, ci cu... Me- fisto. Da ! Cu Mefisto... Ce-i drept, indivizii ăştia au cîteodată umor. Numai că nouă nu ne arde acum de haz. O dată cu pierderea urmei Seniorului, ne-a scăpat printre degete şi acest blestemat Mefisto. Nu ştim cine e el, dacă e român ori străin, de cînd e în ţară, dacă e singur sau dispune de o reţea. Deocamdată totul e învăluit în mister. Cunea trebuia să ne ducă la dezlegarea misterului. Dar...

Maiorul tăcu un moment, apoi continuă.
- Pe Mefisto nu-l cunoaştem. Deci stăm destul de prost. Vicleanul Mefisto şi-a pierdut urma. Se cere să lucrăm cu multă dibăcie. Tocmai de aceea ne-am oprit la dumneata. Vei lucra avînd în subordine pe locotenentul Toth. Eşti mulţumit? Bine. De altfel am exagerat zugrăvind situaţia prea în negru. De fapt nu bîjbîim chiar fără nici un punct de orientare. Am spus mai înainte că avem un capăt de fir. Anume, avem în posesia noastră informaţia că misiunea lui Mefisto se referă la aviaţie. într-adevăr,

informaţia e vagă, dar n-avem ce face, trebuie să ne mulţumim şi cu atît. Şi încă ceva: se pare că Mefisto a pătruns într-un post cît se poate de important. Ei îl consideră ca un „atu" al lor.

Maiorul tăcu un moment, examinînd expresia feţei lui Moraru. Apoi continuă :

- Practic, vom proceda în felul următor.

Şi începu să-i expună detaliile misiunii.

Cînd Moraru ieşea din cabinetul maiorului, trecuse de miezul nopţii.

TERMENUL SE SCURTEAZĂ Cu ZECE ZILE

Colonelul Tomeanu străbătu, în pas rigid, milităresc, cabinetul său de lucru, îşi aşeză servieta pe birou, iar cascheta în cuier, cu gesturile obişnuite, aceleaşi în fiecare zi. Ca de obicei, se mînie găsind fereastra închisă ; îi plăcea aerul proaspăt. Deschise fereastra, dar îi năvăli în braţe o ramură de liliac înflorit. Colonelul pufni nemulţumit şi împinse fereastra la loc. Nu putea suferi florile. Acasă, de dragul fiicei sale, Anne-Marie, capitulase, se împăcase cu prezenţa vazelor cu flori. Dar cel puţin aici, în biroul său, rămînea intransigent - „fără acest zarzavat şi fără sentimentalisme".

Potrivit programului ce şi-l stabilise şi pe care-l respecta cu stricteţe, Tomeanu revăzu meticulos lista problemelor ce le avea de rezolvat în cursul zilei, iar pe urmă cercetă ziarele şi revistele proaspăt sosite. Trase mai aproape scrumiera de plexiglas, frumos lucrată, re- prezentînd un avion cu reacţie cu botul ridicat, şi-şi aprinse o ţigară.

Uşa se deschise fără zgomot şi intră aghiotantul.

- Tovarăşe colonel, a venit tovarăşul Roman.

. - Introdu-l imediat.

Oaspetele era un bărbat tînăr, cu faţa bronzată, cu o înfăţişare de sportiv. Dar nu era nimeni altul decît cunoscutul constructor de avioane Vlad Roman. Acest tînăr simpatic era o glorie a ţării.

Colonelul îl întîmpină, strîngîndu-i mîna cu efuziune.

- Luaţi loc. într-o clipă începem.

Apoi, apăsînd energic pe butonul soneriei, chemă din nou aghiotantul.

- Ofiţerii convocaţi au venit ?

■ - Da, tovarăşe colonel.

- Să poftească... adică îi chem eu imediat.

- Am înţeles.

Locotenentul făcu stînga-mprejur şi dispăru.

Colonelul ieşi din spatele biroului, ocoli masa pregătită pentru şedinţă şi se opri lîngă casa de fier. Scoase dinăuntru o cheiţă cu limba zimţată. Apoi se duse lîngă fereastră, sub care era montată o priză. Introduse cheia înăuntru. Ca atins de o baghetă magică, peretele de lîngă casa de fier se desfăcu. Apăru un enorm tablou sinoptic împestriţat cu semne colorate. Îl invită pe Roman să se apropie.

- Tovarăşe Roman, în primul rînd ţin să-ţi comunic o veste bună: în scurtă vreme, opera noastră va fi gata. De -altfel amănuntele le vei auzi imediat, direct de la sursă. I-am convocat pe colaboratorii noştri pentru a face un bilanţ şi pentru a pune la punct unele lucruri. Dar înainte de a începe şedinţa dă-mi voie să-ţi fac şi o propunere. Uite, acest unghi, după părerea mea, ar trebui modificat.

Indicînd un punct de pe desenul ce stătea în faţa lor, colonelul îşi privi întrebător interlocutorul. Acesta tăcea, gînditor.

- Vă rog să-mi daţi voie să recalculez. Mîine vă dau răspunsul.

- De acord. Atunci să începem şedinţa.

Colonelul privi încă o dată cu atenţie desenul, parcă pentru a-şi rememora ceva, apoi scoase cheiţa. Peretele reveni la locul său.

Rămase o clipă îngîndurat.

Era un bărbat înalt, vînjos, cărunt. Faţa-i avea trăsături aspre. Două cute adînci se împreunau la rădăcina nasului. Avea privirea rece şi severă. Vorbea lapidar, pronunţînd cuvintele răspicat, cu tonul omului obişnuit să comande. Pe piept îi străluceau trei rînduri de barete ale decoraţiilor.

Mai aruncă o privire spre masa de şedinţe, apoi, deschizînd uşa, chemă ofiţerii care-l aşteptau.

- Poftiţi !

Primul intră un locotenent-colonel înalt, purtînd pe piept insigna de pilot clasa întîi. După el urma inginerul maior Dobrescu. Acesta era un bărbat potrivit la statură, cu mişcări nervoase, cu ochi vii, neastîmpăraţi. Urma căpitanul Duca, şeful unei secţii politice, şi restul grupului de ofiţeri.

Colonelul îi pofti să ia loc.

- Puteţi fuma.

Ofiţerii se aşezară, privind spre Tomeanu. Acesta scoase din servietă o mapă cu documente, apoi veni şi se aşeză la masă, rostind cu vocea puţin răguşită :

- V-am chemat să discutăm despre „Ro-11". Mă interesează ritmul lucrărilor.

Privirea i se îndreptă spre inginerul Dobrescu. Acesta răsfoi grăbit cîteva foi de hîrtie şi răspunse :

- Lucrările se desfăşoară în ritmul ordonat.

Colonelul tăcu o clipă apoi întrebă :

- Termenul nu poate fi scurtat ?

Dobrescu îl privi la început uimit, apoi începu să se foiască; ochi-i fugeau cînd la colonel, cînd la căpitanul Duca. Deodată izbucni în rîs :

- Tocmai aceasta voiam să vă raportez, tovarăşe colonel. Parcă mi-aţi fi ghicit gîndul : termenul se poate scurta. Cel puţin cu zece zile.

- Dacă-i aşa, atunci e minunat. Vă felicit. Să profităm de ocazia că-l avem în mijlocul nostru pe tovarăşul inginer Roman, autorul lui „Ro-11", ca să punem la punct unele amănunte.

Timp de cîteva zeci de minute discutară aceste amănunte. Inginerul Roman dădu indicaţii, făcu observaţii.

Cînd încheie, se adresă colonelului :

- Pe mine vă rog să mă scuzaţi. Trebuie să plec.

Colonelul îl conduse, iar apoi, întorcîndu-se în cabinetul său, urmă :

- Acum să auzim cum stăm cu „fondul nostru de aur", cum stăm cu piloţii ?

Locotenent-colonelul înalt, care pînă atunci privea îngîndurat spre inginer, se învioră.

- Sîntem gata. În clipa cînd ordonaţi începem trecerea pe materialul nou.

- Tovarăşul Duca ce părere are? îl întrerupse colonelul Tomeanu.

- N-am nimic de adăugat la cele spuse de tovarăşul locotenent- colonel. Piloţii sînt gata şi nerăbdători. Cu riscul de a deveni poetic, constat că piloţii simt chemarea marilor înălţimi.

- Atunci e bine. Iată o chemare cu care sînt perfect de acord. Dar ca să împrumut şi eu stilul dumitale : cu riscul de a neglija poezia, continuaţi metodic instruirea piloţilor.

O dată şedinţa încheiată, ofiţerii se îndreptară spre uşă.

- Un moment! Căpitanul Duca şi căpitanul Moraru să rămînă. Se sfătuiră toţi trei, timp de cîteva minute, apoi colonelul, strîngînd mîna lui Moraru, încheie :

- Rămîne, aşadar, să punem lucrurile la punct joi. La revedere.
Moraru plecă. Colonelul se întoarse spre Duca.
- Nu ştiu de ce, zise el gînditor, dar acest om nu-mi place. Are ceva... Dumneata ce părere ai?
- Părerea mea, răspunse- imediat Duca, e că trebuie să-l ajutăm în misiunea lui. De altfel nu noi îl ajutăm, ci el ne ajută.
Zicînd acestea, îl privi nedumerit pe colonel.
Căpitanul Duca fusese chemat în cadrele armatei abia cu cîţiva ani în urmă. Pînă la eliberare fusese muncitor petrolist, iar apoi, prin 1945, atras de chemarea înălţimilor, se înscrisese la şcoala de zbor fără motor. Termină cursul şi se hotărî să se dedice definitiv aviaţiei. în urma unui incident stupid, însă, se puse rău cu un înalt personaj din acea vreme, sus-pus în ierarhia aviaţiei, şi îi fu anulat brevetul de pilot. Desperat, Duca se angajă pilot experimentator - singurul mijloc care-i permitea să rămînă în meseria iubită. Iar pe urmă... pe urmă fu chemat în rîndul forţelor armate, ca lucrător politic. Figura îl arăta mult mai tînăr decît era. Se necăjea şi chiar se supăra, ori de cîte ori cineva îi spunea că e bărbat frumos.
- Lasă-mă-n pace, frate, cu prostiile. Astea erau bune pe vremea muşchetarilor sau a spilcuiţilor din srarda regală. Nouă ne trebuie alte calităţi.
Deşi avînd firi foarte diferite, între Tomeanu şi Duca se crease o strînsă legătură. Duca ţinea foarte mult la Tomeanu ca om şi nutrea o admiraţie fără rezerve faţă de cunoştinţele lui profunde de specialitate.
- Eşti gata de plecare? îl întrebă Tomeanu.
- Da. Pregătirile mele de călătorie nu-s de fel complicate.
- Atunci e în regulă. Mai avem cinci ore. Ajungem tocmai la noapte. Deocamdată mă reped pînă acasă să mă schimb şi să mănînc ceva. Dumneata ce faci ?
- Plec şi eu la masă.
- Perfect. Te iau cu maşina. O luăm şi pe Anne-Marie de la facultate şi, între timp, mai stăm de vorbă.
Colonelul luă cascheta şi, urmat de Duca, părăsi cabinetul. Maşina trăsese la poartă. Urcară şi porniră spre centru.
Lăsîndu-se pe pernele moi ale maşinii, colonelul privi cercetător pe Duca.
- Ia spune-mi, ce-i cu dumneata de arăţi aşa de obosit? Nu eşti cumva bolnav ?
Duca zîmbi încurcat. Răspunse :
- Bolnav? Nu. Sînt cam în restanţă cu somnul. Am avut de pregătit un referat. Veşnicele referate... Şi apoi mai e „Ro-11".
- Da, ai dreptate, mai e şi „Ro-11"...!
Căpitanul nici n-a observat cînd s-a oprit maşina. Ajunseseră în faţa facultăţii. Anne-Marie îi aştepta. Îl salută ştrengăreşte pe Tomeanu :
- Să trăiţi, tovarăşe colonel! A, dar ce punctuali sînteţi. M-aţi uimit.
- Dar ce e cu pachetul ăsta uriaş cu care te lupţi ?
- Ţi-am luat, tăticule, o haină de casă. Cea veche, vişinie, a făcut un serviciu prea îndelungat. Trebuie lăsată la vatră.
Rîsu-l zglobiu descreţi fruntea colonelului. Anne-Marie urcă în maşină. Era nu o fată, ci o mică vrăjitoare: frumoasă, zveltă, veselă. Păru-i şaten, tuns scurt, ochii albaştri, limpezi şi vii, vioiciunea şi graţia gesturilor o făceau să pară fetiţă. Era atît de tînără, încît nu admitea să i se spună fetiţă. Odată, în tramvai, uitase să ia restul. Vioaie şi sprintenă, luă grăbită biletul şi-şi făcu loc în faţă. Taxatoarea scormoni în sertăraş după mărunţiş, dar cînd îşi înălţă capul, pasagera dispăruse. A început s-o strige:
- Fetiţo! Unde e fetiţa cu restul ?

Ar fi putut să jure că avusese în faţă o şcolăriţă în şorţ.
în faţa parcului, Tomeanu ceru şoferului să oprească. Coborîră şi-i dădură drumul la maşină.

- Să mergem puţin pe jos. Să ne mai dezmorţim.

Lîngă Tomeanu, Duca părea mult mai înalt. Umerii lui laţi trădau forţa omului care a făcut mulţi ani muncă fizică.

Duca, sforţîndu-se să-şi biruie timiditatea provocată de prezenţa Anne-Mariei, o întrebă :

- Şi... cu învăţătura cum o mai duceţi ?

îi era necaz, pe sine însuşi, că nu găsise decît această întrebare banală.

Anne-Marie începu să povestească cu dezinvoltură :

- Merge... Şi avem la aerodinamică un conferenţiar grozav. Grozav ? Puţin spus: e sublim ! Un bărbat, cum să spun... Seamănă chiar cu dumneata... Şi ne-a ţinut azi o lecţie de l-am ascultat ca hipnotizaţi. Ulea îl cheamă. Are o minte cum de la Leonardo da Vinci n-a mai fost... Păcat că nu-l interesează decît ştiinţa.

Cu un zîmbet ştrengăresc, Anne-Marie mai adăugă:

- Dar nu se ştie pînă la urmă !

- Vasăzică aşa, ştrengăriţo, o apostrofă în glumă colonelul. Prea te pasionează... ştiinţa, după cîte văd !

Rîseră toţi trei, voioşi.

Era voioşia molipsitoare a acelei frumoase zile de sfîrşit de mai.

U 3.500 KILOMETRI PE Oră

Plecînd de la consfătuirea convocată de colonelul Tomeanu, inginerul Roman simţea dorinţa irezistibilă să cînte. Încercă să fredoneze o frîntură dintr-o arie la modă - „Băsmăluţa" -, dar, ca întotdeauna cînd făcea această încercare, se strîmbă singur auzindu-şi vocea. Ce-i drept, talentatul constructor de avioane nu avea vocea lui Caruso. Dar, spre deosebire de afoni, care nu-şi dau seama că n-au voce, Roman era conştient de această slăbiciune. Nu numai atît - aceasta îl şi făcea să sufere. Dar de data aceasta, n-avea timp de supărare. Parcă toată lumea era a lui. îşi zicea mereu :

- În scurt timp îmi voi vedea visul cu ochii. „Ro-11" îşi va lua zborul.

*

Noaptea bătea în retragere. Zorile se revărsaseră triumfătoare peste aerodromul liniştit. Era o dimineaţă obişnuită de vară, cu briliante de rouă sclipitoare pe pajişti, cu aerul răcoros, străveziu, îmbibat de mirosul crud al pădurii din apropiere.

Natura părea încă adormită.

Deodată, dinspre clădirile centrale ale aerodromului se auzi tor- cînd monoton motorul unei limuzine. Pe aleia ce ducea spre pistă se apropia o limuzină neagră, strălucitoare. Motorul cînta în surdină, jenîndu-se parcă să tulbure panorama mută a dimineţii.

Cînd ajunse pe pista de rulare, maşina coti şi, mărindu-şi viteza, porni în direcţia unui hangar de dimensiuni ciclopiceCauciucurile înghiţeau distanţa, sfîrîind. Peste cîteva minute, maşina stopă. Primul coborî academicianul Tincu, urmat de inginerul Roman şi de un ofiţer superior de aviaţie. Fără să zăbovească o clipă măcar. Roman se îndreptă spre un avion drapat în husă ca într-o mantie largă. Aparatul avea o formă ciudată, neobişnuită. Fuzelajul se apropia de suta de metri, iar planurile, în săgeată strînsă, de o lungime asemănătoare fuzelajului, făceau ca aparatul să pară o rachetă interastrală. Botul avionului, împins mult înainte, îţi dădea senzaţia că priveşti un animal fabulos, care-şi întinde gîtul uriaş cu curiozitate, minunîndu-se de lumea care-l înconjoară.

Lîngă avion stătea un grup de tehnicieni şi piloţi experimentatori, împreună cu cîţiva specialişti militari şi civili.

Vlad Roman era atît de emoţionat, încît nici nu auzi salutul celor de lîngă avion. Cel care-l trezi din această stare fu academicianul Tincu.

- Ei, vezi că am avut dreptate ? „Copilul" a ieşit uriaş, dar... bine legat. Dolofanul Gargantua ' ar păli de invidie de l-ar vedea. Trăim epoca minunilor, dar nu a minunilor picăreşti, ci ale erei atomice ! Şi acuma...

- Scoateţi husele!

Ordinul ofiţerului care comanda experimentarea răsună scurt, poruncitor.

Tehnicienii se repeziră la aparat, dezvelindu-l cu îndemînare.

Vlad Roman privi emoţionat în ochii academicianului, rostind aproape în şoaptă :

- Daţi-mi voie să vi-l prezint pe „Ro-11".

- Hm. Ce să-ţi spun... Mă bucură această cunoştinţă şi îţi mărturisesc : sînt mîndru că pot asista la primul zbor al primului avion atomic construit în patria noastră.

- Vă rog să poftiţi la postul de comandă I se auzi vocea ofiţerului, care îl însoţea pe constructorul avionului şi pe academicianul Tincu.

...Primul avion cu motor atomic, construit de inginerul Vlad Roman, stătea în acele clipe într-o tainică nemişcare. Soarele, care se ridicase şi el mai sus, curios, îşi trimitea săgeţile de foc, pipăind corpul alb, lucitor, al aparatului singuratic.

Cei din jurul avionului se retraseră la postul de comandă, aşe- zîndu-se în jurul unor aparate complicate, cu ace şi indicatoare, cu ecrane gradate şi luminate în mai multe culori. Lîngă avion rămase doar pilotul experimentator. Roman îl privi surprins : abia acum observă că pilotul nu e nimeni altul decît căpitanul Duca. Echipat de zbor, gata să-şi ocupe locul în cabină, Duca mai aruncă o privire pe cadranul cronometrului.

- Mai am 40 de secunde.

Se simţea şi el stăpînit de un amestec inexplicabil de calm şi emoţie, de linişte, şi nervozitate. Privind acest aparat ciudat, în faţa ochilor minţii i se perindau evenimentele vieţii lui de zburător, de pilot experimentator. Cît timp trecuse din ziua cînd a încercat el în zbor primul avion ? Un deceniu ? Cel mult! Parcă auzea şi astăzi sîsîitul enervant al elicei, parcă simţea zdruncinătura pistei de pămînt. Ce viteză prinsese el atunci ? 560 kilometri pe oră. Şi se socotea atît de mîndru de această viteză de ... Şi astăzi ? Prin radio se auzi vocea celui care urma să-l conducă în această misiune.

- La avion !

Duca tresări. Din acea clipă deveni din nou acel pilot experimentator care ştie să-şi stăpînească nervii, contopindu-se cu aparatul său, executînd ordinul aceluia care dirijează lucrul pe căile nevăzute ale eterului. Se îndreptă cu paşi fermi spre avion şi, ajutat de cei doi tehnicieni, se urcă cu îndemînare în cabină. Cabină? Puţin spus. Era un adevărat salonaş elegant, în locul scaunului obişnuit îl aştepta un fel de canapea de piele, cu centuri şi butoane de comandă, cu scobituri speciale pentru coate. Da, poziţia corespundea condiţiilor în care se antrenase. Viteza mare îl obliga să stea pe plan orizontal.

Se încinse la repezeală şi, verificînd încă o dată declanşatorul paraşutei, făcu semn celor doi tehnicieni :

- Gata !

O secundă, două, şi Duca apăsă pe un buton din stînga. Auzi un pocnet surd. Aparatul se cutremură. Îi urmă însă tăcerea cea mai deplină. Cabina ermetică îl ferea de zgomotul asurzitor al exploziilor motorului. Aşteptă. Se simţi în largul lui, cuprins

de calmul oamenilor care ştiu că sînt chemaţi să săvîrşească fapte mari. Aruncă o privire în jur. îi răspunseră aparatele de bord, zîmbindu-i prin ochiurile lor de plexiglas. Poziţia în care se găsea nu era deloc incomodă. Doar puţin neobişnuită.

- Fulger 1... Fulger 1... Te cheamă „Patria".

Duca recunoscu prin laringofon vocea comandantului. Chemarea staţiei însemna că a sosit momentul. Simţi cum îl cuprinde beţia zborului, simţi chemarea poruncitoare a unor înălţimi nestrăbătute încă de nimeni cu viteza cu care va zbura el. Cu greu reuşi să-şi stăpînească pornirea. Fiorul puternic al încordării şi aşteptării însă îşi spuse cuvîntul. Răspunse, cu voce calmă, comandantului :

- Patria... Te aud...
- ...Pregăteşte-te...
- ...Sînt gata...

Cîteva clipe de linişte apăsătoare, apoi din nou răsună vocea, conducătorului zborului de experimentare. De data aceasta, tonul lui părea mai aspru, mai hotărît.

- ...Decolează...

Şi, ca un ecou, prin radio îi sosi răspunsul pilotului:

- Decolez...

Avionul, cu motorul ambalat, fu cuprins de un tremur nervos. În atmosferă năvăli vuietul asurzitor al motorului. Aparatul, împins parcă de un resort nevăzut, după un scurt rulaj ţîşni în văzduh cu o viteză ameţitoare, înscriindu-se într-o pantă bruscă de urcare. Cei de la postul de comandă urmăreau cu încordare manevra aparatului.

Academicianul Tincu exclamă entuziasmat:

- Perfect... Decolare perfectă.

în clipa următoare, pe calea undelor sosi raportul lui Duca :

- Patria... Sînt Fulger 1... Totul în regulă...

Apoi, comandantul :

- Fulger 1... Raportează dacă poţi respecta itinerarul...
- ...Greu... Viteza mă depăşeşte...
- ...Foloseşte numai tabloul de bord... Raportează...
- ...Mai uşor... M-ain repus pe itinerar...
- la cap compas 90C... Fii calm... încearcă să reduci motorul...
- Viu... Mă simt mai bine... Am dat drumul la robinetul de oxigen...
- ...Bine... Te aşteptăm... Nu te nelinişti...

Inginerul Roman ascultă cu încordare convorbirea radio. Era neliniştit. În gînd revăzu calcule şi formule, rezultatele unor experienţe amănunţite. Nu găsi nici o umbră de inexactitate! Şi totuşi s-ar putea ca acuma... Acuma, după doi ani de muncă fără răgaz... Nu, nu se poate! Pilotul va ateriza cu bine! ,.Ro-11" va rezista! Ştiinţa trebuie să biruie !

Şi parcă „Ro-11" voia să-i confirme cuvintele. Zgomotul de motor năvăli în zonă, acoperind totul. Din postul de comandă porniră noi ordine :

- Înscrie-te în panta de aterizare...

-, Am înţeles... Totul în regulă...

Din pieptul inginerului Roman erupse un oftat de uşurare.

- „Ro-11" nu ne-a înşelat.

Cei din jur îi răspunseră zîmbind cu bucurie şi strîngîndu-i mîna.

- Cine s-a îndoit ? Şi apoi, în cabină e căpitanul Duca şi nu altcineva !

...Pe pistă, urmărit de privirile grupului de specialişti şi piloţi, se aşternu ,,Ro-11". Glasu-i puternic amuţi. O secundă, şi cabina se deschise. Apăru chipul vesel al căpitanului Duca.

Se făcu linişte. Oamenii priveau cu uimire şi admiraţie cînd avionul, cînd constructorii, cînd pilotul. Erau clipe cînd un grup de oameni, primii de altfel, sărbătoreau un eveniment neobişnuit - primul zbor pe un avion atomic construit de un inginer romîn, experimentat de un pilot romîn. Cu cîteva minute înainte, pe acest aerodrom, viteza sunetului fusese depăşită de două ori.

Cel care rupse tăcerea solemnă fu din nou academicianul Tincu. Se părea că aceste clipe îl întineriseră.

• - Fiind cel mai bătrîn din acest grup, daţi-mi voie să rostesc primul cuvînt de felicitare. Pasul hotărîtor a fost făcut. Inginerul Vlad Roman a construit „Ro-11", dovedind că există posibilităţi fără margini pentru mărirea vitezei şi a plafonului de zbor... Vom asculta şi vom ţine cont de observaţiile pilotului şi vom aduce îmbunătăţi-rile necesare. Pregătind „Ro-11" pentru scopul căruia i-a fost destinat, zborul în stratosferă, ne vom achita de sarcina ce ni s-a încredinţat... încă nu ştim ce înălţime maximă va atinge avionul nostru. Mîine însă vom şti cu siguranţă şi acest lucru. Sînt convins că tovarăşul Roman, împreună cu cei care-l ajută, va dovedi că în era noastră, în epoca marilor viteze şi înălţimi nu există viteze şi plafoane de netrecut.

Inginerul Roman sări în picioare la ţîriitul telefonului.

- Da.
- Noroc.
- Vasăzică, la ora 20 pornim... Totul e în regulă ?
- Atunci, peste 4 ore.

Lăsînd receptorul jos, inginerul mai stătu cîteva clipe, privind cu un fel de nedumerire telefonul. De două zile aştepta această veste. Ora asaltului stratosferei sunase.

- Dar ce s-a întîmplat, tovarăşe Roman, de gesticulezi de unul singur ?

Roman, mirat, se întoarse spre uşă. Era Duca.

" - Cer iertare... N-am auzit soneria, se scuză Roman.

- Nici n-am sunat. Venise tocmai cineva în apartamentul vecin, aşa încît, cum s-ar zice, am intrat la dumneavoastră prin contrabandă. Dacă e vorba de scuze, eu sînt acela care trebuie să le cer.
- Atunci propun să lăsăm scuzele. Mă bucur foarte mult că aţi venit. Dar... nu ar trebui să vă odihniţi la ora asta ?
- Nu. Sînt odihnit ca niciodată. Aşa că am venit la dumneavoastră să suportăm juma-juma frigurile aşteptării.

Căpitanul Duca, contrazicîndu-şi cuvintele, izbucni într-un rîs zgomotos. Roman îl privi nedumerit. Îl ia peste picior? Nu! De cînd lucrează împreună a reuşit să-l cunoască pe acest om cu firea deschisă şi prietenoasă. Într-adevăr, o fi neliniştit ? Atunci cum poate să rîdă cu atîta veselie de parcă-l aşteaptă o seară de petrecere şi nu o misiune de zbor la înălţimi rar atinse încă şi pe un avion pe care, în astfel de condiţii, încă n-a zburat nimeni ? Atunci... Nu găsi nici un răspuns exact la întrebările care i se năşteau în cap. Şi veni în ajutor căpitanul.

- Poate nu mă înţelegeţi sau vi se pare că veselia mea se contrazice cu cuvintele mele. Vă lămuresc: mă simt tot aşa cum m-am simţit înainte de primul meu zbor. Sau poate niţel şi mai aşa... Dar nu despre asta e vorba acum.
- Dar despre ce e vorba ?
- Am să vă fac o propunere concretă... Dinainte pregătită. Asta vă spun ca să nu mă credeţi prea deştept. Aş vrea să vă cer unele lămuriri, adică, mai precis, unele sfaturi. Nici aşa nu e bine zis. În sfîrşit. Aş vrea să-mi spuneţi : sînteţi de părere ca în acest zbor să storc totul din „Ro-11" sau... vreţi doar un zbor, să zic aşa...
- De reclamă!

- Cam aşa voiam să zic şi eu.

- Vreau să stoarceţi totul din „Ro-11". Vă dau permis de liberă trecere chiar şi în ionosferă.

Căpitanul Duca privi insistent în ochii lui Roman. Acum părea cît se poate de serios. În cîteva clipe de tăcere, de fapt ,,s-au verificat" doi oameni care, deşi se stimau şi se apreciau reciproc, totuşi nu erau încă perfect identificaţi Unul asupra caracterului celuilalt.

- Asta voiam să ştiu. Şi... acest răspuns aşteptam. De acuma, pentru mine totul e clar. Eu am toată încrederea în „Ro-11".

- Şi eu... în dumneata

O erupţie de explozii seci, tunătoare, apoi un vuiet asurzitor şi pe aleea de lumini multicolore a pistei alunecă fulgerător un avion uriaş. într-o clipă dispăru în întuneric, lăsînd în urmă doar ecoul glasului său puternic.

...Căpitanul Duca, obişnuit de acum cu poziţia „culcat rezemat", îşi plimbă privirea liniştită pe cadranele fosforescente ale aparatelor de bord. Acul altimetrului zvîcnea necontenit: 1.000-2.000-3.000 -4.000-5.000-6.000 metri. Vitezometrul, invidiind parcă veselia colegului său, începu şi el să „flecărească". Limba îi sări pe cifre tot mai mari: 500-S00-l.200-l.800 km.

Pilotul privi ca vrăjit vitezometrul, raportînd prin radio:

- Bag motor... 2.000 km... Totul perfect...
- !a înălţime...
- S.C00 de metri...
- Ia înălţime... Bagă motor...
- 10.000... 2.500 kilometri pe oră!

Prin laringofon, acelaşi glas poruncitor ordonă :

- Ia înălţime... Bagă motor...
- 13.000... 3.000...

Duca, cu o mişcare îndemînatică, apăsă un buton de pe tabloul de bord. în cabină năvăli un curent de aer proaspăt prin condensatorul special de ozon.

- Cum te simţi ?
- Foarte bine..,
- Raportează...
- 16.000... 3.500 pe oră... Totul normal... Peste 2 minute încep lucrul.
- ...Bine...

...Undeva, sus, pe căile tainice şi tăcute ale stratosferei, la 16.000 de metri înălţime, aluneca, ca o nălucă, avionul pilotat de căpitanul Duca. Stelele priveau cu sclipiri reci, uluite, pe musafirul ciudat al împărăţiei lor, în care rareori a pătruns omul Era ceva straniu în această înfruntare între om şi natură. Avionul, cu botul ridicat, însetat parcă de noi înălţimi, străbătea într-o goană triumfală stratosfera. în tulburătoarea linişte şi în încremenirea solemnă, vuietul sinistru al motorului atomic răsuna ca o poruncă imperioasă la victorie. Duca se hotărî să înceapă lucrul. Raportă staţiei, dar. spre uimirea lui, nu primi nici un răspuns. Repetă chemarea de cîteva ori fără nici un rezultat. Ce se întîmplase ? Se simţi deodată cuprins de o nesiguranţă ameninţătoare... La chemările lui, larin- gofonul răspundea cu un horcăit batjocoritor. Descleştîndu-se din strînsoarea spaimei de cîteva clipe, pilotul privi în jur. De sus, bolta senină şi majestuoasă, de necuprins, îi răspundea cu o reţinere imperială. Înclinînd puţin aparatul, privi în jos-. Simţi din nou cum îl străfulgeră săgeţile reci ale neliniştei. Privirea întîlni oceanul aerian învolburat, care-şi gonea turmele de nori într-o goană turbată spre un ţel imprecis. O învălmăşeală de uriaşi diformi, care în fracţiuni de secundă ridicau şi răsturnau monumente uriaşe în

continuă mişcare, gata să înghită şi să sfărîme orice şi pe oricine s-ar apropia de ei. Duca tresări... Parcă natura voia să se răzbune. L-a rupt de cei de jos. Acum înţelegea de ce nu răspundea staţia: între el şi sol s-au intercalat nori ionizaţiîşi recăpătă calmul. Recapitulă exact ce are de făcut, apoi trecu la lucru, i-au venit în minte cuvintele inginerului Roman: „Totul, să smulgeţi tot ce poate da «Ro-11»". Pe faţa acoperită de broboane a pilotului apăru un zîm- bet. Forţă pînă la refuz motorul. Avionul tresări, continuîndu-şi apoi cu mînie zborul. Duca, cu ochii lipiţi de tabloul de bord, execută prima manevră : un viraj larg. Aparatul răspundea prompt la comenzi. Strînse niţel virajul. Totul normal. Să încerce şi mai strîns ? Da. Şi dacă...? Fără dacă ! încordat la maximum, Duca făcu o tentativă de viraj strîns. Nu reuşi. Avionul nu se supunea. Se smuci cu furie, alunecînd pe planul drept. Cîteva fracţiuni de secundă - atît dură această „opunere" a aparatului. Timp suficient să trezească în Duca instinctul de vînător, voinţa de a nu se lăsa învins. Reveni cu o nouă manevră. Se înscrise pe o pantă bruscă de urcare. Aparatul, cuprins parcă de spasme, de data aceasta se supuse. Lungindu-şi parcă şi mai mult botul, vuia cu mînie spre stele. Merge! 17.000 de metri. Aerul rarefiat a fost biruit „Ro-11" a învins principalul obstacol ! Şi acum ? Cu motorul în plin, pilotul dădu comanda în vederea unei pante line de coborîre. Nu simţi nici o schimbare deosebită. Cabina ermetică îi asigura o protejare perfectă. Poziţia orizontală îl ferea de efectele schimbărilor bruşte şi periculoase de presiune. Privi cu uimire marea revoltată a norilor ce se apropiau de el tot mai mult. Avea senzaţia că furtuna bătea în retragere în faţa avionului său, care se rostogolea parcă din ceruri. Cît a durat picajul ? 5.000 de metri ! Cu o mişcare lină, dar hotărîtă, Duca redresă aparatul, care de data aceasta îi răspunse docil la comenzi. Răsuflă uşurat. Sub ochelarii de zbor i se desluşi sclipirea fericită a ochilor. Zburînd pe plan orizontal, privi din nou în jur. Nu mai simţea nici un fel de nelinişte. Conştiinţa biruinţei goni din mintea lui umbra oricărei îndoieli. Privea cupola înstelată a cerului cu ochi de stăpîn. „Ro-11", pilotat de el, obţinuse victoria. Stratosfera fusese cucerită cu... 3.500 kilometri pe oră !

- Alo, Săgeata. Aici 100...
- Te aud, sutarule... Săgeata răspunde şi salută.

Duca răspunsese, aproape prin reflex, la chemarea sosită prin surprindere din partea staţiei de pe sol. înseamnă că norii ionizaţi au dispărut. Cei de jos îl cheamă, îl aşteaptă. Sînt nelinişţiţi. Vocea conducătorului de zbor goni singurătatea din cabină. Duca simţi că pe manşă, alături de mîinile lui, se aliniau şi mîinile celor de jos, iar indicaţiile aparatelor de bord parcă erau surîsul tovarăşilor de la staţia terestră.

- Raportează...
- ...Totul în regulă...
- Vino la aterizare...
- Viu la aterizare...

Căpitanul Duca făcu stelelor un semn cu mîna în chip de salut, apoi îşi îndreptă avionul într-o pantă lină de coborîre. Urmează un nou examen ! Şi poate cel mai greu. Să spargi un plafon, de sus în jos sau de jos în sus, fie chiar şi de cîteva mii de metri grosime, chiar şi cu 3.500 kilometri pe oră, nu este uşor. Dar e şi mai greu să aterizezi cu un aparat ca „Ro-11".

„Ro-11", cu un vuiet de sfidare, se scufundă în valurile agitate ale norilor. Pilotul îşi concentra întreaga voinţă şi putere în inîini şi în ochi. Lucra cu precizie de automat. Nu-şi dezlipi nici o clipă ochii de pe tabloul de comandă, urmărind atent indicaţiile acelor fosforescente. Urmărea porunca aparatelor prompt şi fără şovăială. Nu se lăsa cuprins nici o clipă de senzaţia supărătoare că goneşte în gol cu o viteză fantastică, înghiţind mii şi mii de metri fără să zărească ceva în jurul lui.

- Alo, Săgeata...

Aparatul se cutremură parcă izbit de o stîncă, apoi o uriaşă limbă de foc lumină o frîntură de clipă cabina. Duca scrîşni din dinţi cu furie.

- Furtună, descărcări electrice... Numai asta-mi mai lipsea!

Dar „Ro-11" nu se lăsă impresionat de tumultul revoltat al furtunii. îşi continua impetuos drumul.

- 100... 100.... Sînt în furtună...
- Nu-ţi pierde calmul... Peste cîteva clipe părăseşti zona periculoasă...

Deodată, observă că pe aripile avionului apăruse un strat de gheaţă. Raportă :

- Am givraj...
- Deschide robinetul 6...

Cîteva secunde mai tîrziu, avionul îşi reluă poziţia orizontală. Plafonul era spart

- Săgeata... Menţine direcţia... Eşti în zonă de ploaie...

Pilotul calculă cu repeziciune timpul de zbor care i-a mai rămas pînă acasă: 8 minute, adică vreo 400 de kilometri. Ieşi din zona de ploaie. De acum „Ro-11" plutea ca o pasăre uriaşă deasupra întinderilor nopţii. Ici-colo, pentru fracţiuni de secundă, pilotul zări sclipirea unor grupuleţe de lumini : oraşe care goneau sub avion cu iuţeala gîndului. Deasupra lui se întindea însă acum un cer senin, liniştit, odihnitor, pe care pluteau nori vagabonzi, răzleţi, în această încremenire mută, zborul avionului atomic, care străpungea întunericul Şi liniştea, părea o sfidare a omului biruitor la adresa naturii. „Ro-11" străbătea văzduhul fără zgomot, confirmînd că „a trecut pe aici" doar prin glasul sosit cu multe secunde mai tîrziu.

Peste o oră, în cabinetul comandantului staţiei de experimentare, de faţă cu colonelul Tomeanu, cu academicianul Tincu şi pilotul Duca, inginerul Vlad Roman repetă concluziile discuţiilor avute:

- Vasăzică, avem încă două probleme mari de rezolvat: problema îmbunătăţirii maleabilităţii avionului şi perfectarea aparaturii radio în măsură să învingă norii ionizaţi.

Oamenii, fără a se lăsa îmbătaţi de victoria abia obţinută, priveau în viitor.

S-A SPART GHEAŢA

Anne-Marie se pregătise cu înfrigurare pentru examen. Lecţiile predate de profesorul Ulea le păstra separat, orînduite cu grijă într-un dosar cu coperta albă. De cîte ori nu s-a surprins privind visătoare acest dosar, mîngîind cu duioşie cuvintele caligrafiate pe copertă : „Alex. Ulea. Curs de aerodinamică". Cînd citea aceste lecţii, parcă-l vedea vorbind la catedră. îi auzea aievea vocea adîncă, cu modulări plăcute. În astfel de clipe Anne-Marie simţea că profesorul îi vorbeşte numai ei, o priveşte numai pe ea, cu ochii lui adînci, gînditori, cu sclipiri ironice...

Anne-Marie oftă nostalgic, apoi, dintr-o dată, îşi reveni. începu să zîmbească, privind în jur. Se găsea în faţa biroului conferenţiarului Ulea, aşteptîndu-şi rîndul la examen. Colegii, stăpîniţi de febra examenului, nu-i băgau în seamă tulburarea. Ulea era foarte exigent. Pretindea studenţilor examinaţi să vorbească „pe limba cifrelor, formulelor şi definiţiilor". în această atmosferă Anne-Marie găsi locul prielnic să viseze!

- Tomeanu Anne-Marie! Urmaţi dumneavoastră.

Biruindu-şi emoţia de o clipă, intră, în pas sprinten. Surîdea.
Venise fără cărţi şi caiete de conspecte. Era îmbrăcată elegant, într-o rochiţă uşoară, de croială îndrăzneaţă, ca pentru o plimbare la Şosea.

Se aşeză. Simţea că inima-i zvîcneşte, gata să-i spargă pieptul. Luă un bileţel din plicul pe care i-l întinsese Ulea şi-l străbătu cu privirea. Profesorul continuă să răsfoiască revista. Vocea ei îl întrerupse.

- Sînt gata să răspund.
- Vă ascult.

•începu să expună teze, formule. Vorbea concis, fără cuvinte de prisos. Se vedea că stăpîneşte materia. Din cînd în cînd îl fulgera cu privirea pe profesor, dar acesta părea din nou absorbit de revistă. Impasibilitatea lui o exasperase. Era gata-gata să izbucnească în lacrimi, cînd auzi vocea lui Ulea.

- Poftiţi la tablă şi demonstraţi teorema.

Tabla se umplu în cîteva clipe de formule.

Ulea, ridicîndu-şi pentru prima dată ochii din revistă, privi o clipă formulele, apoi, puţin surprins, rosti :

- Demonstraţia e ingenioasă. Ce autori aţi consultat ?

înşiră autorii şi titlurile lucrărilor. Unele lucrări erau în rusă,
altele în engleză.

- Din păcate, adăugă ea, n-am putut să folosesc cîteva interesante lucrări germane pe care mi le-am procurat cu greu ; nu cunosc această limbă.
- Nu vă neliniştiţi. Sîntem în aceeaşi situaţie. Putem trăi şi fără autori germani.
- Totuşi, meritele savanţilor germani în aerodinamică...
- Nu mă interesează aceste merite. Mulţumesc. Rezolvarea problemei a fost excelentă.

Felul tăios în care o întrerupse o intimidă. îl privi puţin cam speriată.

Profesorul însă, după o secundă de tăcere, o întrebă pe un ton calm :

- cum vă numiţi dumneavoastră ?

Dar în ciuda tonului lui liniştit, aceste cuvinte o izbiră ca un duş rece. Răspunse cu glas stins:

- Anne-Marie... adică... Tomeanu.

Profesorul notă cu un scris energic calificativul, apoi în dreapta semnă. Anne-Marie privi mîinile cu degete lungi, nervoase ale profesorului. Voia să zică ceva, dar se răzgîndi.

Ieşi din sală nemulţumită, umilită. Luase examenul, asta era cert, dar Ulea rămînea undeva departe, rece şi distant, inaccesibil. Şi totuşi... Totuşi trebuia să reuşească. Se hotărî să-l aştepte, să-l mai vadă o dată. Simţea că trebuie să-l revadă, indiferent ce s-ar întîmpla.

Pe bulevard s-au aprins luminile. Anne-Marie aştepta zgribulită, privind prin geam ochiurile de apă, în care se răsfrîngeau razele gălbui ale felinarelor.

Tresări auzind o voce în spate.

- Dumneavoastră ? V-a speriat ploaia ?... De altfel vă felicit pentru răspuns... cel mai bun din această sesiune.

Era Ulea. îmbrăcat într-o haină de ploaie kaki, cu gulerul ridicat, părea şi mai impunător. Anne-Marie era uluită. Ştia că mai rămăseseră trei studenţi de examinat. Şi totuşi Ulea isprăvise examenul în cîteva minute. Ba nu. Abia trecuse un minut de cînd ieşise ea din biroul lui, ceea ce însemna că... Nu, asta nu putea să creadă ; însemna că el venise înadins după ea, că nu rămăsese rece la privirea ei plină de dragoste mută. Şi totuşi, trecuseră abia cîteva clipe de cînd o întrebase cum o cheamă. Anne-Marie nu putea să-şi explice toate acestea, dar nici nu putea raţiona acum. Principalul era că el, idolul, era în faţa ei. Un val de căldură îi umplu inima, alungînd toate îndoielile. Răspunse zîmbind îmbujorată :

- Vă mulţumesc... Am uitat să-mi iau pardesiul şi acum sînt silită să aştept pînă cînd trece ploaia.

Apoi, ca pentru sine: şi... i cam frig.

- Maşina mea e în faţă. Vă duc acasă.

Şi fără să mai aştepte răspunsul, porni. Anne-Marie îl urmă.

El conducea la volan. Anne-Marie, fericită, îl fura cu coada ochiului. Dar el tăcea, privind atent înainte. Jignită şi deziluzionată, se hotărî cu moartea-n suflet să-şi sfîşie singură visul de aur. Ridicîndu-şi trufaş capul, spuse pe un ton indiferent:

- Fiţi bun să opriţi înaintea cofetăriei. Aş vrea să cobor. Vă mulţumesc pentru amabilitate.

Spuse aceste cuvinte şi în aceeaşi clipă le regretă amar. Nu, nu, nu voia să se despartă. Mai bine orice umilire. Dar era prea tîrziu. Simţea cum lacrimile-l inundă ochii.

Ulea tăcea, de parcă n-ar fi auzit cuvintele ei. Peste cîteva clipe, frînă brusc maşina. Deschise uşa, coborî sprinten şi înclinîn- du-se declamă ironic :

- Gloria de a lua cea mai bună notă la examen îşi are şi partea negativă : vei trebui să-mi mai suporţi cîteva minute tovărăşia. Frumoasei şcolăriţe i se decernează drept premiu o prăjitură.

în cofetărie era puţină lume. Se aşezară la o măsuţă. Profesorul îşi privi studenta şi pe faţă i se citi un fel de uimire, amestecată cu bucurie sau mai degrabă cu amărăciune. Părea că de abia acum observă cît de frumoasă e fata care stătea în faţa lui şi pe care o privise, fără s-o vadă, ani de-a rîndul, cînd ea asista la lecţiile lui, răspundea la examene.

- Mă iertaţi, zise, că am luat iniţiativa de a vă invita. Cu atît mai mult cu cît o fată atît de frumoasă ar putea să-şi petreacă timpul mai plăcut decît pierzîndu-l cu un om ursuz şi plicticos ca mine.

Rîseră amîndoi. Discuţia lîncezea, dar tocmai tăcerea jenantă vorbea mai mult. Se spune că dacă, doi oameni, un bărbat şi o femeie, se simt stînjeniţi cînd rămîn singuri, atunci fie că începe, fie că sfîrşeşte dragostea. în cazul de faţă, dragostea nu se sfîrşea. Abia începea. Cîţi mari poeţi, muzicieni şi pictori n-au cheltuit ani de viaţă ca să redea în stihuri, în ga'me ori pe pînză această sublimă stînjeneală. Ei au surprins strălucirea neobişnuită a ochilor, graiul întretăiat, dorinţa de a face să se oprească timpul în loc. S-ar părea că tot ce se întîmplă într-o asemenea clipă a fost cercetat, analizat, inventariat şi clasificat de necruţătorii cîntăreţi ai dragostei. Şi totuşi, de fiecare dată, această clipă e nouă. şi zguduitoare, neaşteptată, necuprinsă în nici o formă dinainte existentă.

Anne-Marie şi Ulea s-au surprins privindu-se în ochi. El fu primul care-şi plecă fruntea. Părea jenat. încercă să reia discuţia spre a-şi ascunde tulburarea sub un ton glumeţ. Anne-Marie însă continua să-şi simtă inima copleşită de căldură. Îl privea cu nesaţ pe omul adorat. Şi iată, a doua oară în această seară, o izbiră ca un duş rece vorbele lui:

- Să plecăm.

Tocmai cînd ieşeau de la cofetărie, din tutungeria de peste drum se ivi un om cu faţa ascunsă în gulerul pardesiului, de sub care răzbătea doar capătul ţigării aprinse. în timp ce Ulea şi Anne- Marie urcau în maşină, necunoscutul traversă strada şi se pierdu în mulţimea trecătorilor. Instinctiv, privirea fetei fu atrasă de acest om care-i inspiră un sentiment straniu, de singurătate, tristeţe şi nelinişte.

...Maşina porni. Cauciucurile sfîrîiau pe asfaltul umed. înăuntru, tăcerea era cu atît mai apăsătoare cu cît urma clipelor calde din cofetărie. Anne-Marie era atît de preocupată de gîndurile ei, încît nici nu-şi dădu seama că maşina se oprise. O trezi glasul lui Ulea :

- Am sosit!... Noapte bună.

Îi deschise uşa maşinii.

Anne-Marie voi să răspundă, dar glasul i se înecă. În ochi îi străluciră, ca mărgăritarele, două lacrimi. Apoi o străfulgeră un gînd. Se lipi de Ulea şi-l sărută pe buze. în clipa următoare sări din maşină.

...Ploaia se oprise de mult. Cerul era inundat de puzderie de stele. în aer plutea mireasma florilor de liliac. Luna mai îşi desfăşura farmecele.

ANGAJATUL CEL NOU

Pe la miezul nopţii se pornise o ploaie care ţinu pînă dimineaţa. Acum pămîntul se zbicea, aburind uşor. Era o răcoare plăcută şi un aer limpede, mîngîietor.

Zamfir sosi încă dis-de-dimineaţă la punctul de control al comandamentului. Strîngea în mînă un ziar împăturit, în care apăruse anunţul că se caută spre angajare un zeţar şi un zincograf. În desele sale peregrinări de burlac bătrîn şi nestatornic, Zamfir fusese cîndva, înainte de război, zeţar la o mică tipografie din Rîmnicu Vîlcea. Pe urmă, însă, părăsise această meserie ca şi pe altele cu care nu se putuse împăca. Cîştigase un premiu mare la loteria „Gheorghe Stănoiu" - la modă în acele vremuri - şi se obişnuise cu viaţa bună. în treacăt fie zis, devenise un înveterat adept al lui Bachus, beţiv profesionist. Fu, de altfel, unica meserie din viaţă în care obţinu o calificare acătării ; în toate celelalte s-a mulţumit a fi diletant. în anii de după război, după ce tocă ultimele rămăşiţe ale bunăstării sale trecătoare, se apucase de o meserie în care sperase să cîştige uşor, cu puţină muncă şi fără a renunţa la vechile metehne.

Devenise zugrav-spoitor ambulant şi-şi stabilise reşedinţa la Bucureşti. Dar motivul •• pentru care stăruia în această meserie nu era numai cîştigul uşor. Calitatea principală ce i-o conferea mînuirea bidinelei era aceea de a putea pătrunde între zidurile caselor. Şi Zamfir avea motivele sale de a pune mult preţ pe această calitate.

Acum, însă, nu orice casă îl interesa pe Zamfir. Acum îl interesa comandamentul. Cu cîteva zile în urmă, Zamfir încercase să afle, prin diversele şi largile sale cunoştinţe în lumea spoitorilor fără firmă, dacă prin comandament nu se găsea cumva ceva de spoit, de tencuit, de chituit, de zidit. Nu era. Se interesă dacă nu e rost de pus ori de reparat parchete (se pricepea şi la aceasta). Nici asta nu era. Nereuşita îl mîhnise. Şi iată că deodată i se deschideau porţile comandamentului : se căuta un zeţar. Bucuria lui Zamfir era mare.

Degeaba ar fi încercat, însă, cineva să-i citească pe faţă semnele acestei bucurii. Zamfir stătea pe un scăunel, în odăiţa punctului de control, strîngea în mînă ziarul cu anunţul, şi faţa-i uscăţivă, plină de încreţituri, nu lăsa să se întrevadă nimic din ceea ce gîndea. Aştepta şi atîta tot. Aştepta cu răbdare.

într-un tîrziu veni dinăuntru un ostaş, care-l însoţi la biroul ce se ocupa cu angajările. Zamfir îl urmă în tăcere. Nu-l întrebă nici măcar, aşa cum se obişnuieşte deschiderea discuţiei cu un ostaş, din ce judeţ este. Doar atît: îi ceru o ţigară, dorinţă pe care soldatul i-o îndeplini imediat. Şi, ca întotdeauna cînd îi faci cuiva un bine cît de mic, ostaşul îl privi cu simpatie. E o meteahnă de cînd lumea a filantropilor cinstiţi şi naivi de a-şi simţi inima încălzită de propria lor bunătate. Ostaşul n-avea de unde să ştie că Zamfir avea ţigări destule şi că ceruse nu din zgîrcenie, ci tocmai pentru că, fără să fi fost vreodată cît de puţin psiholog versat, cunoştea totuşi unele trucuri necesare pentru a intra în sufletul omului, necesare succesului în munca ce-o îndeplinea.

în birou Zamfir fu primit de un locotenent tînăr, cu mustaţă blondă. Formalităţile se făcură repede. Se stabili ca a doua zi să se prezinte la lucru spre a face probă de cunoştinţele sale.

în după-amiaza acelei zile, Zamfir lipsi de la bufetul „Brădet", supranumit cu duioşie de clienţii săi cu titlul onorific de „Athenee Brădet", ceea ce totuşi nu-i miră pe

comesenii săi, obişnuiţi la această oră a-l avea în mijlocul lor, la solemna oficiere a litruţei de ţuică, i-au motivat uşor absenţa :

- O fi ciupit vreun ciubuc, vreo cameră de spoit! Zamfir, însă, nu „ciupise" nici un client neaşteptat. O chestiune mult mai serioasă îl abătuse de la programul zilnic şi de la raţia cotidiană de ţuiculiţă bătrînă.

Pe la ceasurile opt de seară, el coborî din remorca tramvaiului 7 în şoseaua Pantelimon şi se-nfundă pe una din multele străzi botezate cîndva cu numele unui ilustru necunoscut - Petrescu. Sună la poarta casei ce purta tăbliţa cu numărul 18 D. Era o casă mai izolată la capătul străzii, dînd din spatele ogrăzii într-un maidan amenajat în scuar. Un tînăr voinic, cu cămaşă cadrilată, în culori aprinse. îi ieşi întru întîmpinare. Aruncară o privire în susul străzii, apoi intrară. Gazda îl conduse în casă. înăuntru era răcoare şi plutea mireasmă de busuioc, ca în casele gospodarilor de la ţară. Gospodarul era singur.

- Domnule Zamfir, zise gazda, te-am aşteptat cu nerăbdare şi te ascult.

- Cucoane, veşti bune! Da' mi-i gîtlejul cam uscat de aşa arşiţă, ia vezi, n-ai colea pe poliţă...?

Gazda se sculă de la locul său, ieşi în tindă şi aduse un clondir aburit. Ochii lui Zamfir sticliră.

închinară primul păhărel.

- Zi, nea Zamfire. Bucură-mă cu veştile dumitale.

- Păi, sîntem pe drumul cel bun. De mîine sînt omul lor. Angajat civil. Zeţar.

Şi Zamfir îi povesti în amănunţime tărăşenia cu angajarea. Stăpînul caseî asculta atent, în tăcere. Din cînd în cînd, ridica pîntecosul clondir şi umplea alene păhărelele. Zamfir îşi încheie povestirea, rămînînd cu ochii la gazdă:

- Acum, adăugă el, spune-mi ce am de făcut. Şi nu uita plicul!

- Ai răbdare, domnule Zamfir, îl apostrofă gazda. Te şi înfigi la plic. Nici n-ai început să mişti măcar un deget, şi, gata, banii ! E destul timp şi pentru treaba asta.

- Ba eu n-am destul timp pentru treaba asta, îl îngînă Zamfir înciudat. N-am destul timp !

- Bine, bine, îl linişti gazda. Te întărîţi singur ca un cocoş. În meseria noastră nu merge cu astfel de...

- Ba pe mine să nu mă-nveţi!

Gazda îl fulgeră pe Zamfir cu privirea, dar într-o fracţiune de clipită îşi luă seama şi-şi îndulci vocea.

- Ei-ei, grozav eşti. Nu ştii de glumă.

Se sculă, ieşi iar din odaie şi se întoarse cu un pacheţel înfăşurat în hîrtie de ziar.

- Uite plicul. Acum te-ai liniştit ?

Zamfir desfăcu hîrtia şi numără pachetele dolofane de hîrtie nou-nouţă. Erau trei - şapte mii cinci sute de lei. Cumpăni ceva în gînd, apoi spuse cu un glas din care parcă dispăruse arţagul :

- Acum te ascult.

-: N-am să lungesc vorba. După cum ai spus-o adineauri, de mîine te prezinţi la lucru. Ai grijă : să fii treaz şi dibaci. Trebuie să le faci o impresie bună. Le spui celor din atelier că eşti „muncitor vechi", din tată-n fiu. Să te pui bine cu ceilalţi muncitori. La început, cu cei în uniformă să nu te bagi. Să dai de înţeles că nu te interesează nimic pe lume afară de meserie. Asta să-ţi fie... vigilenţa.

Ultimul cuvînt îl spuse apăsat şi cu o uşoară strîmbătură, arătînd că-l foloseşte în derîdere. Tăcu o clipă, apoi încheie:

- Asta-i tot. Ţine bine minte cele ce ţi le-am spus!

Cam la o săptămînă după aceasta, într-o dimineaţă, aghiotantul intră în biroul colonelului Tomeanu, raportînd că un muncitor din tipografia comandamentului, pe nume Zamfir, doreşte să fie primit într-o chestiune personală. Colonelul Tomeanu tocmai se pregătea să plece la minister, dar auzind acestea îşi scoase chipiul şi mănuşile, se aşeză la biroul său şi ordonă ca Zamfir să fie invitat înăuntru.

Zamfir intră privind timid în jur. Colonelul îl pofti să şadă în fotoliu şi să-şi spună păsul. Zamfir se codi cîteva clipe, apoi îi dădu drumul:

- Uite ce, tovarăşe colonel. Ţi-o spui deschis, muncitoreşte. Mie nu mi-e frică de nimeni şi-mi place să spun adevărul în faţă. Neam de neam muncitori sîntem în familia mea şi nu mă pot purta altfel decît...

Aici Zamfir se opri, părînd a-şi căuta cuvintele, fiind în prada unei mari mînii cu greu stăpînite. Dădu din mînă şi încheie :

- ...Nu mă pot purta decît deschis, muncitoreşte.

Colonelul îl ascultă din ce în ce mai mirat, nereuşind să înţeleagă ce urmărea omul din faţa sa.

- Dar spune-mi, tovarăşe, ce te-a tulburat aşa de tare ?
- Asta m-a tulburat, izbucni Zamfir, că la dumneavoastră, aici. în inima armatei populare, sînt toleraţi duşmani ai poporului.

Colonelul deveni atent. În ciuda cuvintelor umflate pe care le folosea Zamfir, cuvinte care impresionau neplăcut, cele ce spunea erau lucruri grave, care meritau o atenţie deosebită.

- Despre cine vorbeşti ?
- Despre şeful zeţăriei.

Zicînd aceasta, Zamfir răsuflă uşurat, de parcă ar fi scăpat de o povară ce-l apăsase.

- Tovarăşul Manole ?
- Da.
- Ei, ce-i cu el ? De ce e duşman al poporului ?
- De ce ? Cum de ce ? Păi dumneavoastră ştiţi cine-i dînsul ? Ştiţi ce-a făcut în timpul rebeliunii ? Eu v-o spun deschis, muncitoreşte, aici e o lipsă de vigilenţă. Acest Manole...

Şi Zamfir începu să depene o istorie lungă şi încîlcită despre Manole. Din spusele lui reieşea că acest Manole e cel mai fioros ucigaş de pe faţa pămîntului.

Colonelul ascultă, fără să-l întrerupă. Cînd Zamfir termină, colonelul îi mulţumi, îi strînse mîna, promise să studieze cu atenţie cele aflate şi-l rugă să poftească peste două zile pentru a-i da noi amănunte.

Zamfir acceptă, zicîndu-şi în gînd :

„Hee, hee, mîine, vericule, cine ştie pe unde oi fi. Prinde orbu' - scoate-i ochii. Deocamdată ţi-am turnat destule bazaconii. Te-am înveselit, dar mi-am atins şi eu ţinta : ardeam de nerăbdare să fac cunoştinţă cu biroul tău şi să văd la faţă safeul tău. La noapte.,."

Zamfir ieşi din birou, urmat de colonel, şi se-ndreptă spre atelier.
Se duse întins la Manole şi începu să-i povestească plin de veselie cum că a fost „la raport la tovarăşul colonel", că-i ceruse un ajutor fiindcă e fiul său bolnav (Zamfir n-avea nici un fiu), cum că colonelul îi aprobase trei sute de lei şi cum că colonelul i-ar fi declarat: Pune-te bine cu tovarăşul Manole, ascultă-l, dînsul e un om de bază, pe care-l preţuiesc mult".

Manole nu prea pricepu ce rost puteau avea aceste aprecieri entuziaste şi neaşteptate ale colonelului. Era un muncitor sîrguincios, dar modest şi nu se afirmase niciodată în aşa fel încît să iasă în evidenţă. Dădu din umeri, spunîndu-şi :

„Cine ştie, dacă spune ăsta, aşa o fi !"
CADAVRUL MISTERIOS

Destul de agitat, Zamfir năvăli în cameră. Stăpînul casei de pe strada Petrescu din Pantelimon împinse spre el un scaun şi dădu să toarne un păhărel de tescovină. Dar Zamfir refuză să bea.

- Deseară, spuse el rîzînd, deseară trec la acţiune.
- Asta mă bucură. Dar ai pregătit lucrurile ?
- Totul e pregătit.
- Spune. Mă interesează fiecare amănunt.
- Azi lucrăm şi după-amiază, aşa că am să stau în comandament pînă mai tîrziu. Asta-l una. Am făcut o recunoaştere în cabinetul comandantului. Asta-i a doua. Deseară e santinelă la poartă un soldat cu care m-am împrietenit. Asta-i a treia. Dă-mi uneltele de care am nevoie şi la noapte ai drăciile alea.

Zamfir isprăvi, privind triumfător pe interlocutorul său.

- Ce zici ? Bună treabă face Zamfir!

Celălalt, însă, părea să nu se lase cuprins atît de uşor de entuziasm.

- Zici că lucraţi şi după-amiază. Deci o să lucreze şi colonelul. Cum ai să-l cotrobăieşti atunci prin cabinet ? Sau nu cumva v-aţi înţeles să te ajute să-i spargi safeul şi să-i furi secretele ?
- Stai, frate, lasă acuma glumele,, se supără Zamfir. Lucrăm numai noi, zeţăria. Iar colonelul a plecat. Mi-a spus aghiotantul: „Ai avut noroc. Tovarăşul comandant tocmai voia să plece. Dacă veneai cu cinci minute mai tîrziu, ar fi trebuit să-l aştepţi pînă poimîine". E limpede ?
- Da. Din partea asta e în regulă. Dar cu santinela ? Cum de te-ai împrietenit cu soldatul ? Ţi-am spus doar să te fereşti de cei în uniformă.
- îţi vine uşor să dai comenzi şi să stai aici, în culcuşul moale, şi să dai duşcă după duşcă, în vreme ce Zamfir, sireacul, îşi pune capul la bătaie. Soldatul e ăla de l-am cunoscut cînd am venit să mă angajez. îi cerusem o ţigară. Pe urmă, în vreo trei rînduri, am mai stat de vorbă, i-am zis că am şi eu un băiat în armată. De atunci, de cîte ori e de serviciu, nici nu mă controlează la legitimaţie. Poţi să-mi dai să introduc cu mine înăuntru şi un coşcogeamite pian, darămite o gură de lup. Ei, hai, slăbeşte-mă cu ancheta şi dă-mi degrabă uneltele. Nu mă mai fierbe atîta, ce dumnezeu !

Celălalt, văzîndu-l atît de hotărît, se mai induplecă:

- Bine, nea Zamfir, atunci treci la acţiune.

Ieşi din casă, coborî în pivniţă şi se întoarse purtînd ceva sub haină. Îi întinse lui Zamfir obiectele aduse :

- Uite, asta e „gura de lup". Ştii cum se mînuieşte, nu? Într-o clipită taie cel mai bun blindaj de oţel. E fabricată după o invenţie care n-a primit brevet oficial, dar a adus şi aşa mulţi dolari autorului ei. Aşa. Iar acesta e un pistol. Nu-i nevoie să-ţi explic la ce foloseşte. E fără zgomot. Nu sta pe gînduri. La primul semn de primejdie, trage. Apoi sări pe fereastră. Restul nu te priveşte. Iau eu măsuri ca să-ţi acopăr retragerea. Numai atîta ţine minte: la prima ameninţare, nu sta pe gînduri, trage în plin.
- De asta să nu te îndoieşti, răspunse prompt Zamfir. Dar am credinţa că nu va fi nevoie.
- Atunci, cu bine.

Zamfir se întoarse la comandament. La intrare, soldatul îi răspunse la salut zîmbind prieteneşte. Aceasta îi păru a fi un semn bun. În atelier, abia îşi stăpînea neastîmpărul. Aştepta ca pe ghimpi căderea serii. Dar orele treceau greu, tîrîndu-se

cu încetineală de melc, iar ziua de iunie e tare lungă, mai ales pentru cel ce iubeşte întunericul şi-i frate cu bezna.

În sfîrşit se făcu seară.

Zamfir aşteptă momentul stabilit şi se strecură afară din atelier. Traversă curtea şi, ca o umbră, pătrunse în pavilionul în care era biroul comandantului. Întîlni vreo doi-trei ofiţeri, care treceau pe coridor, dar păşea atît de ferm şi preocupat încît nu dădu nimănui de bănuit. Şi chiar de l-ar fi întrebat cineva ceva, el era pregătit : i-a spus comandantul să vină la birou la el.

Nu-l întrebă însă nimeni nimic.

Biroul colonelului Tomeanu era la capătul unui coridor lung, la parter. Din coridor, intrai într-un antreu, în care stătea aghiotantul. Biroul dădea în grădină. Dincolo de grădină, mărginită de un frumos grilaj de fier forjat, era strada. O stradă liniştită şi umbroasă, cu alee de castani.

Zamfir se temea că uşa va fi încuiată. Ar fi trebuit atunci să folosească şperaclul, ceea ce l-ar fi întîrziat şi ar fi putut fi observat. încercă uşurel clanţa şi constată, cu bucurie, că e deschisă. Împinse uşa şi dispăru înăuntru.

Trecură cîteva minute. Dinăuntru nu se auzea nici un zgomot.

. Probabil că reuşise să ajungă la safe şi acum lucra. Dar nu : dintr-o dată, o bubuitură asurzitoare răzbătu afară. Apoi aproape în aceeaşi clipă, uşa se deschise, trîntită de perete. Se ivi santinela, cu o faţă pe care era întipărită groaza. Soldatul dădu alarma. În cîteva clipe sosi în goană comandantul gărzii, însoţit de o grupă de soldaţi înarmaţi. O dată cu ei sosi şi căpitanul Moraru.

în anticamera colonelului Tomeanu, li se înfăţişă un tablou sinistru: un om în vîrstă zăcea pe podea, cu un picior zbîrcit şi cu mîinile aruncate înlături. Faţa-i era galbenă ca ceara şi din frunte i se prelingea o şuviţă de sînge.

CINE-i UCIGAŞUL?

Un amator oarecare al romanelor lui Conan Doyle ar fi rămas dezamăgit dacă l-ar fi urmărit în acea noapte pe căpitanul Moraru. Acesta nu amintea nici pe departe figura enigmaticului Sherlok Hol- mes. Căpitanul Moraru luă cunoştinţă cu mult sînge rece Şi cu o mină obosită de cele întîmplate. El nu căută amprente digitale pe sobă, nici urme de fum de ţigară pe tavan, nu extrase nici o probă de praf de pe tălpile încălţămintei mortului şi nici nu se interesă dacă victima purtase bretele ori nu.

Totuşi, dacă bătrînul şi taciturnul Holnies ar fi fost personal de faţă, mai mult ca sigur că s-ar fi arătat mulţumit de cele văzute.

Căpitanul Moraru examină cu calm, aproape cu răceală, scena ce i se înfăţişa în anticamera colonelului Tomeanu. Examinarea dură foarte puţin. El nu-şi luă nici un fel de note şi nu fotografie nimic. Dar dacă cineva l-ar fi bănuit de superficialitate, s-ar fi înşelat amarnic. Adevărul este că, deşi tînăr, căpitanul Moraru era un om cu o bogată experienţă în profesia sa, dotat cu un fin spirit de observaţie şi cu o mare putere de intuiţie. De aceea nu-i de mirare că în momentul cînd păşea pragul camerei, el ştia deja ce se ascundea în spatele dramei petrecute. N-avea nevoie să măsoare dimensiunile încăperii, să ciocănească pereţii dacă nu sună a gol şi să examineze înălţimea zidului de la fereastră spre sol, deoarece toate acestea le făcuse încă cu mult înainte.

Moraru ar fi putut să-şi pună întrebarea : „Ce a căutat individul ? Care a fost mobilul tentativei sale?"

Ar fi fost însă o întrebare inutilă. Era limpede ce căutase intrusul : faptul că avea asupra sa „gura de lup" dovedea cu prisosinţă c.l nu venise nici să fure vreo scrumieră şi nici să ceară autografe pe un album de suveniruri. Venise, să spargă

safeul. Iar în safe căuta planurile noului avion. Îl atrăses'e „Ro-11" şi plătise curiozitatea.

Căpitanul Moraru ar fi putut să se arate nedumerit asupra pricinii misterioasei morţi a musafirului nepoftit din anticamera colonelului. Dar şi în privinţa acestui capitol, Moraru ştia mult mai multe decît se putea constata la prima vedere. E drept că arma de care se folosise individul fusese pulverizată de explozie, şi nu putură fi găsite decît bucăţi din ea, înfipte în pereţi şi în covorul de pe parchet. Calibrul glonţului, de asemenea, abia urma să fie identificat. Totuşi' rana explica îndeajuns enigma : pistolul fusese în realitate o maşină infernală. Glonţul nu ieşise prin gura ţevii, ci prin spate, înspre trăgător. Pesemne organizatorii atentatului nu prea aveau încredere în agentul lor. Şi, atunci, şi-au făcut următoarea socoteală : să-l înarmeze cu pistolul bumerang ; dacă acţiunea va reuşi, totul va fi în regulă, iar dacă nu va reuşi, el va folosi pistolul, se va auto-extermina, fără să vrea, şi va duce în mormînt taina sa. Principiul potrivit căruia „numai morţii tac din gură" era în mare cinste la vechii piraţi şi, după cum se vede, şi la piraţii din zilele noastre.

Moraru nu numai că îşi dădu repede seama despre acestea, dar le şi explică în amănunţime şi cu o ciudată limbuţie celor de faţă, ba chiar şi altor persoane care se nimeriseră prin comandament la acea oră şi care auziseră despre incident.

Unora acest lucru Îi se păru condamnabil :

- Tovarăşul acesta e cam palavragiu, lipsit de vigilenţă.

Moraru, însă, părea că nu se sinchiseşte de nimic şi nu urmăreşte decît să-şi creeze o aureolă, făcînd paradă de perspicacitatea sa.

Nimeni însă nu bănui că Moraru se preface dinadins a fi gură- cască ; nimeni nu bănuia că el urmăreşte un scop ştiut doar de dînsul prin colportarea ştirii despre cele întîmplate lui Zamfir.

într-adevăr, Moraru urmărea un ţel misterios. De fapt, el pusese ochii pe Zamfir chiar din momentul cînd acesta se prezentase spre angajare. De aceea îşi propusese să-l studieze pe nesimţite. La început, bănuise că datele personale cunoscute de serviciul de cadre privind pe noul angajat al zeţăriei - Zamfir Radu - erau false.

Dar bănuiala nu se adeveri. Temerile sale asupra identităţii lui Zamfir s-au dovedit neîntemeiate: Zamfir îşi declarase identitatea reală, ca orice om cinstit. în schimb, Moraru află că, în atelier, Zamfir răspîndise despre persoana sa amănunte din cele mai fantastice, chiar contradictorii - unii îl ştiau căsătorit, cu cinci copii, alţii că e văduv şi fără copii, unii îl ştiau fost violonist, alţii tipograf din tată în fiu. Aceasta putea să însemne că în confidenţele sale cu colegii de atelier Zamfir inventa sub inspiraţia nestabilă a sîngelui de prună. Totuşi, aceasta mai putea însemna şi altceva. De aceea, Moraru îşi urmă mai departe investigaţiile. Faptul că la cadre Zamfir îşi declarase datele şi adresa reală îi uşură misiunea. El putu să-i afle nu prea greu obiceiurile, tabieturile, cercul de cunoştinţe de la „Athenee-Brădet" şi celelalte. Dar toate acestea nu întemeiau presupunerea că omul ar putea fi acuzat de legături necurate. Nu exista absolut nimic compromiţător.

Aşa stînd lucrurile, căpitanul Moraru fusese cît pe ce să-l lase în pace. Totuşi hotărîse să mai încerce o verificare : să stea de vorbă cu prietenii de chef ai lui Zamfir.

Zis şi făcut. îşi puse haine civile şi se duse la bufetul „Brădet". Ştia că la acea oră Zamfir e la atelier, deci nu-l putea stingheri în acţiunea sa. Zări pe convivii lui Zamfir stînd la o masă mai în fund. Nici unul dintre ei nu-l cunoştea. Moraru comandă o friptură - şi în aşteptare se prefăcu a dezlega cuvinte încrucişate. între timp însă, observa atent cele ce se petreceau în jur, pîndind un prilej să intre în vorbă cu

oamenii care-l interesau, fără a le trezi bănuieli. Nu trebui să aştepte mult, şi treaba nu fu cîtuşi de puţin complicată : beţivii reuşiseră să se încălzească şi nu erau deloc distanţi. Unuia dintre ei îi căzu pe jos şapca şi tot el, fără să simtă, o călca în picioare. Moraru, curtenitor, îi atrase atenţia. Cetăţeanul se arătă de o recunoştinţă agasantă, specifică stării în care se afla după al cincelea păhărel. De aici şi pînă la invitaţia de a uni mesele era doar un singur pas. Acest pas fu făcut, şi Moraru primi fără codeală. Nu refuză nici ţoiul de ţuică. La început, ţinînd seamă de noul lor oaspe. ei făcură o demonstraţie de înalte maniere, concentrîndu-şi discuţia asupra rarităţii oamenilor politicoşi în general şi a rarităţii unor oameni ca Moraru în special. Beţivii sînt însă foarte rar ipocriţi, de aceea discuţia se încălzi, reveni la sfera ce le era cea mai familiară : anecdote fără perdea, înţepături reciproce tot aşa şi exprimate în cel mai autentic limbaj de tavernă. Se succedară apoi amintiri de la diferite crame... Moraru ascultă un timp, dar, pe nesimţite, se strădui să aducă vorba despre Zamfir. Le spuse că-î vedea mereu împreună cu un bărbat... (aici descrise semnalmentele lui Zamfir) şi, că de la o vreme, personajul absentează. Ei se grăbiră să-l informeze că acesta e de la o vreme foarte ocupat. Cu ce ? Asta nu ştiau prea sigur. Unul afirmă chiar că Zamfir a murit. Era gata să jure că l-a şi văzut cu propriii ochi mort, sub masă, într-o cîrciumă din Tei. Dar ceilalţi tăbărîră asupra lui, făcîndu-l „mincinos scîrbos" şi jurînd solemn că lui Zamfir nu i se poate trage moartea din beţie, ci, cel mult, din sete. Şi cum Zamfir bea în continuare, înseamnă că trăieşte. Prin această profundă meditaţie, statornicii clienţi ai „Brădet"- ului au dezvoltat pe o nouă treaptă faimoasa sentinţă a lui Iescartes: „Cogito - ergo sum", adică „Cuget - deci exist". Dar dînşii nu-şi dădură seama de performanţa filozofică realizată şi, în consecinţă, nu cerură nici glorie şi nici drepturi de autor. Moraru, la rîndul lui, n-avu chef să-l iniţieze în tainele gîndirii cartesiene, deoarece îl preocupa altceva în acel moment. Moraru căuta să-l tragă de limbă, să afle ceva nou despre Zamfir. Dar beţivii băteau apa-n piuă. Tocmai cînd începuse să-şi piardă răbdarea, îşi văzu eforturile, pe neaşteptate, răsplătite. Unul dintre comeseni îşi exprimă indignarea că Zamfir îi lipseşte de societatea lui din motive meschine : „Se fereşte de noi - îi reproşă el în contumacie - fiindcă a intrat în parale". Acest amănunt îl făcu pe Moraru să-şi înzecească atenţia. Astfel află el că sumele de care dispunea în ultimele zile Zamfir erau neobişnuite înainte la el. De unde le avea, asta nu se ştia. Zamfir nu voia să-şi divulge taina, iar prietenii săi - într-o oarecare măsură - îi înţelegeau discreţia : ştiau şi ei că atunci cînd eşti ambulant şi dai peste un client generos, cauţi să-l păstrezi ca să nu ţi-l fure alţii. Ei îşi aduceau însă aminte că într-o seară, fiind foarte afumat, Zamfir începuse să bolborosească ceva. La un moment dat, vorbele-i deveniră mai clare. Zamfir repeta monoton, de parcă ar fi vrut să memoreze, următoarele cuvinte :

- Ionescu-Petrescu 18 D.

Comesenii bănuiră imediat că e vorba de faimosul client generos al lui Zamfir, însă n-aveau de gînd să i-l răpească. Astfel chestiunea rămăsese uitată. Aflînd acestea, căpitanului Moraru nici nu-i trebui mai mult. Mintea-i lucra cu febrilitate.

„S-ar putea - îşi spunea el - ca totul să fie o pălăvrăgeală goală, de beţivani. Dar nu-i exclus ca cele spuse de ei să mă pună pe pista cea bună. Dar să le iau la rînd, sistematic. Aşa: în primul rînd banii. Zamfir îşi sporise brusc veniturile. Leafă nu luase încă. Deci banii i-a luat de la „ei". Bun. Mai departe Avem: „Ionescu-Petrescu". Şi mai avem şi o cifră, mai bine zis un număr : „18 D". Asta poate să însemne că misteriosul generos se cheamă Ion Petrescu, ori Petre Ionescu, ori Ionescu de pe strada Petrescu, ori Petrescu de pe strada Ionescu. Poate însă să nu însemne absolut nimic decît trăncăneala cea mai prostească şi cea mai abjectă din lume! Limpede, nu ? Grozav de limpede !"

Întors în biroul său, Moraru scoase dintr-un raft ghidul străzilor din Bucureşti şi căută strada Ionescu. Altă surpriză îl aştepta : acest nume îl purtau nu mai puţin de 24 de străzi împrăştiate în toate raioanele capitalei. Ele eternizau memoria unor Ioneşti civili, dar mai ales dovedeau că Ioneştii au o pasiune veche pentru militărie, ceea ce ne-a făcut să avem în Bucureşti o stradă soldat Ionescu Horia, alta

- caporal Ionescu David. apoi sergent Ionescu Ilie, plutonier Ionescu Petre, sublocotenent Ionescu Gh. şi tot aşa din ce în ce mai sus pe ierarhia militară pînă la locotenent-colonel Ionescu Paul. Cu răutăcioasă bucurie, căpitanul Moraru constată că ierarhia militară a străzilor Ionescu nu depăşeşte treapta coloneilor. Stăpînit de acelaşi simţămînt, întoarse filele ghidului la pagina unde era strada Petrescu Cu bucurie luă cunoştinţă aici că Petreştii, mai modeşti, n-au gratificat cu numele lor decît şapte străzi. Şi pe deasupra, unul dintre ei
- Zaharia Petrescu - era şi general.

Fiindcă străzile cu numele Petrescu erau mai puţine, Moraru se hotărî să-şi înceapă investigaţiile de la varianta că persoana de la care primise Zamfir bani ar fi fost un Ionescu de pe una din străzile Petrescu, locuind la numărul 18 D. Fără să mai zăbovească, îi încredinţa această misiune unui subaltern, care porni imediat la faţa locului. Din păcate, însă, pe Moraru îl aştepta o nouă şi neplăcută surpriză: nici un[a] din aceste străzi n-avea numărul 18 D. Fără să se descurajeze, ordonă subalternului să verifice şi cealaltă variantă. Dar nici străzile Ioneştilor n-aveau numărul căutat. Dezolat, Moraru era gata să abandoneze dezlegarea acestei şarade, cînd îşi aduse aminte că există o stradă Petrescu - mai precis: Petrescu XI - şi în cartierul Pantelimon. Cîndva, în prima tinereţe, Moraru îşi avusese acolo romanul său : îndrăgise o fată care locuia acolo. Moraru se grăbi să ajungă la faţa locului. Dar încă o surpriză îl aştepta : nu o stradă Petrescu, ci mai mult de zece purtau acelaşi nume, numerotate cu cifre romane, ca la capetele încoronate : Petrescu I, Petrescu II şi aşa mai departe. Iar numărul fatidic - 18 D. - figura nu pe una, ci pe trei dintre străzi. După ce străbătu în goană toate străzile şi constată aceasta, rămase ameţit de căldură, osteneală şi uimire. Totuşi, motiv de supărare n-avea. Dimpotrivă. Deci, după ce răsuflă puţin, se duse la circumscripţia de miliţie să se intereseze cine sînt locatarii celor trei case cu numărul 18 D. Într-adevăr, unul dintre ei era Ionescu. E inutil să încercăm a ghici bucuria lui Moraru cînd ajunse în posesia acestei informaţii. Îi venea să-l sărute de bucurie pe sergentul-major, care, rămas singur în sediu să înfrunte canicula amiezii de vară, se grăbi îndatoritor să-i dea informaţiile cerute. Şi încă ce informaţii preţioase !

Reîntors în biroul său de la comandament, recapitulă datele culese şi luă măsuri. În primul rînd îl puse sub supraveghere pe Zamfir. În al doilea rînd. ordonă să fie observată căsuţa de pe strada Petrescu.

Timp de cîteva zile nu se întîmplă nimic. Apoi, i se aduse la cunoştinţă că Zamfir s-a prezentat la raport la colonelul Tomeanu. Aflînd despre aceasta, Moraru îşi ascuţi atenţia şi ordonă să fie accentuată paza instituită atît asupra acestuia cît şi a lui Ionescu. Într-adevăr, în aceeaşi zi, primi raportul că Zamfir apăruse pe strada Petrescu, intrase în casa cunoscută, unde zăbovise cam o jumătate de oră.

Din acel moment Moraru intră el însuşi, direct, în acţiune. Cînd Zamfir ieşi din atelier şi se îndreptă, sub protecţia întunericului, spre cabinetul comandantului, îl arestă. Zamfir fusese luat complet prin surprindere, astfel încît nu avusese timp să opună nici un fel de rezistenţă.

Aceasta însă nu era totul. Planul lui Moraru era mult mai complex. El voia ca spionii să nu afle de arestare, să nu se alarmeze, să creadă că Zamfir şi-a dus taina în pămînt. Astfel, Moraru voia să-l lase să-şi urmeze liniştit planurile, să-l atragă în

cursă şi să prindă întreaga reţea. Cu ajutorul involuntar al lui Ionescu, căpitanul Moraru era încredinţat că va da de urma lui Senior şi a lui Mefisto.

Iată de ce înscenase Moraru falsa ucidere a lui Zamfir şi făcu în aşa fel încît ştirea celor petrecute în cabinetul colonelului să se împrăştie. Era sigur că spionii dau tîrcoale, că vor afla despre moartea lui Zamfir şi astfel vor cădea în propria lor capcană.

Bineînţeles, în acest timp, Zamfir stătea liniştit la arest. Rolul „victimei" fusese jucat cu multă măiestrie de către un subordonat al lui Moraru, care, totuşi, nu făcuse niciodată pînă atunci teatru. Simularea dramei din anticamera colonelului reuşise de minune.

Căpitanul Moraru porni la înfăptuirea celei de-a doua părţi a planului său. El îşi concentră firele în jurul lui Ionescu.

Un ordin superior, însă, îl abătu de la această preocupare. În mersul operaţiei de prindere a spionilor intervenise ceva nou: o ţintă pe ecran.

ŢINTA PE ECRAN

Radiolocatoriştii ascultau cu interes povestirea locotenentului Mîrza.

- Atunci, adică acum cîţiva ani, munca noastră era mult mai grea şi complicată. Distanţa la care se putea detecta ţinta era mult mai mică. Posibilităţile d_e urmărire erau de asemenea mai reduse. Multă bătaie de cap ne-au mai dat aceste neajunsuri. Dar nu aveam ce face. Asta era situaţia. într-o bună zi, însă, era „dejurnă" tovarăşul inginer căpitan Popa Mihai. Atunci s-a întîmplat ceva ce ne-a înfuriat de-a dreptul. A apărut o ţintă buclucaşă. Ce-i drept, nu ne-a fost greu să-l prindem pe musafirul nepoftit şi să-l urmărim. Dar, deodată, acesta dispăru, scăpînd de pe ecran pentru cîteva minute întregi. Reapăru din nou, dar iarăşi se mistui. Şi, tot aşa, ne-a fiert minute în şir: ba apărea, ba dispărea, de parcă şi-ar fi pus în gînd să-şi bată joc de noi. Vînătorii pipăiau cerul degeaba. Atunci (asta n-am să uit niciodată) căpitanului nostru i-a sărit ţandăra. A sărit în sus şi a început să înşire asemenea epitete la adresa unor anumiţi „proprietari" de ţinte, încît m-a apucat sughiţul. Şi cum să nu m-apuce cînd îl ştiam pe inginer un 0111 liniştit, aşezat, şi nu l-am auzii niciodată înjurînd. Nici măcar aşa, mai puţin decoltat. Ştiţi ce-a făcut apoi ? A cerut să i se permită să lucreze trei luni în laborator. Zicea că o să perfecţioneze radarul ca să putem intercepta ţinte de la distanţe mult mai mari şi să le menţinem pe ecran la orice înălţime.

- Şi mai departe ?

Curiosul care-l zori pe locotenentul Mîrza era sergentul-major Horvath. Cel întrebat îşi aprinse o ţigară şi era gata să-şi continue istorisirea, dar fu întrerupt. Prin instalaţia electrică specială de alarmare răsună ordinul postului central :

- Alarma! Alarma! La posturi!

Locatoriştii porniră în goană spre posturile lor. Trecură doar cîteva secunde de la darea alarmei, dar nimeni n-ar fi putut crede că, puţin mai înainte, ei stătuseră paşnic, la taifas. Erau acum stăpî- niţi de un singur gînd - executarea misiunii, prinderea ţintei. Părea că de o viaţă întreagă n-au făcut altceva decît să stea încordaţi la posturile lor, atît de absorbiţi erau.

Aplecat deasupra unui ecran luminos, împodobit cu o gradaţie abia vizibilă, sergentul-major Horvath manevra butoanele de pe tabla de comandă a radiolocatorului. El servea, în calitatea sa de operator major, ecranul central al instalaţiei de radiolocaţie. Deodată faţa i se lumină. Fără a-şi lua privirea de la ecran, el luă în mînă nişte ochelari ciudaţi, cu mai multe lentile, suprapuse, de diferite culori, şi-i fixă pe ochi. Apoi apropie microfonul de gură :

- 2, 2, 2... Prins ţinta.

Peste cîteva minute, după ce primise probabil răspunsul cuiva nevăzut, anunţă din nou :

- Am înţeles. Preluat ţinta...

Horvath distingea acum, pe ecran, trei puncte abia vizibile, ca nişte grăuncioare de praf. Un punct izolat - într-un careu mai îndepărtat, iar două - lipite unul de altul - într-un careu apropiat. Primul punct era ţinta ; celelalte două puncte reprezentau celula vînă- torilor noştri.

Horvath constată cu satisfacţie că vînătorii se îndreptau cu precauţie, dar cu precizie, spre ţintă.

- Atenţie, tovarăşi, imediat începe valsul.

■ Simţi cum îi curge sudoarea pe frunte, cum îl ustură ochii de la ochelarii speciali, dar nici nu-şi mişcă mîna de pe butoane. Privirea nu şi-o dezlipea nici o fracţiune de secundă de pe ecran. Apropie din nou microfonul de gură :

- Raportez... Predau ţinta.

Auzi apoi prin radio vocea vînătorilor :

- Am înţeles. Preluăm ţinta. În regulă. Manevrăm pe plan vertical.

Tăcerea se aşternu din nou în sala postului de interceptare. De acum locatoriştii aveau o singură misiune : să supravegheze spaţiile aeriene repartizate, „pieptănînd" cu privirea fără întrerupere văzduhul, pentru a nu le scăpa eventuale alte ţinte. Horvath, la ecranul central, urmărea mai departe evoluţiile din zona ţintei.

Sta aplecat asupra ecranului, aproape fără să clipească. Cele trei puncte se apropiaseră între timp mult de tot unul faţă de altul. Deodată, Horvath tresări. îşi încleşta fălcile de parcă trăia el personal lupta din văzduh. Se foi pe scaun. Ţinta aproape-aproape că dispăruse.

- La firul ierbii! exclamă fără să vrea. Ce urmăreşte ţinta ? La ce şiretlic vrea să recurgă ? Aha, vrea să scape cu fuga, manevrînd pe plan vertical. Dar nu-i merge ! Aha! Acum nu-i mai merge... Ce misiune o fi avînd ? Nu-i un avion oarecare, deoarece manevrează cu prea multă uşurinţă. Şi are instalaţii prea puternice de bruiaj! Trebuie să fie un aparat construit special... şi, probabil, pentru o misiune specială.

Întrebă neliniştit:

- Ce se întîmplă ?

- O să vezi imediat, auzi vocea, răguşită a locotenentului Mîrza. Urmăreşte ecranul... Fii atent!

în clipa următoare, pe linia 21/47 nord-est, cele trei puncte se contopiră. Horvath răsuflă greu, micşorîndu-şi ochii ca să vadă' cît mai bine. Nenorocire ! Una dintre siluete, şi anume unul din avioanele noastre, şovăi, apoi descrise o curbă rapidă. Se vede că invadatorul deschisese foc şi lovise avionul nostru. Fără să vrea, Horvath scrîşni. Apoi, oftînd uşurat, văzu cum avionul se redresează şi revine la zborul normal. În schimb, ţinta dădea semne de nelinişte. În sfîrşit, dispăru, rostogolindu-se cu o viteză bine cunoscută.

- Doborît! comunică cu vocea dură radiolocatoriştilor constatarea. A atacat tîlhăreşte, dar i s-a înfundat !

Urmară cîteva clipe de adîncă tăcere, apoi Horvath ordonă din nou :

- Scoateţi contactele şi gata.

Peste cîteva secunde se auzi şi vocea comandantului :

- Liber. Rămîne postul de serviciu. Aşteptaţi-mă la club.

Echipa de alarmă ieşi afară. Păreau cu toţii istoviţi. îşi frecau ochii obosiţi de încordare. Apoi, aprinzîndu-şi ţigările, porniră spre club, trăgînd cu nesaţ fumul în piept. Primul se „redresa" sergentul- major Horvath.

- Hai să ne grăbim. O să vină tovarăşul locotenent. Vrea să ne comunice probabil ceva.

Militarii îşi grăbiră pasul. Erau încă sub stăpînirea emoţiei din timpul interceptării. încordarea clipelor prin care trecuseră nu dispăruse încă. Parcă ghicind gîndurile tovarăşilor săi, Horvath zise încet:

- Şi a durat doar opt minute.
- Dar un minut ca ăsta face cît o lună de muncă obişnuită, comentă rîzînd Amariei.
- Ei şi, sînteţi demontaţi ? E doar specialitatea noastră. Şi apoi n-am transpirat degeaba, adăugă Negoescu.
- Aia e. Tîlharul a luat-o pe cocoaşă. De acum înainte ăsta nu ne va mai da de lucru, cu siguranţă, interveni o voce puţin piţigăiată. Era a mezinului echipei, soldatul Toma.

Sosi locotenentul Mîrza. Echipa, în poziţie de drepţi, aştepta în linişte. Comandantul îşi plimbă privirea peste feţele subordonaţilor, apoi, mulţumit, rosti :

- Să ne aşezăm, tovarăşi, şi să continuăm discuţia începută.
- Sergent Horvath, la ce înălţime ai descoperit ţinta?
- 11.000, veni prompt răspunsul.
- La ce înălţime ai predat-o ? continuă să întrebe comandantul.
- La 500.
- Distanţa de descoperire?
- Distanţă măricică, nimic de zis. Cam ca de aici pînă la mine acasă.
- De unde ştii toate aceste da'te ?

Horvath îşi ridică mirat sprîncenele. Ce întrebare ? Parcă comandantul nu ştie. Ce l-o fi apucat să glumească ? Răspunse şovăind :

- Păi... sistemul de urmărire. Ochelarii „H - 10"...
- Ajunge. Te-ai mirat că (¡-am pus aceste întrebări. Uitaţi-vă, tovarăşi, ce voiam să vă spun. Sistemul de urmărire, ochelarii „H - 10", "*" despre care a vorbit acum Horvath, sînt creaţia inginerului nostru, construiţi după proiectul tovarăşului căpitan Popa. în cele trei luni despre care v-am pomenit, el a perfecţionat sistemul de urmărire şi interceptare a ţintelor, prin perfectarea gradaţiei ecranului şi... a construit ochelarii voştri „miraculoşi". Asta e. Datorită lui avem noi astăzi astfel de radiolocatoare perfecţionate care nu iartă şi nu scapă nimic.
- Nu ştiţi amănunte în legătură cu ţinta ? întrebă curios Horvath.
- Ba da. Voiam chiar să vă spun. Ţinta a fost doborîtă la locul ştiut de voi. A încercat să scape prin manevre desperate atît pe plan orizontal cît şi pe plan vertical. Nereuşind, a deschis foc. Ai noştri, fiind în legitimă apărare, au fost siliţi să riposteze. Deasupra careului raportat de Horvath, i s-a înfundat. Se presupune însă că atunci cînd a coborît la joasă înălţime a lansat un paraşutist. Ei, dar acum haideţi la culcare.

...În acest timp, undeva la sute de kilometri de staţia de interceptare, în luminişul unei păduri, un ofiţer, însoţit de cîţiva soldaţi, cerceta în amănunţime avionul doborît.

în aceeaşi noapte, maiorul Văleanu îl chemă pe căpitanul Moraru.

- Tovarăşe căpitan, zise maiorul, am intrat în posesia unor noi documente privind cazul „Mefisto". Aseară vînătorii noştri au doborît un avion străin. Ambii membri ai echipajului au murit. Dar asupra cadavrului unuia s-a descoperit, pe lîngă celelalte materiale obişnuite de diversiune, -o schiţă a împrejurimilor uzinei în care s-a construit „Ro-11".
- Aceasta înseamnă, interveni Moraru, că ei nu au aflat că „Ro-11" a şi fost construit, ba chiar că s-a făcut experimentarea. Altfel nu ar fi mers să caute aparatul acolo unde nu mai e.

- întocmai. Ei şi-au bazat calculele pornind de la premisa că noi nu sîntem în stare să înfăptuim rapid o asemenea realizare a tehnicii. Credeau că-l vor găsi tot în stare de machetă.

- Pe deasupra, eşecul incursiunii lor de aseară îi pune în încurcătură pe spionii aflaţi aici. Mefisto va fi silit să încerce să facă el ceea ce nu le-a reuşit celor din avionul infractor.

- Da, este adevărat. Şi probabil că se va grăbi s-o facă. De aceea, vei pleca imediat la faţa locului, la uzină, ca să iei măsurile necesare.

- Am înţeles.

- Cînd pleci ?

- într-o oră sînt gata de drum. Dar ce fac cu „afacerea Zamfir" ?

- Toth va continua cercetările cît timp ai să lipseşti. N-avea nici o grijă. urez succes şi drum bun !

Într-un Bătrîn Burg ARDELEAN

Căpitanul Moraru revăzu cu emoţie, ca pe un vechi prieten, acest pitoresc orăşel ardelean. Privea cu o nouă curiozitate clădirile spoite în culori ţipătoare, în special verde şi albastru. Ca şi la prima vedere, cu ani în urmă, această împestriţare i se păru şi acum supărătoare, fără gust. Dar un bătrîn localnic l-a lămurit cu o comparaţie de genială simplitate : , Atîta timp - zise acesta - cît cerul e albastru, iar vegetaţia verde, această îmbinare de culori merge".

Punîndu-şi în gînd să viziteze cetatea, Moraru străbătu cîteva ulicioare strimte, trecu sub bolţi întunecate, apoi urcă treptele măcinate de vreme ce duc spre turnul cel mare. Aici totul evocă truda şi lupta din timpurile demult apuse. Patina depusă de veacuri înnegreşte zidurile, face să pară şi mai grele arcadele masive pe sub care se strecoară uliţele pavate cu piatră. Casele aduc şi ele a mici bastioane, cu porţi grele, cu ferestre mici, tăiate în piatră. Bătrînele turnuri, ridicate odinioară din fondul breslelor, înfruntă semeţ vremea. La poalele cetăţii îşi poartă valurile Tîrnava cea domoală, obosită parcă şi ea de atît de multe veacuri de cînd oglindeşte în apele ei străvechile ziduri.

Ajuns sus, Moraru cuprinse dintr-o singură privire oraşul. Prin puzderia de acoperişuri roşii de olane îşi fac loc acum coşurile întreprinderilor industriale mari şi mici. Panorama oraşului, al cărui pitoresc îl subliniază marea de verdeaţă a grădinilor, e o privelişte de neuitat. Zidurile severe se completează cu gingăşia grădinilor de flori. Bătrînul burg şi-a cîştigat faima şi ca oraş al grădinilor, oraş al florilor.

Şi, prin zîmbetul gingaş, reţinut şi liniştit al florilor, Moraru desluşi, cuprins de o plăcută stare de visare, istoria zbuciumată, măreaţă şi tragică în acelaşi timp a acestui străvechi orăşel. îi răsări, din bezna istoriei, imaginea atelierelor breslelor, în care calfele şi ucenicii, cu mîna lor harnică, ce se confunda adesea cu mîna de artist, făureau bogăţii pentru roşcovanii şi evlavioşii maiştri cositorari, ţesători, aurari. Orăşelul îi evoca figura lui Mihai Viteazul, care lăsase aici omul lui de încredere în persoana cămăraşului Oarăş, evoca luptele din cîmpia Albeştilor, unde a căzut, aşa cum îşi prezisese, bardul maghiar al libertăţii - Petofi Sandor. Multe şi impresionante sînt monumentele ce eternizează istoria acestei vechi cetăţi. Poporul le-a îndrăgit fiindcă vede în ele propria lui istorie. Dar cele mai dragi din aceste monumente nu sînt cele vechi, ci altele noi. Acestea marchează ca nişte pietre de hotar, mai grav şi de netrecut decît zidurile cetăţii, linia de despărţire a trecutului şi prezentului, viaţa nouă începută după 23 August 1944. De atunci, din ziua eliberării, zîmbetul gingaş al florilor ce presară oraşul nu mai este resemnat şi trist, ci cald şi încrezător. Din

negura veacurilor apuse se înalţă un oraş nou, care - În marele concert al patriei întregi - scrie cronica vie a prezentului şi viitorului său.

Copleşit de gînduri, căpitanul Moraru porni să coboare spre oraşul nou. îşi privi ceasul şi abia atunci îşi dădu seama că trecuse de mult ora prînzului şi că îl răzbise o foame de lup.

Se îndreptă spre restaurantul ce purtase numele lui „Apaffy Mihaly", chefliul voievod al Ardealului, mare mîncău şi beţiv, un fel de confrate al lui Dabija Vodă. Ceea ce-l atrăgea spre acest restaurant era nu nnmai lista sa de bucate, ci şi altceva, mult mai important.

intră în local. Mesele curat înfăţate aşteptau rarii muşterii. Ospătarii, adunaţi într-un colţ, lîngă tejghea, erau absorbiţi cu nimicirea gloriei sportive a echipei de handbal din Mediaş, care învinsese de curînd echipa locală. Erau foarte porniţi. Apariţia lui Moraru nu le tulbură pasionata dezbatere. Doar unul dintre ei, un tînăr blond, cu pistrui, se desprinse din grup şi, azvîrlind pe braţ şervetul, cu gestul clasic al breslei, veni să vadă ce pofteşte inima clientului. Moraru comandă o supă de carne cu tăiţei - specialitatea casei - şi un şniţel vienez cu garnitură de conopidă şi cu salată de varză roşie. Ospătarul zîmbi amulteştiutor. Cu simţul profesional format în cursul anilor de meserie, îşi dăduse seama că are de-a face cu un străin de loc, care vrea să guste din specialităţile culinare ale oraşului. Pentru cel ce n-a avut prilejul să guste vreodată din aceste bucate la faţa locului, orice descriere e în van. Opera bucătarilor localnici, pentru a-i simţi poezia şi aroma, nu trebuie cîntată, ci mîncată. Moraru se pregăti s-o abordeze tocmai din acest punct de vedere.

Savurînd supa, Moraru continuă să cerceteze cu coada ochiului încăperea.

La mese, la ora aceea, erau în majoritate slujbaşi veniţi cu diferite treburi la raion. Zări cîţiva cetăţeni cu serviete doldora, aşezate pe scaune. „Inspectori" - îi taxă el cu precizie. încă din clipa cînd intrase în local, Moraru se asigură că cei pe care îi căuta sînt acolo, într-adevăr, la una din mese stăteau patru ofiţeri de aviaţie. Erau toţi ingineri. întrunirea acestora era tocmai problema a cărei lămurire o căuta Moraru. Uniformele noi, epoleţii strălucitori, gesturile cînd prea bruşte, cînd prea timide, trădau că sînt militari de puţin timp. Unul dintre ei fusese, în primul an de facultate, coleg cu soţia lui Moraru. Se numea Crainic, George Crainic. Moraru îl întîlnise în apropiere de orăşel, la unitatea unde se executase prototipul lui „Ro-11". Din vorbă în vorbă, Crainic îl anunţase cu un aer enigmatic că merge la oraş, împreună cu cîţiva tovarăşi, spre a sărbători un eveniment. Mai mult nu voise să spună, dar pe Moraru îl izbi emoţia de care era stăpînit tînărul ofiţer şi se hotărî să vadă despre ce e vorba.

Totul arăta că tinerii aşteptau pe cineva. În capul mesei, la loc de cinste, scaunul era gol.

- Pe cine aşteaptă, oare, aceşti tineri ?

A, iată pe cine aşteptau. Lui Moraru aproape că nu-i venea să-şi creadă ochilor. Ofiţerii, emoţionaţi, se ridicară în picioare, întîmpinîndu-şi oaspetele. Acesta era... colonelul Tomeanu. Aproape fără să vrea, Moraru se aplecă deasupra farfuriei, prefăcîndu-se că-i absorbit cu totul de savoarea şniţelului. Noroc că era în civil şi că nu-l observase nici Tomeanu şi nici Crainic.

La masa ofiţerilor stărui un timp o deplină linişte. Ca prin farmec, gălăgioasa veselie dinainte dispăruse. S-ar fi părut că după ce-l aşteptaseră cu nerăbdare, acum regretau că oaspetele sosise. Moraru prinse cîteva frînturi de fraze, din care nu se înţelegea însă nimic. Ofiţerii vorbeau cu glas potolit, respectuos :

- Eram... merge... specialitate... astăzi a fost... ofiţeri. Dar totuşi eram convinşi...

Colonelul părea să interogheze : Ce faceţi ?... Unde ?...

Restul vorbelor nu se mai putu desluşi. De altfel, Moraru nici nu mai asculta. Mînca, furat cu totul de gînduri. La întrebarea ospătarului, care se interesă jovial dacă-i plăcuseră specialităţile, răspunse zîmbind, declarîndu-se foarte mulţumit, dar în gînd îl trimise în fundul iadului. întrebările lui îl deranjau.

Făcu plata şi ieşi din restaurant.

ROLURILE SE INVERSEAZĂ

Anne-Marie sta ghemuită pe sofaua largă, tapisată cu mătase vişinie şi, privind în gol, cu ochii larg deschişi, asculta tic-tacul monoton al pendulei. Acest tic-tac neîntrerupt o însoţea de mulţi ani. A fost un capriciu al bunicii de a aşeza în camera nepoţicăi acest pendul în ziua cînd s-a născut. Bătrîna susţinea că, ascultînd mereu bătăile ornicului, fetiţa va fi punctuală în viaţă şi va şti să pre- ţuiască timpul. De atunci au trecut 20 de ani. S-au împlinit chiar astăzi. Astăzi. Anne-Marie zîmbi înduioşată propriilor sale gînduri, apoi, cu sprinteneala unei pisicuţe, sări în picioare şi aranja cu grijă florile din vază. Pînă acum cîteva clipe era atît de agitată de nu-şi găsea locul. Şi, uite, acum se simte cuprinsă de un sentiment de plenitudine. Privi absentă florile. Pe buzele ei flutură un zîmbet cu tainic înţeles. Bătăile grave ale pendulei o treziră din visare. în clipa cînd minutarul acoperi cifra 12, auzi ţîrîitul subţirel al soneriei. Voi să fugă, grăbită, să deschidă uşa. Dar picioarele parcă-i erau de plumb. Cu un efort suprem, îşi învinse emoţia şi-i ieşi în întîmpinare.

- Am venit.
- Ştiam că o să vii.
- Ai învins, Anne-Marie.
- A învins dragostea.

Ulea, tălmăcindu-şi parcă gîndurile cele mai tăinuite, mărturisi cu voce sugrumată.

- Nu pot să trăiesc fără tine... Credeam că sînt prea bătrîn să mai iubesc, dar...

O privea în luminile ochilor.

- Sandu !

într-o frîntură de clipită, Anne-Marie îşi încolăci braţele de gî- tul lui. Buzele-i moi, umede, căutau buzele lui. El răspunse acestei porniri sărutînd-o cu sete pe buze, pe ochi, pe gît. Aspira cu nesaţ aroma îmbătătoare a părului ei, mirosul de migdală al pielei ei catifelate. N-ar fi putut spune cît a durat mărturisirea aceasta mută de dragoste, cît au stat îmbrăţişaţi, rupţi de lumea înconjurătoare. O clipă, o zi, un an, o veşnicie ?

într-un tîrziu, Anne-Marie se desprinse mlădioasă, scuzîndu-se şăgalnic :

- Vai, ce nepoliticoasă sînt: las musafirul în picioare, în mijlocul camerei. Te rog, ia loc.

Ulea rămase o clipă perplex, cu braţele întinse. Apoi, lăsîndu-şi braţele jos, răspunse pe un ton de acuzaţie prefăcută :

- Tu eşti de vină, Anne-Marie !

Se aşeză pe scaun şi-şi aprinse o ţigară. Deveni din nou tăcut, încruntat.

Anne-Marie observă schimbarea şi se alarmă. îl întrebă neliniştită :

- Ce-i cu tine ? Ce s-a întîmplat ?
- Mi-e frică...
- Da. Aşa este. Mi-e frică de mine. Tu eşti tînără... Eu... Pe mine un astfel de joc m-ar putea costa viaţa...

Anne-Marie se apropie de el mîngîindu-l tandru. îi luă capul între palme şi-l privi în ochi:

- Ce copil eşti! Destinul meu e să iubesc o singură dată în viaţă... Să te iubesc pe tine.

Vocea ei era hotărîtă, aproape dură.

Ulea îi sărută mîna, zîmbind supus.
- Iartă-mă.
Anne-Marie se dezlipi din nou de el şi, făcînd o piruetă, se a- lintă :
- Anne-Marie are un secret. Astăzi e ziua ei de naştere. Şi, şoptindu-i la ureche: Cea de-a douăzecea. Dar să nu spui nimănui. Poruncesc să fii vesel !
Ulea se ridică repede de pe scaun.
-■ E ziua ta de naştere ? De ce nu mi-ai spus ? în cazul ăsta, adică... stai puţin. Cu mişcări grăbite îşi scoase port-actul. Dintr-una din despărţituri scoase o cutiuţă plată. Deschizîndu-i capacul, o privi o clipă, apoi o întinse spre Anne-Marie. Era un trifoi cu patru foi de smarald, cu lănţişor de aur.
- Mi l-a dat mama. Ultima ei dorinţă a fost ca să-l dăruiesc fiinţei pe care o s-o îndrăgesc... Primeşte-l, te rog.
Anne-Marie luă cu sfială lănţişorul. Privi îndelung amuleta, apoi îşi prinse lănţişorul în jurul gîtului.
- N-am să mă despart niciodată de acest dar. Cît voi trăi!
Cuvintele ei sunau sincer, solemn, ca un jurămînt. Se apropie de Ulea şi-l sărută.
- Mulţumesc, dragul meu... Şi acum poftim la masă. Tata, ca de obicei, e ocupat. Vom fi numai noi doi... Cu taina fericirii noastre... Te rog să-mi ajuţi.
În cîteva clipe, pe masă apărură un tort cu 20 de lumînări, tartine, şalău în aspic, pui fript, fursecuri. Anne-Marie ieşi din cameră, scuzîndu-se cu un zîmbet ştrengăresc:
- Şi încă ceva !
Reapăru cu o sticlă de şampanie.
- Ei, ce zice tovarăşul profesor de Anne-Marie în rolul de gospodină ?... Te scutesc de răspuns. Nu admit complimente !
Dopul sticlei de şampanie pocni sec. Ciocniră primul pahar.
- Pentru fericirea noastră!
Pe neaşteptate Anne-Marie se bosumflă copilăreşte şi zise :
- Să ştii că sînt supărată pe tine.
- Vai, mă sperii. Dar ce rău am făcut ?
- De ce nu vrei să-l cunoşti pe tata ?
Ulea răspunse fără ezitare, ca şi cum ar fi avut răspunsul dinainte pregătit:
- Sînt un civil înnăscut. Nu pot suporta societatea militarilor...
- Dragul meu, nu fii pornit. Greşeşti. Tata...
- Ai dreptate, admit , că sînt pornit şi-s subiectiv. Am cunoscut cîndva un soi de Moş Teacă al cărui nume însemna o dimensiune pozitivă şi al cărui intelect măsura dimensiunea dimpotrivă. Sînt mulţi ani de atunci, dar nu-mi pot alunga resentimentul, deşi sînt conştient că armata lui Moş Teacă e de domeniul trecutului. Iartă-mă, dar vreau să te cunosc numai pe tine. Restul lumii...
- O, ce rău eşti !
- Da, poţi să mă acuzi. Nu pot să-mi calc însă pe inimă. De altfel şi pe tinerelul acela, aghiotantul tatălui tău, sau aşa ceva, nu-l pot simpatiza. îmi pare un necioplit. Şi i se scurg ochii după tine.
- Vai, eşti gelos. Lasă-mă să te sărut pentru asta. Dar să ştii că n-ai dreptate. Tovarăşul acela e un om modest şi cult şi ţine foarte mult la noi.
Anne-Marie se opri puţin, îl scrută atentă pe Ulea, apoi, rîzînd, reluă :
- Nostimada e că Duca seamănă foarte mult cu tine. Parcă sînteţi fraţi.
- Da ? E nostim... Ei, atunci se schimbă lucrurile : sîntem pre- destinaţi să fim prieteni. Dar el cunoaşte oare această predestinare?

- Nu, nu i-am vorbit niciodată de tine. Ba nu, greşesc : odată, cînd mă luase tata cu maşina şi era şi Duca cu el, i-am spus că am un profesor care întrupează şi pe Apolo, şi pe Minerva'. Sper că-mi dai voie să te mai bîrfesc din cînd în cînd !

- Eşti prea generoasă cu mine, Anne-Marie! Apolo - zeul frumuseţii; Minerva - zeiţa înţelepciunii.

Ulea nu putea să-şi dezlipească privirea de chipul ei. Părea ca vrăjit. Ridică din nou paharul:

- încă o dată, pentru fericirea noastră!

Melodia languroasă a tangoului inunda încăperea, ca o chemare pătimaşă la iubire. Ulea şi Anne-Marie dansau. Ea îşi lăsă fruntea pe umărul lui. El simţi zvîcniturile inimii ei, dogoarea sînilor ei mici. Se aşezară pe sofa, Anne-Marie se lăsă leneş pe pernă, cuprinzînd cu braţele capul lui. în ochi i se citea iubire şi spaimă, supunere şi revoltă, aşteptare.

Ulea îi vorbi şi glasul lui, tulburat, părea smuls de undeva din adîncul inimii :

- Te iubesc... Anne-Marie, te-am găsit în sfîrşit. Te-am zărit de atîtea ori în viaţă, dar tu fugeai... Te căutam în fiecare clipă. Am citit undeva, încă în tinereţe, că sufletele sînt făcute perechi-perechi de către Creator şi împrăştiate pe suprafaţa pămîntului. Un suflet încarnat într-un corp aleargă veşnic să găsească sufletul pereche. Am încetat de mult să cred în Creator, dar viaţa mi-a sădit convingerea că sînt un suflet văduv. Şi, iată, acum, cînd credeam că niciodată n-o să mai iubesc, ai venit... Eşti aşa cum te-am visat. Îţi mulţumesc că m-ai făcut să te iubesc.

Buzele lui căutară, însetate, buzele ei. Ochii îi alunecară pe gîtul ei alb. Mîinile ei îl mîngîiau, înfrigurate.

Răsuflarea ei dogoritoare îi ardea ochii, buzele. Se lipi de el, fierbinte, supusă.

IDENTITATE FALSĂ

Era o duminică senină, luminoasă, îmbiind la plimbare. Lui Moraru nu-i ardea însă de odihnă. Luă de la capăt firul, de acolo de unde fusese întrerupt prin plecarea în Ardeal - de la dezlegarea cazului Zamfir-Ionescu. Recent descoperise că Ionescu mai are o locuinţă. Moraru decise să-i dea de urmă neîntîrziat.

Luînd această hotărîre, nici prin gînd nu-i trecea ce surpriză îl aşteaptă. Dimpotrivă, uşurinţa cu care reuşi să descopere adresa îl nemulţumi. Un rezultat atît de lesne de obţinut i se părea fără valoare, o izbîndă ieftină şi fără urmări. întradevăr, fu de ajuns să-i telefoneze lui Toth pentru a afla ceea ce căuta. în timp ce Moraru era în Ardeal, Toth izbutise s-o dibuiască. Se afla pe undeva în centrul oraşului, în aceeaşi clădire cu un dispensar de copii.

Dar surpriza abia acum venea. Toth îi anunţă că, strecurîndu-se în cameră, descoperise un mic arsenal de şantaje. Fotografiase fiecare document în parte şi era convins că materialul promite o analiză utilă.

Vorbele lui Toth nu întîrziară să se adeverească. Analiza se dovedi mai mult decît utilă. Erau acolo trecute pe fişe da’te asupra unui şir întreg de persoane. Desigur, fişele erau cifrate, dar textul fu repede dezlegat. Moraru reţinu, după o matură selecţionare, una dintre fişe care nu purta nume, ci iniţiale. Materialul conţinut era din cale afară de laconic: pe lîngă iniţiale era trecut numai atît: „Deuischland - Friedrich Schiiler - mai tîrziu", după care urmau cifre. Din acest text, Moraru deduse că personajul cu pricina era compromis prin colaboraţionism şi că şantajul urma să aibă loc nu imediat, ci în viitor. De altfel fişele erau de trei categorii, după menţiunile ce le purtau : „fost", „actual", „mai tîrziu". Aceste cuvinte reprezentau pasămite scadenţa. Numele lui Schiiler părea a fi pus pentru a deruta, neavînd nici o semnificaţie. Cifrele mascau numele unei instituţii cunoscute. Cercetînd instituţia cu pricina, se dovedi că

într-adevăr exista acolo posesorul iniţialelor notate în fişa lui ionescu. Dar aceste iniţiale nu erau, oare, trucate ?

Primul gînd al lui Moraru fu să controleze dacă personajul desemnat prin iniţiale fusese într-adevăr, vreodată, în Germania. În aceeaşi zi, Moraru cercetă dosarul de cadre al respectivului. În dosar nu se pomenea nimic despre aşa ceva. Biografia era cît se poate de clară şi curată. Totuşi Moraru nu se dădu bătut. E drept că nu putea să-şi întemeieze bănuielile pe o probă atît de dubioasă ca fişa cifrată. Şi, totuşi, în mintea lui Moraru se contură şi mai accentuat ideea: această pistă nu trebuie abandonată; ea mă poate duce la Mefisto.

„Dacă acest om ar fi declarat că a fost în Germania hicleristă la studii - raţiona Moraru -, atunci lucrurile ar fi fost limpezi. Dar dacă o ascunde, înseamnă că are motive s-o facă. Am putea să-l întrebăm acum, dar prin aceasta l-am pune în gardă, l-am face să-şi ia măsuri de precauţie. Dacă e spion, atunci trebuie încolţit cu multă dibăcie şi prudenţă. Dacă e om cinstit, se cere iarăşi prudenţă şi tact. N-avem dreptul să-l sîcîim şi să-i pătăm reputaţia, fără a şti ceva sigur". Bazîndu-se pe acest considerent, Moraru dădu personajului numele convenţional Vîsc.

Moraru îşi continuă investigaţiile. Cercetă, în arhiva Ministerului Afacerilor Externe, listele paşapoartelor celor ce fuseseră trimişi la studii în Germania în perioada anilor 1936_1943. Numele căutat nu figura, însă, nicăieri. În schimb, descoperi trei fotografii de tineri care semănau mult cu Vîsc. Ce e drept, de atunci trecuseră mulţi ani, şi omul s-ar fi putut schimba în acest răstimp. Totuşi, cu ochiul lui format în această materie, Moraru descoperi trăsături care nu puteau să-l înşele.

Fotografiile aparţineau tinerilor Rodan, Adamescu şi Walter. Primul plecase în Germania în 1936, iar ceilalţi doi în 1939. în acel an, Rodan avea vîrsta de 26 de ani. Vîsc, însă, avea mai puţin. Avea exact vîrsta celorlalţi doi. De altfel, fotografia lui Walter semăna cel mai mult cu Vîsc. Totuşi... şi celelalte. Moraru luă fotografiile şi îşi notă datele care îi priveau pe cei trei. în formularele pentru paşaport, ei declaraseră adresele părinţilor lor. Rodan dădea o adresă la Craiova, iar ceilalţi doi menţionau nişte comune din Ardeal. Moraru ceru şi primi relaţii din localităţile respective. I se comunica faptul că niciodată n-a fost cunoscut pe acolo cineva cu numele Rodan, Adamescu sau Walter, care să aibă semnalmentele respective. Identităţile pentru paşapoarte erau, deci, false.

IDENTITATEA S-A LĂMURIT

Pe la prînz, proaspăt ras, vesel de parcă nu ar fi avut în urmă o noapte de muncă încordată, Moraru se adresă glumind plutonierului de la arhiva Ministerului Forţelor Armate:

- Primăvara cîntă a iubire, iar noi amîndoi ne înfundăm între vagoane de dosare prăfuite.

Plutonierul îl privi, apoi, pe un ton dojenitor, răspunse:

- Dosarele astea prăfuite păstrează istoria a multe zeci de primăveri !

- Aveţi dreptate. Vă mărturisesc că pe mine, în momentul de faţă, mă preocupă mult istoria unor primăveri care au trecut.

Prezentă plutonierului o hîrtie. Era aprobarea pentru a cerceta dosarele X, H, 11 din perioada 1939_1944. Plutonierul, după ce e- xamină atent documentul, porni printre rafturi.

- Veniţi după mine în labirintul rafturilor. Moraru se simţi deodată copleşit de tea- mă /că nu va putea găsi ceea ce căuta în această Himalaie a hîrtiilor. Dar plutonierul, oprindu-se în faţa unui perete de dosare, anunţă:

- Astea sînt dosarele X, H, 11.

Moraru înghiţi în sec privind miile de dosare parafate, numerotate, şnuruite în coperţi de toate culorile. Ca să le răsfoiască avea nevoie - după un calcul mintal rapid - de cel puţin un an de zile. îşi scărpină, încurcat, ceafa, privindu-l descurajat pe plutonier. Acesta, pesemne satisfăcut de efectul produs asupra lui Mo- raru de cele văzute, zîmbi prietenos.

- În arhive nu se prea simte trecerea timpului. Aşa că nici n-o să observaţi cînd aţi răsfoit dosărelele.
- Mda... dosărelele. Dar... ia spuneţi-mi, vă rog, dumneavoastră cunoaşteţi ce conţin dosarele ?
- Eu ? în glasul plutonierului se desluşea o adîncă jignire. De 35 de ani trăiesc în arhiva asta. Un arhivar care nu-şi cunoaşte arhiva nu e arhivar, ci paznic ! ripostă el sentenţios.

Moraru, cu maliţioasă plăcere, îl întărîtă şi mai mult pe bătrîn, clătinînd neîncrezător din cap :

- Nu cred. Nu pot să cred că un om ar fi în stare să memoreze, chiar şi în mare, tot ce se adăposteşte în arhiva asta.

Atins în amorul propriu, arhivarul îşi puse cu o mişcare nervoasă ochelarii, replicînd demn :

- Dacă nu credeţi, vă voi convinge! întrebaţi şi eu vă voi răspunde! Dacă spusele mele corespund, vă veţi retrage cuvintele, dacă nu... îmi dau demisia ! Primiţi ?
- Primesc !... Dar numai prima parte a rămăşagului... Deci dosarele verzi din raftul numărul 2 ce conţin ?

Plutonierul declamă, pe nerăsuflate :

- Ordine secrete privitoare la cursurile Şcolii superioare de război din 1939_1940.
- Raftul 7... Cele patru dosare legate împreună.
- Memoriile unui grup de medici militari cu privire la cazurile de holeră din 1916.
- Hm... Dar dosarele cu scoarţe negre, din raftul 11 ?
- Ordine secrete cu privire la repartizarea instructorilor germani. 1941.
- Mda... Dar cele din raftul de deasupra ?
- Ordinele ministrului de Război privind primirea în şcolile de ofiţeri a tinerilor cu şapte clase de liceu.
- Aşa... încă o întrebare şi dacă şi la asta îmi răspundeţi mă dau bătut. Dosarele acelea îngălbenite de vreme din raftul 3-3 bis ce conţin ?
- Ordinele secrete ale generalului Averescu cu privire la represiunile din 1907.
- îmi retrag cuvintele şi cer scuze, rosti Moraru. Zîrnbi, des- făcîndu-şi braţele în semn de capitulare.

Plutonierul îl privi grav, scoţîndu-şi ochelarii, apoi, mărinimos, se împăca, răspunzîndu-i din mers :

- Care vasăzică, plutonierul Bălan este AR-HI-VAR !

Moraru îl urmări cu privirea pe plutonierul Bălan, Arhivar
cu A mare şi cu semn de exclamare. Apoi, după ce bătrînul dispăru pe o „alee" de rafturi, apropie grăbit scara de raftul X, H, 11 şi X, H, 11, Z. Luă pe braţ trei dosare voluminoase şi începu să le răsfoiască tacticos. Frunzări ordine şi dispoziţii care netezeau calea criminalului război antisovietic. Simţi cum îl cuprinde un val de mînie. Se stăpîni şi-şi continuă mult timp, cu stăruinţă, cercetarea. într-adevăr, cum zicea şi plutonierul, în arhivă nu se prea observă trecerea timpului. într-un tîrziu, privirea i se opri la un ordin redactat în obişnuitele fraze laconice şi agramate. Ordinul purta numărul 0052237... „Tinerii absolvenţi a şapte clase de liceu - glăsuia textul - vor fi scutiţi de bacalaureat dacă se prezintă voluntar la şcolile de ofiţeri. Acelora care vor

pleca în Germania li se vor aplica prevederile ordinului anexă 179/4. XH 8..." îşi ridică privirea, repetînd în gînd : „Li se va aplica ordinul anexă 179/4. XH 8". Vasăzică, acolo trebuie să fie cheia enigmei. Ordinul anexă! Ce bine ar fi fost să-l poată întreba pe Bălan ce înseamnă asta. Dar nu trebuia să-l introducă pe simpaticul plutonier în amănuntele acestei afaceri. Tot bătrînul i-a venit însă în ajutor, de data asta nu personal, ci prin spiritul său de ordine. Pe raftul de pe care scosese cele trei dosare, zări o săgeată pe care scria cu litere mari: „Ordine anexe la ordinul 0052237/939". De parcă ar fi găsit o comoară, întinse avid mîna spre dosarul subţire. întoarse coperta şi cercetă cu grabă filele... Ordinul anexă
¡115
173/4 XH 8. Citi cu înfrigurare mai departe... „Li se va face formele la cercul de recrutare numărul 7 Bucureşti. Cu da’te personale schimbate... Datele originale se vor păstra într-un singur exemplar la M. St. M. B2...".

Răsuflă fericit. Enigma s-a dezlegat. S-a dezlegat, dar parcă lucrurile au devenit şi mai complicate. Urmează deci C. R. numărul 71.

înainte de ivirea zorilor, negura se înteţeşte.

*

Moraru aşeză copiile făcute după pozele ce însoţeau formele de paşaport de la Ministerul de Externe lîngă fotografiile din registru ale celor doi. Erau identice. Apoi studie cu încordare cea de-a treia fotografie. Privi cu atîta încordare chipul tînărului cu părul tuns scurt, cu privirea ironică, că la un moment dat avu senzaţia că acesta apare în faţa lui în carne şi oase. ,,El e, Vîsc, sau nu e el ?... Simt că da. în curînd voi scăpa de acest blestemat pseudonim - Vîsc - şi va apărea... Dar cu ce pot să dovedesc ?... Cu ce ?".

Cum stătea aplecat asupra registrului, nici nu observă că scrumul ţigării s-a scuturat pe pagină. îşi retrase fulgerător mîna, ferind registrul. Uimit, privi locul îngălbenit de jeraticul ţigării. Desluşi clar trei cifre: 817. Erau scrise sub numele lui Walter... Ochii lui Moraru sclipiră.

- Domnul Walter şi-a trădat meseria: 817 este indicativul şcolii de spionaj de la Munchen.

Cerneala simpatică cu care a fost notat acest „mic amănunt" devenise vizibilă datorită scrumului de ţigară.

După ce se convinsese că celelalte fişe personale nu au astfel de adnotări, Moraru însemnă în grabă cîteva nume din grupul lui Walter, înregistrat cu numărul 11. Apoi recapitulă cele constatate. Mai rămînea un singur lucru: să afle cine este Walter ?.., Oare nu va reuşi să găsească pe nici unul dintre cei care erau în acelaşi grup cu el ?

Rezultatul cercetărilor de două săptămîni fu următorul : după scriptele existente, din grupul respectiv, unul singur a rămas în viaţă. Restul au pierit pe frontul antisovietic. Cel care e în viaţă se numeşte Schuler Paul. Lucrează la un Gostat de lîngă Orăştie, ca inginer agronom.

Moraru încredinţă lui Toth misiunea să-l viziteze pe acest cetăţean, procedînd cu cea mai mare precauţie.

Peste cîteva zile, Toth raportă :

- Schuler este un om reabilitat. Lucrează la Gostat de mulţi ani. Şi-a mărturisit trecutul. Este însurat. Are trei copii. A terminat facultatea în 1950 la Cluj. A fost prizonier în URSS doi ani. S-a reîntors în ţară în 1946. îşi aminteşte de Walter. Au plecat împreună în Germania, dar Walter s-a despărţit de grup la frontiera ungaro-germană. Descrierea corespunde fotografiei din paşaport... Schuler mai arătă că

Walter vorbea foarte bine nemţeşte. Şi încă ceva : toţi din grupul lor erau proveniţi din liceele bucu-^ reştene.

Moraru asculta atent raportul lui Toth. Era mulţumit de rezultat.

- Bine... Vii de la gară ?
- Da.
- Eşti obosit ?
- Nu.

Atunci îţi încredinţez o nouă misiune. Găseşte-mi liceul de unde a plecat Walter... Absolvenţii aveau bunul obicei de a face întotdeauna un tablou de adio. Fii operativ şi descurcăreţ. Eşti liber.

- Dumneavoastră sînteţi singurul care mă puteţi ajuta. Vărul meu, săracul, să-i fie ţărîna uşoară, a murit pe front. Nu ne-a rămas nici măcar o fotografie de la el. Am umblat prin toate liceele din Bucureşti să-i găsesc barem fotografia de pe tabloul de absolvire. Peste tot mi s-a spus că tablourile s-au aruncat, că nu se mai găsesc. Poate totuşi la dumneavoastră...

Cotoară Mitru, sau mai simplu moş Dorobanţ, cum i se spunea (asta nu pentru că ar fi fost vreodată în viaţa lui la Dorobanţi, ci pentru slăbiciunea lui deosebită pentru acea măsurătoare de „ţuiculiţă" care poartă mîndrul nume de dorobanţ), era om de serviciu la o şcoală medie de băieţi. Îşi drese vocea, răspunzînd în doi peri.

- Este, pentru că trebuie să fie, adică... s-ar putea să fie, dar...
- Ştiu că nu e uşor la vîrsta şi la preocupările dumneavoastră să vă urcaţi în pod sau unde or fi tablourile, dar eu... Şi Toth aşeză pe masă o hîrtie de 25 de lei.

Moş Dorobanţ privi încruntat hîrtia, apoi dintr-o mişcare o trase spre el, oftînd ofensat.

- Ce nu face omul pentru liniştirea aproapelui îndoliat... Să mergem în pod. Ridicîndu-se de la masă, bătrînul porni spre uşă. Acolo se izbi de nevastă-sa, care-i tăie calea :
- Iarăşi umbli brambura!
- Proasto, nu vezi că-s cu tovarăşul de la minister ? Avem treburi importante. Vin imediat. Apoi, către Toth, făcînd cu ochiul:
- Poftiţi, tovarăşe inspector.

Urmat de Toth, moş Dorobanţ urcă în pod. în timp ce descuia lacătul, întrebă :

- Cînd a terminat vărul dumitale şcoala ?
- în 1939.
- Aha!... Este, că trebuie să fie... îşi repetă bătrînul, grav, maxima favorită.

Toth studie cu atenţie fotografiile tuturor absolvenţilor din 1939, dar nu găsi ceea ce căuta. Pesemne, a dat greş din nou.

- Ei, găsit ?
- Nu.
- Asta-i bună! Poate n-a fost la noi... Zici că... în 1939 ? A urmat la A sau la B ?
- Vedeţi... asta nu-mi prea amintesc...
- Da ? Nu-i nimic. Să coborîm la subsol. Acolo mai sînt ceva tablouri. Le-a luat mecanicul de la calorifer... Un nebun, îi plac lui tablourile astea, ce să-i faci!... E leat cu mine, dar nu bea, să-l tai ! Prost!

în sala de maşini într-adevăr găsiră trei tablouri. Moş Dorobanţ, cerînd o ţigară de la Toth, se aşeză pe un scaun.

- Uită-te matale, poate-l găseşti.

Toth cercetă fotografie după fotografie. Citi totodată şi numele fiecăruia. Pe al doilea tablou, în rîndul din mijloc, întîlni privirea ironică a unui tînăr cu părul tuns

scurt, cu buzele într-un zîmbet forţat. Toth cu greu îşi putu stăpîni bucuria. Era Walter, adică Vîsc în persoană.

Toth îl rugă pe moş Dorobanţ să-i dăruiască fotografia vărului mort pe front.

- Fie, încuviinţă bătrînul mărinimos. Am zis eu că este, pentru că trebuie să fie !?... Hai să mergem, că Profira mea iarăşi o să ţipe şi apoi mai am un drum... pînă la colţ.

- Plecăm şi mulţumesc din inimă. Toth strînse mîna bătrî- nului, strecurîndu-i încă „un pol de 25 de lei", cum zicea moş Dorobanţ.

Coloară Mitru, care văzuse multe în viaţa lui, îl privi nedumerit pe ciudatul vizitator, care, pentru o fotografie veche şi fără folos, îi dăduse 50 de lei. Nu-şi putea explica nici bucuria acestuia ; familia plînge moartea vărului, iar el crapă de veselie ! Dar, la urma urmei, o fi ştiind el ce face. în ce-l priveşte pe el, pe moş Dorobanţ, el are treburile lui şi, în primul rînd, are de făcut un drum pînă „la colţ" !

Toth jubila. Moraru va fi mulţumit. Tainele se dezleagă. Arhivele s-au dovedit a fi vorbăreţe. Un tînăr cu privirea ironică a plecat de la liceu cu numele lui Vîsc şi a ajuns la cercul de recrutare transformat în Walter. E o descoperire ce merită a fi preţuită cum se cuvine.

PĂRERI „CONTRADICTORII"

- Ai fost prea aspru cu Vîrlan, tovarăşe Duca..., spuse colonelul Tomeanu pe un ton de reproş. Nu ştiu cu ce te-a supărat de ai uitat că Vîrlan e unul dintre cei mai buni piloţi de sub comanda mea! Pun mari nădejdi în el...

- Tocmai pentru că punem cu toţii mari nădejdi în el am fost aspru ! Vîrlan este comunist. Lui nu-i este permisă sub nici un motiv o astfel de comportare...

- Dar ce crimă a comis ?

- Nici o crimă. în aparenţă sînt fapte lipsite de importanţă, dar adunate la un loc pot să-l împingă pe un drum cît se poate de grav. I s-au urcat la cap înălţimile. Prea mult se admiră pe sine însuşi şi îşi subestimează subordonaţii. Şi încă ceva : îşi neglijează complet familia. Are un copil, o fetiţă de patru ani, cu care nu schimbă o vorbă cu lunile. Aşa ceva nu este permis.

- Eu nu-l condamn totuşi. îl înţeleg. Un astfel de om trăieşte numai pentru muncă... Oare este aceasta o chestiune măruntă ?

- Pentru Vîrlan a fost doar un pretext, un paravan, pentru a-şi ascunde îngîmfarea, pentru a-şi motiva atitudinea faţă de soţie şi copil ! Noi ştim unde duc asemenea apucături. Aşa că am socotit necesar să înlătur acest paravan şi să-i spun părerea mea fără menajamente.

Colonelul Tomeanu tăcu cîteva clipe, privind ţintă în ochii lui Duca. Stăteau faţă în faţă în biroul celui din urmă. Duca înfruntă privirea colonelului, cu siguranţa omului care ştie că adevărul cuvintelor lui este recunoscut în gînd de interlocutorul său. Colonelul aprinse o ţigară şi trase adînc fumul în piept. Făcu cîţiva paşi înspre uşă, apoi, întorcîndu-se brusc, spuse:

- Pe astfel de criterii poţi să mă condamni şi pe mine. Nici pentru mine nu există altceva decît munca ! Oare socoteşti că e vorba tot de un paravan ?

Duca tăcu cîteva clipe, apoi, liniştit, răspunse tot printr-o întrebare :

- După cîte ştiu, aveţi o fiică, cu numele de Anne-Marie, care vă este dragă, nu-i aşa ?

Colonelul, nedumerit, îşi ridică sprîncenele:

- Şi?

- Şi, pare-mi-se, Ane-Marie are un tată cu numele de colonelul Tomeanu.

- Ai dezlegat o mare taină.

Duca continuă netulburat :

- Tatăl are datoria să se ocupe de fiica lui. Iar ea are dreptul să pretindă acest lucru!... Şi cred că şi ea are nevoie de acest lucru...

Tomeanu îl privi cercetător.

- Anne-Marie este un om în toată firea...
- Sub care pretext ea trebuie să fie lipsită de dreptul de a ,T vedea zi de zi în colonelul Tomeanu pe tatăl ei.
- Da... Aici voiai să ajungi.
- De mult voiam să vă spun toate astea, dar n-am găsit pînă acum prilejul.
- Uite, ce surprize îmi pregăteai! Nici nu mi-aş fi închipuit. Dar, ia spune-mi, te rog, ce să fac eu practic, după părerea dumi- tale. Fiindcă altfel...
- Altfel critica mea nu face nici două parale!
- Exact!
- Cred că trebuie să încetaţi să vedeţi în ea numai o fiinţă veşnic veselă, un fel de bibelou, şi să căutaţi s-o influenţaţi mai mult. Anne-Marie este tînără, la o vîrstă cînd oamenii îşi hotărăsc viitorul..
- Nu sînt duhovnic ! Am încredere în fiica mea!

Colonelul vorbea apăsat, poate prea dur, căutînd ca în vocea lui să nu se întrezărească acea nuanţă deosebită care mărturiseşte că a fost învins.

Duca îşi dădu seama de acest lucru şi socoti că nu trebuie să mai continue discuţia. Fără nici o trecere, schimbă subiectul :

- Cu „Ro-11" s-a deschis o pagină nouă în aviaţia noastră. Aud că inginerul Roman ne coace o nouă surpriză, un aparat fără plane, un fel de proiectil stratosferic. Mi-a spus şi ceva despre viteză, dar era o cifră atît de mare, încît n-am îndrăznit s-o memorez. Deocamdată mă preocupă cel mai mult pista specială pentru „Ro-11". Constructorii s-au întrecut pe ei înşişi. Tinerii ingineri s-au dovedit şi ei a fi foarte pricepuţi.

Tomeanu îl privi cu recunoştinţă, înţelegînd prea bine tactul acestuia. Primi cu bucurie schimbarea discuţiei pe un alt făgaş :

- Da... Constructorii au fost aleşi doar de locotenent-colonelul Dobrescu.
- Care, contrar obiceiului lui de a se văicări la şedinţe, în muncă e un om minunat, un organizator excepţional.
- îmi pare bine că-mi împărtăşeşti părerea.
- De mult am convingerea asta.
- Ştii, ori de cîte ori stau de vorbă cu cei de la şantier am un simţămînt de mare satisfacţie. Oamenilor de acolo le este drag obiectivul pe care-l construiesc. Simţi în atitudinea lor convingerea că fac un lucru mare, care va sluji tot interesele lor.
- Să vă povestesc un mic amănunt interesant, mai bine zis, să vă repet discuţia dintre un bătrîn betonist şi locotenentul Marin.

Marin venea de la pregătirea de sală. Betonistul mergea spre biroul şantierului. Se cunoşteau încă de cînd au început lucrările de acolo. Locotenentul îl salută vesel pe bătrîn şi-l întrebă:

- Ei, cînd ne daţi drum liber ?
- Răbdare, tinere, veni răspunsul. Mai e puţin şi puneţi stă- pînire.
- Şi dumneavoastră, pe urmă, în ce direcţie... veţi zbura ?
- Eu ? Pe alt şantier. Plec la Roman, la construcţiile de locuinţe.
- De acolo aţi venit la noi?
- Nu. Am venit de la Reşiţa. Am construit acolo un furnal.
- Şi cum de-aţi venit la noi ?
- Am cerut eu singur să fiu trimis... Ştii, sînt om bătrîn, om cu experienţă. Şi o asemenea lucrare ca a dumneavoastră cere mînă certificată, experienţă. De la

furnale am venit aici, ca să pot pleca pe urmă liniştit să construiesc locuinţe. Socot că mi-am făcut datoria... De acum urmaţi dumneavoastră să v-o faceţi.

Cam asta a fost discuţia. Cuvintele acestui muncitor bătrîn au'exprimat poate cel mai bine misiunea lui „Ro-11" şi a armatei noastre întregi. Ea a fost făurită pentru ca şantierele de pe întinsul ţării noastre să crească în linişte, iar constructorii de furnale şi locuinţe să muncească în siguranţă.

în clipa cînd colonelul voia să-i răspundă, cineva bătu la uşă.

- Da.

Intră, zîmbind, căpitanul Moraru. Ceru colonelului permisiunea de a i se adresa lui Duca.

- Poftiţi !

- Am fost pe la şantier şi am venit să vă împărtăşesc impresiile. Sînt profund entuziasmat... Constructorii, specialiştii dumneavoastră, sînt oameni minunaţi.

Duca interveni rîzînd.

- Aceeaşi impresie ne-am făcut-o şi noi, tovarăşul colonel şi cu mine. Chiar despre asta discutam.

Luară loc toţi trei.

Tomeanu, puţin mirat, îl întrebă pe Moraru:

- Dumneata ai ochi şi pentru asemenea chestiuni?

Moraru răspunse prompt:

- Da. Am ochi şi pentru asemenea chestiuni... Ştiţi, acolo este reazemul nostru de forţă. Acolo şi peste tot, în întreaga ţară, pretutindeni întîlnesc astfel de oameni şi ei sînt aliaţii mei în războiul mut ce-l ducem cu duşmanii poporului.

Tomeanu îl privi pe Duca, apoi pe Moraru. Tăcu, apoi spuse rar :

- Acum cîteva clipe am avut o discuţie cu tovarăşul Duca. Ne-am contrazis oleacă. Cred că Duca a avut dreptate. M-a criticat. Dar ceea ce-i mai important e că şi atunci cînd părerile noastre se ciocnesc într-o chestiune sau alta, toţi trei gîndim în unison.

- Eu cred că nu-i nimic ciudat în asta, interveni Duca. Putem discuta şi trebuie să discutăm în contradictoriu despre diferite aspecte ale vieţii şi ale muncii noastre. Dar atunci cînd se pune o problemă...

- De bază. Da, ai dreptate. Cînd se pune o problemă de bază, e absolut firesc să avem aceleaşi poziţii, să fim entuziasmaţi de a- celeaşi fapte, să vedem cu aceeaşi ochi. Da.

Tomeanu vorbea parcă sieşi. Apoi se sculă şi strînse cu căldură - mîinile celor doi.

- Vă las. Mă aşteaptă treburile.

înveselit, mai adăugă, luîndu-şi rămas bun de la Moraru :

- Roagă-l pe Duca să-ţi povestească şi dumitale întîmplarea cu betonistul. E interesantă. Poate chiar mai mult. Vorba dumitale: un reazem pentru noi toţi. Da, da : un reazem şi pentru mine, şi pentru Duca, şi pentru dumneata. Noi răspundem pentru „Ro-11" în faţa betonistului: şi Duca, şi dumneata, şi eu.

SPRE CHEIA ENIGMEI

Maiorul ţinea în palmă două fotografii. Privea cînd una, cînd cealaltă, de parcă le cîntărea din ochi. După ce aşeză fotografiile pe masă se întoarse spre Moraru :

- Ei, iată-l deci pe omul nostru.

- Da, acum ştiin cine e Walter. Urmează rîndul lui Mefisto. În curînd Mefisto îşi va frînge gîtul.

- Deocamdată nu te lansa prea repede. Mefisto e din cale a- fară de viclean. Lupul cînd simte că este urmărit, devine de zece ori mai periculos, în stare de orice.

Şi ştie să dispară, să se contopească cu pădurea, încît îi pierde urma chiar şi cel mai iscusit vî- nător.

- Sînt conştient de aceasta, dar... voi întrece viclenia lupului şi isteţimea celui mai iscusit vînător.

Maiorul ascultă atent cuvintele lui Moraru, luînd în mînă, fără să se uite, un dosar pe coperta căruia scria : „Cazul Mefisto", iar în paranteză „Ro-11".

- Urmează deci să dovedim că tot el este Mefisto. De acum înainte arhivele te vor putea ajuta mai puţin. Din dosare şi fotografii a apărut un om viu, un spion abil, deştept, perfid, care ne urăşte de moarte. Nu este vorba de un simbriaş de duzină al spionajului imperialist sau de un diversionist de mîna a treia, ci de un „solist" al orchestrei lor sinistre. Va trebui să lucrăm astfel ca misteriosul Mefisto să-şi joace ultimul rol...

Maiorul vorbea calm, privind ţintă fotografia.

- Şi cînd te gîndeşti că el ţi-a scăpat o dată de sub nas. Cînd ai vizitat, acum cîtva timp, orăşelul ardelean, erai cît pe ce să dai peste dînsul. Pe el îl aşteptau tinerii aceia. Dar s-a nimerit ca tocmai atunci să sosească acolo colonelul Tomeanu. Zărindu-l pe Tomeanu, Mefisto a renunţat la întîlnirea lui şi a şters-o.

Moraru asculta atent, cu ochii la şef. Observă cu duioşie tîmplele lui su're, părul rărit. Părea mult mai în vîrstă decît era. Munca încordată a unor ani zbuciumaţi, în încăierări mu'te cu cei care caută să înfigă pumnalul, din spate, în trupul patriei, şi-a săpat adînc urmele pe întreaga figură a maiorului. Cîte tentacule întinnse cu abilitate de duşmanii patriei n-a retezat acest om ! De aici, din biroul său, de la această masă, conduce de ani de zile lupta, lupta care nu a încetat. Adevărat e că pe acest cîmp de luptă arareori răsună împuşcături şi explozii, dar încleştarea mută este cu atît mai crîncenă. Aici inteligenţa şi curajul, calmul şi ingeniozitatea, riscul şi răbdarea sînt „zeii războiului". Şi maiorul era un vechi combatant în această luptă, un luptător tăcut, cu o formidabilă stăpînire de sine, un comunist, pentru care scopul suprem în viaţă este slujirea poporului. Şi face acest lucru fără să fie cunoscut şi lăudat, fără să guste din farmecul gloriei, al publicităţii. Un simplu soldat. Şi, mai presus de orice, un om, un patriot.

Glasul maiorului îl smulse meditaţiei.

Maiorul explică noua fază a „cazului Mefisto" încheind :

- Deci a sunat ceasul cînd pseudonimele şi numele convenţionale au căzut. Rolul poreclei Vîsc, ca şi acela al lui Walter şi Metisto, s-a isprăvit. De acum înainte îl avem pe duşman în faţă.

Închizînd coperta dosarului ce-l avea în faţa sa, maiorul tăie cu o linie groasă inscripţia „Cazul Mefisto" scriind în locul ei : „Cazul Alex. Ulea".

- Acest dosar aşteaptă documentele hotărîtoare.

.- Tovarăşe căpitan, am obţinut aprobarea procuraturii de a supraveghea convorbirile de la numărul de telefon ordonat, raportă locotenentul Toth.

- Foarte bine. Ei, dar rezultatul ?

În loc de răspuns, Toth îi puse în faţă cîteva coli de hîrtie bătute la maşină.

- Iată şi banda de magnetofon.

- Mulţumesc.

Moraru parcurse grăbit, cu privirea, filele. Majoritatea convorbirilor priveau treburi strict profesionale, schimbări în orele de program şi în planul de şedinţe. Moraru bifă o singură convorbire. Luă apoi pachetul de ţigări şi, cu filele în mînă, porni spre laborator. Peste cîteva minute ascultă atent un dialog, imprimat pe banda de magnetofon :

- Săndel ?

- Da.
- Iartă-mă că te deranjez, dar mi-a fost dor de tine.
- Anne-Marie, de ce-mi vorbeşti aşa, doar ştii că...
- Ştiu că eşti foarte ocupat cu lucrarea ta despre Aurel Vlaicu.
- Pentru tine niciodată nu sînt ocupat.
- Atunci... cînd ne vedem ?
- Vino la mine, pe la ora nouă.
- De ce aşa tîrziu ? Pînă atunci mai sînt atîtea ore.
- Iubirea înfloreşte în taina serilor...
- Bine. Am să vin... Am să număr minutele...
- Te aştept.
- Te iubesc. La revedere.

Banda se mai răsuci în gol de cîteva ori, apoi se opri. Interceptarea purta data zilei în curs.

Înapoindu-se în birou, Moraru începu să conceapă un plan de acţiune. Presupunerile lui s-au adeverit. Idila dintre Anne-Marie şi Ulea e în toi. Şi, după cum reiese, lucrurile au evoluat repede. Cineva dintre cei doi se grăbeşte... Profesorul Ulea în rolul de Don Juan ! Nu, nu e rea ideea ! Ulea, savantul cel stoic !

Moraru hotărî să urmărească întîlnirea de la „ora cînd înfloreşte iubirea", apoi să studieze din nou dosarul personal al lui Ulea, eventual cîteva lecţii predate de el şi... da, şi chestiunea cu lucrarea despre Aurel Vlaicu !

Îl chemă din nou pe Toth.

- Vei supraveghea astăzi... o întîlnire amoroasă.

În ochii lui Toth sclipi lumina unui zîmbet. Dar nu-l întrerupse pe căpitan. Ştia că lui Moraru nu-i plac întrebările de prisos şi nici comentariile fără rost. Aşteptă lămuriri.

- Memorează-ţi !

Moraru îi indică adresa lui Ulea, etajul, i-o descrise pe Anne- Marie şi pe profesor.

- Atît. Incepînd de la ora 9 vei raporta din oră în oră cele întîmplate. Vei rămîne în post pînă cînd te schimb eu. Eşti liber. Îţi urez succes.

După plecarea lui Toth, Moraru ceru să i se procure de urgenţă o copie după dosarul personal al lui Ulea şi cîteva lecţii predate de acesta.

Peste cîteva ore, cînd primi documentele cerute, se aşternu degrabă la muncă. Citi atent chestionarul profesional la rubrica „Ce limbi străine cunoaşte". Găsi : rusă, franceză şi engleză. Apoi cu un „nu" energic, răspunsul lui Ulea la întrebarea : „Dacă a fost în străinătate". Aprecierea muncii lui ca profesor era notată peste tot cu „excepţional". După mărturia documentelor, întreaga viaţă a lui Ulea era simplă şi clară, fără perioade încurcate, fără chestiuni deosebite.

Moraru închise dosarul, satisfăcut. Faptul că totul era atît de neted în viaţa acestui om îl convingea şi mai mult că merge spre ţintă. Totul era aşa de liniar, de parcă ar fi fost aranjat.

Şi lecţiile de ce le-a cerut? De ce? Prelegerile unui mare savant, mai ales într-un domeniu atît de interesant ca aerodinamica, sînt totdeauna folositoare. După ce citi titlul primei lecţii se uită la ceas. Era vremea să sosească raportul lui Toth. într-adevăr telefonul sună nu peste mult timp.

- Da.
- Da.
- Da. Noroc.

Punînd la loc receptorul, repetă în gînd cuvintele lui Toth : „La ora 9 a sosit. Storurile au căzut peste cîteva minute". Vasă- zică e în ordine. Ce idilă romantică: un savant, flăcău tomnatic, se îndrăgosteşte de o studentă fermecătoare ! Iubire,

patimă, întîlniri nocturne, storuri trase, adică tot ceea ce trebuie pentru a zăpăci capul unei fetişcane care, întîmplător, hm! este fiica unui colonel, întîmplător acelaşi colonel care răspunde de ,,Ro-11". Hm! Metoda e veche, dar din păcate şi astăzi valabilă. Ce-i drept, a mers repede. Un mic „Blitzkrieg" amoros - cum s-ar zice.

Revenind la textul lecţiei de pe birou, Moraru luă în mînă un creion şi, urmărind cuvintele cu vîrful de grafit, începu să citească. Stilul era sec, concis, clar. Formule, calcule, argumente. Citate din autori sovietici, francezi, englezi. Pare-se că totul e în regulă. La un citat din Iakovlev, văzu adnotări: „Tradus de mine".
„Lucrarea încă n-a apărut, tradusă de noi. Profesor A. Ulea". Citi şi reciti citatul. Judecă cu glas tare:

- Oare... Să vedem. O să-l rog pe căpitanul Gîrleşteanu, chiar acuma, să-mi explice.

Cînd sosi Gîrleşteanu, Moraru îl rugă să-i traducă în limba română textul original consemnat în lecţie. Nu mult după aceasta, avu în faţă traducerea. După ce parcurse rîndurile, ceru lămuriri.

- Vă rog să citiţi şi această variantă a traducerii.

Gîrleşteanu îl privi întrebător pe Moraru. Acesta explică :

- M-ar interesa părerea dumneavoastră despre acest traducător.

- Traducătorul dumneavoastră gîndeşte în nemţeşte. Unele propoziţii sînt incorect formulate în limba română.

- Credeţi?

- Categoric! Topica germană este cu totul alta decît cea română. în această traducere formulările sînt făcute, pe alocuri, după regulile specifice gramaticii limbii germane. Vedeţi, el spune aici : „Noi asta să ştim nu putem". Verbul este plasat la sfîrşit. Şi acest mod de folosire a verbului apare foarte des. E destul de ciudat din partea unui oin a cărui limbă maternă e romîna, dar se vede că autorul acestui text, pe de o parte, a folosit mult timp, în mod curent, limba germană, iar pe de altă parte, cînd a scris acest text, era grăbit. în gîndirea lui a pătruns de fapt foarte adînc practica limbii germane. Astfel se şi explică iniţiativa lui de a îmbogăţi limba română cu noi cuvinte. El spune aici că „nu trebuie să urmăm în mod sclavic teoriile apusene" etc. încercarea e lăudabilă, dar structura acestui inovator „sclavic" nu e romînească, ci germană, prevenind de la „sklawisch". După cum se vede, afirmaţia mea e bazată pe fapte. Mai sînt şi alte exemple aici.

- Aşa mi s-a părut şi mie, dar voiam să aud o părere calificată.

- Pesemne cel care a tradus n-a avut timp să stilizeze citatul şi, în grabă, l-a consemnat exact aşa după cum l-a tradus în gînd.

- Da. Cred că ăsta e motivul. Vă mulţumesc. Atîta voiam să ştiu.

Moraru nici nu a avut timp să judece noua descoperire, cînd telefonul sună din nou.

- Da.

- Da... Storurile trase în continuare. Bine. Noroc.

Cu mîinile sprijinite de masă, puţin înclinat înainte, Moraru rosti, de parcă vorbea într-o adunare :

- Domnul minte cînd spune că nu ştie nemţeşte!... Hora se încinge... Şi storurile, oare, cînd se vor ridica ? Poate romanticul savant vrea să doarmă în braţele iubitei. în acest caz, Toth va fi silit să păzească toată noaptea somnul lor dulce.

Şi, din oră în oră, Toth raportă laconic:

- Storurile trase.

Moraru, care dormea iepureşte pe o canapea, răspundea invariabil cu aceste cuvinte :

- Da. Bine. Noroc.

La 5 dimineaţa, cînd Toth repetă acelaşi raport, îi răspunse scurt :

- Vin să te schimb...

...Storurile s-au ridicat abia la ora 9. Prima apăru Anne-Marie, apoi, peste vreo zece minute, Ulea. Profesorul, elegant, părea vesel. Mergea în pas elastic. La primul chioşc ceru ziarele de dimineaţă.

Moraru îl urmări neobservat. Presupunea că Ulea merge la facultate. S-a înşelat. Ulea se îndreptă spre Biblioteca academiei, încercă să-i deducă intenţiile.

- Probabil pentru documentare sau... da, ăsta o fi motivul : monografia lui Vlaicu.

Presupunerea s-a dovedit a fi justă. Ulea a dispărut în clădirea bibliotecii academiei. Peste cîteva minute, Moraru intră şi el. Ajunse în sala de studii numărul 1. Ceru colecţiile ziarelor din Bucureşti din 1910_1913. Bibliotecara îi comunică cu părere de rău că acestea sînt ocupate de profesorul Ulea pentru cîteva ore.

- Şi tovarăşul profesor unde lucrează ? o întrebă Moraru.
- Acolo, în fund, lîngă fereastră, îi răspunse aceasta.
- Aş vrea să-l văd pe profesorul Ulea. N-aş putea să-mi schimb locul ? Mi s-a dat numărul 52, dar locul acesta e departe de al profesorului. Ştiţi, lucrez şi eu în domeniul aerodinamicii şi am auzit foarte mult vorbindu-se de maestru, dar de văzut nu l-am văzut niciodată.
- Locul vi-l putem schimba, dar să nu-l deranjaţi pe tovarăşul profesor. Este foarte ocupat. Ne-a interzis categoric să-l deranjăm.
- Totuşi, poate...
- Bine, luaţi atunci locul de la masa alăturată.
- Mulţumesc, sînteţi foarte amabilă.

Moraru se aşeză la masa indicată de bibliotecară zicîndu-şi :

„O, aici o să fie foarte bine".

Privea profilul energic al lui Ulea, mişcările grăbite cu care extrăgea note din mormanul de colecţii şi cărţi înşirate pe masă.

Afişînd un zîmbet de curiozitate şi admiraţie, privi minute în şir pe „maestru". Urmărea în special două lucruri : să confrunte mai de aproape fotografiile ce le deţinea cu originalul în carne şi oase, iar apoi să observe comportarea lui Ulea. Voia să aibă mereu în faţă imaginea lui, să-l urmărească şi în vis.

Cercul se strînge în jurul spionului. Dar masca poate fi smulsă numai în ultimul act!

GREŞEALA FALSULUI SECRETAR

Ulea ezita : să se ducă ori să nu se ducă la întîlnire? Dacă nu se ducea, risca să întîrzie comunicarea importantei ştiri pe care pusese mîna. Doar el însuşi hotărîse ca această întîlnire să aibă loc. Dar dacă se ducea, iar risca. Nu era momentul potrivit. încă nu reuşise să limpezească dacă e doar o simplă bănuială ori este urmărit. Ambele ipoteze erau la fel de posibile.

De fapt, putea fi o simplă coincidenţă. Ieri dimineaţă, la ora obişnuită, fusese la Academie ca să continue studierea documentelor privind pe Aurel Vlaicu. Nu mai fusese cam de mult pe acolo : era prea ocupat cu manevra de învăluire a lui Tomeanu. Totuşi regulile conspiraţiei îi cereau să nu-şi schimbe brusc felul de a trăi. Toată lumea ştia că scrie despre Vlaicu, aşa încît abandonarea lucrării ar fi putut bate la ochi. Se duse la Academie. Acolo, însă, îl aştepta o surpriză. Funcţionarul care îl servea şi căruia îi cîştigase respectul îl întîmpină plin de mirare.

- Dumneavoastră, tovarăşe profesor ?
- Da, după cît se pare, eu, în carne şi oase. Dar de ce te miri ? Aduc, oare, a fantomă ?

- Păi, secretarul dumneavoastră spunea că sînteţi bolnav.
- Secretarul meu ? Trebuie să fie nebun.

Faţa lui Ulea continuă să fie zîmbitoare, arătînd că această mică încurcătură îi produce un haz nespus, dar în adînc îl străbătu un fior rece : Ulea n-avea secretar.

Ulea era tulburat. îşi închipuia el cine ar fi putut să fie „secreta- rul" care cotrobăieşte lucrările. Dar orice rău îşi are partea bună, după cum se vede. Incidentul îl avertiza să se pună în gardă.

îşi încorda memoria ca să-şi aducă aminte dacă-l mai văzuse vreodată, undeva, pe tînărul ce i-l descrisese naivul funcţionar. „Nu, nu cunoştea această fizionomie. (într-adevăr, Ulea n-avea de unde să-l cunoască pe locotenentul Toth). Sau - gîndi Ulea - poate că descrierea nu era exactă. Cine ştie, poate descrierea a fost intenţionat inexactă? Cine-i putea garanta că funcţionarul de la bibliotecă nu e şi el o iscoadă ?" Ulea avea toate motivele să se simtă neliniştit. Se mai gîndi puţin. Nu, funcţionarul nu putea fi iscoadă: altfel n-ar fi făcut gafa să-i povestească despre secretar. Dar poate că nici n-a existat vreun fals secretar, ci totul a fost născocit ca să-l pună la încercare, să vadă dacă el, Ulea, tresare? Şi asta era posibil. îl cunoştea pe acest funcţionar de cîteva luni, de cînd începuse să studieze pe Vlaicu. Funcţionarul fusese totdeauna' corect, respectuos. Dar mai ştii ? Se dojenea :

„Ce prostie să nu mă interesez mai îndeaproape de el, de cînd e angajat acolo, ce gîndeşte ? încep să bîjbîi, să fac greşeli".

Alungîndu-şi gîndurile apăsătoare ce-l năpădeau, se concentra asupra celor ce avea de făcut:

„în orice caz, nu trebuie să-mi schimb felul de a fi. Presupunînd că sînt urmărit, trebuie să mă fac că nu observ nimic. Dacă nu m-au arestat pînă acum înseamnă că urmăresc ceva, deci nu sînt încă în primejdie. Asta în primul rînd. Pe urmă trebuie să-mi dau seama cam ce ştiu ei despre mine. Chestiunea cu Vlaicu e un fleac. Tentativa lui Zamfir, deşi n-a reuşit, a decurs totuşi conform planului : fără să lase urme. Senior s-a dat şi el la fund. Bun. Mai departe. Idila cu Anne-Marie... Ei, aici e aici. Mi-am pregătit nu una, ci două variante ale planului de cucerire a inimii ei. Dar n-a fost nevoie să mă avînt la asalt. Gîsculiţa s-a vîrît singură în laţ. M-a cucerit ea pe mine, scutindu-mă de eforturi suplimentare. Mi-am jucat bine rolul, n-am ce să-mi fac reproşuri. Chiar dacă ei află că ne-am întîlnit, dragostea explică totul. Deci, în realitate, situaţia nu-i chiar aşa de proastă.

Se încruntă. Dar dacă s-a aflat ceva din trecut? Asta... asta ar fi mai rău. Dar e imposibil. Walter a murit demult. Dosarul a fost clasat, scumpii mei colegi au fost executaţi. Afacerea a murit demult. Nu, din partea asta nu pot avea nici un fel de surpriză".

¡şi aminti faptele petrecute cu ani în urmă. înainte de război, cînd el era încă în liceu, a aflat că tatăl lui, reprezentant al firmei engleze de asigurări „Lloyd", este agent al Inteiligence Service-ului. îşi explică astfel cum de trăiau pe picior mare din „umila leafă" a bătrînului. Cînd a terminat liceul, Ulea a fost trimis, sub pseudonimul Walter, în Germania hitleristă. Toţi cunoscuţii ştiau că băiatul urmează politehnica la Timişoara. într-adevăr, lucrurile fuseseră astfel aranjate încît la facultatea respectivă exista un cursant cu numele de A. Ulea. Treaba fusese organizată de experţi în materie : oamenii coloanei a cincea hitleriste. Lui Ulea îi era rezervat un rol de prima mînă în planurile spionajului german. În anii petrecuţi la Miinchen, studie cu sîrguinţă, specializîndu-se în domeniul aviaţiei. Dar cînd se întoarse în ţară, în 1944, frontul hitlerist era răsturnat şi nemţilor nu le mai ardea de un oarecare Walter. În toamna lui 1944, cu ajutorul unui cunoscut de la minister, fu numit asistent la Politehnica din Bucureşti. Falsa diplomă de absolvent al Politehnicii timişorene îi prinse bine cu

acest prilej. Lucră acolo şi uită complet de vechii patroni, pînă cînd, într-o bună zi, pe neaşteptate, îl vizită un necunoscut. Era agentul unei faimoase oficine de spionaj de peste Ocean. Ulea fusese lăsat moştenire de către spionajul hitlerist acestei oficine. Lucră pentru aceştia timp de un an, dar în 1945 întreaga reţea căzu. Ulea scăpă. Peste un timp fu din nou reactivat. Din nou, întreaga reţea fu prinsă, în afară de el. Avea o experienţă înaltă de veteran al spionajului. La centrală se luă hotărîrea ca să fie păstrat pentru o misiune deosebit de importantă. De aceea fu anunţat că un timp va fi lăsat în pace. în acest timp trebuia să se încadreze în muncă, să cîştige reputaţie, să-şi facă un nume, să pătrundă într-un post cît mai mare. Timp de ani de zile, el îndeplini cu tenacitate prusacă acest ordin. Aştepta. Bineînţeles, nu aştepta pasiv. Observa cu ochi ■de uliu ce se întîmplă în jurul său, căuta să pătrundă în sufletul oamenilor, studiindu-i ca sub microscop. Îi studia, îi cataloga, dar se ţinea departe de ei, afişînd impasibilitatea sa de savant. Dar atunci cînd ajungea la concluzia că un oarecare constituie un mediu prielnic, arunca imediat undiţa şi-l apropia, îi cultiva anumite porniri, îl educa pentru ca la momentul oportun să-l poată recruta. Un astfel de om era Ionescu, pe care îl cumpărase cu bani. Un astfel de om era şi Anne-Marie, pe care o cumpărase cu o monedă falsă - cu amăgirea unei iubiri perfid jucate. Ulea şi-i pregătise încă de mult şi aştepta răbdător momentul.

Şi iată că, abia în acest an, fu chemat din nou la lucru. O dată cu aceasta, el puse în mişcare şi forţele potenţiale pe care şi le pregătise dinainte - Zamfir, Ionescu, Anne-Marie...

Cît de mult aşteptase această zi!

FRUMOASELE ZILE DE LA ARANJUEZ

Fie că povara gândurilor negre care-l cuprindeau tot mai des în ultima vreme era prea apăsătoare, fie că apropiata fugă din ţară îi aţîţa spiritul, fapt e că Ulea fu cuprins de nostalgie.

Reamintindu-şi din cînd în cînd trecutul, el îl vedea trandafiriu şi plin de strălucire şi, folosind cunoscuta expresie poetică, intitula acea perioadă din viaţa sa cu numele de „frumoasele zile de la Aranjuez".

Este adevărat că Ulea nu fusese niciodată în Spania şi cu atît mai puţin în Aranjuezul epocii de aur. Dar nici Miinchenul epocii brune nu i se părea inai prejos. Miinchenul îi amintea de clipele pline de desfătare petrecute acolo, clipe care i-au format structura morală şi pe care nu le putea uita.

Acum, cînd se afla în ţară, cînd tinereţea trecuse, dar mai cu seamă cînd se simţea încolţit ca o fiară, imaginea acelor zile îi apărea mai vie, mai îmbietoare ca oricînd.

îşi reaminti un episod. Parcă ar fi fost ieri.

...Era o dimineaţă senină de vară. Poate că undeva, pe fronturile îndepărtate, soldaţii Reichului nazist cădeau ca seceraţi, dîndu-şi viaţa pentru năzăririle unui nebun şi interesele unor nelegiuiţi. Dar la München era linişte. Era o dimineaţă senină de vară. O dimineaţă ca toate celelalte, în care miitchenele blonde şi grăsune, aceleaşi pe care le ştim din stampele imprimate în vechi cărţi clasice, îşi iţesc la fereastră capete cu zulufi.

Elevii şcolii „Kaltenbruner" - şcoală purtînd indicativul SI7 - se pregăteau pentru un exerciţiu practic. într-unul din plutoane, în mijlocul masei verzi-cenuşii se afla şi un tînăr smead, contrastînd cu colegii săi blonzi de alături. Tînărul răspundea la numele Walter. Şi el, ca şi ceilalţi, aştepta fără exagerat interes exerciţiul ce se pregătea. Erau deja veterani ai şcolii, deprinşi cu toate încercările şi se emoţionau greu. îşi închipuia cam ce o să fie : un marş istovitor, urmat de cunoscuta muştruluială

prusacă, iar pe urmă un discurs frenetic al comandantului şi o masă copioasă. Dar acestea de mult nu-l mai îmbiau.

Care nu fu însă mirarea tuturor cînd comandantul şcolii se ivi însoţit de un înalt personaj - reprezentant al însuşi Reichsministru- lui Himmler - doctor Knut Kunst.

După ce se dădură şi se executară toate comenzile regulamentare prevăzute pentru un asemenea caz deosebit, doctorul Kunst, îmbrăcat într-o strălucitoare uniformă de colonel de aviaţie, păşi ţanţoş şi rotofei în mijlocul careului. Cu acest prilej rosti un scurt şi tăios discurs. Ulea îşi amintea şi acum cuvintele lui Kunst. Acesta spusese :

- Veţi pătrunde astăzi în esenţa învăţăturii ce vi se predă de un an aici în şcoală. Voi studiaţi aviaţia. Aceasta e bine. Dar fiire- rul vă cere în primul rînd altceva. Dacă aveţi suflete de germani, veţi înţelege astăzi ce e supraomul. Nu trebuie să aveţi sentimente, nici inimă, nici lacrimi. Să n-aveţi decît gîndul că noi, germanii, ca rasă superioară, sîntem stăpîni, iar ceilalţi sînt sclavii noştri. Să vă intre bine în cap asta! Va fi şi un examen pentru voi : cine va cădea nu se va mai putea ridica niciodată ; cine va trece, îl voi răsplăti. Să mergem.

După acest discurs, fură îmbarcaţi în camioane şi duşi în afara oraşului. Merseră aşa vreo cîteva ore. Aproape de amiază se opriră în mijlocul unei păduri tinere. Era, acolo, o aşezare de barăci. împrejur, garduri înalte de sîrmă ghimpată. Era, pasămite, un lagăr de concentrare.

După ce debarcară şi formară careul pe platoul din centrul lagărului, doctorul Kunst luă din nou cuvîntul:

- Am ajuns la destinaţie. Veţi fi împărţiţi în grupe. Comandanţii vă vor da tema exerciţiului. La executare, marş !

După cum se vede, colonelul se exprima lapidar. Aceasta stîrni şi mai mult curiozitatea elevilor. Lui Ulea - nu mai puţin decît celorlalţi.

Grupa lui Ulea fu condusă în baraca numărul B-13.

Prima încăpere a barăcii era un fel de sală de aşteptare. De-a lungul pereţilor erau bănci. Ulea şi ceilalţi se aşezară, aşteptînd. Comandantul grupei, feldwebelul Kraft, le expuse tema exerciţiului. El nu mai fu atît de zgîrcit la vorbă ca Herr Knut Kunst. Dimpotrivă, lui Kraft îi plăcea grozav să-şi audă vocea şi de aceea trăncănea mereu înşirînd tot felul de consideraţii incîlcite, presărate de amintiri personale. Şi cum Kraft fusese măcelar, nu-i de mirare că amin- tirile-i erau populate de tot soiul de animale domestice. Ulea reţinu doar că vor trece - unul cîte unul - printr-un şir de camere pe care feldwebelul le denumea drept „ateliere". în fiecare din acestea vor trebui să execu’te o „probă", fiecare din acestea corespunzînd unei calităţi morale a supraomului. Cine nu se va supune va fi vai de viaţa lui. Discursul lui Kraft nu-i impresiona. Erau obişnuiţi cu de toate şi gata pentru orice.

După un timp de aşteptare, în sfîrşit, fu chemat şi Ulea înăuntru. Intră într-o cameră pătrată, sărac mobilată, dar plăcută. Avea chiar ceva intim. Ulea nu-şi dădu seama în ce consta această intimitate şi era nedumerit. Deodată observă - erau flori. într-adevăr, pe ferestre, pe masă, pe un trepied erau glastre şi vaze cu flori. Mai erau şi perdelele mătăsoase de la ferestre. O pisică albă, pufoasă, tolănită pe o pernă, completa decorul. Într-un cuvînt, era o odaie plăcută, odaie de oameni liniştiţi, dedaţi traiului patriarhal.

în cameră nu era nimeni.

îşi roti privirile, nedumerit. Neştiind ce să facă, vru să se aşeze pe un scaun. Dar în acelaşi moment sări în picioare.

Pe o uşă secretă, pe care Ulea n-o observase pînă atunci, intră un locotenent, împingînd o fată. îmbrăcată într-o rochie cenuşie, de pînză aspră, cu faţa palidă şi

tristă, cu ochii înfundaţi în orbite, fata inspira un sentiment apăsător de milă şi compătimire.

Aceste amănunte erau însă de prisos pentru Ulea. Un om oarecare s-ar fi lăsat impresionat, dar un pensionar al şcolii „Kaltenbru- ner" nu era din cei care se înduioşează. De altfel, Ulea nici nu privea fata, ci, încremenit în poziţie de drepţi, stătea cu ochii aţintiţi spre locotenentul care adusese fata. Nici măcar nu se gîndea cu ce scop fusese adusă. Tema examenului fusese stabilită de comandanţi, iar misiunea lui era să execu'te, iar nu să-şi pună întrebări.

- Soldat! Leagă fata !

Executînd ordinul, Ulea legă fata de un stîlp sculptat, amenajat cu îngrijire într-unul din pereţi.

- Acum ia aceasta!

Locotenentul îi întinse un cuţit. Ulea îl luă din mîna ofiţerului, cercetînd fără să vrea lama tăioasă ca un brici. Cuţitul era din cel mai bun oţel de „Solingen".

Cu mişcări bruşte, locotenentul se întoarse spre fată şi, dintr-o dată, cu un gest brutal, îi sfîşie rochia.

- Aici !

Vocea aspră, ca un lătrat, însoţi gestul locotenentului care arăta spre inima victimei. Timp de o clipă, Ulea rămase mut. De cînd aşteptase el acest prilej. Cît timp urzise el, în cele mai mici amănunte, planul său sadic şi teatral. Acum, cînd venise momentul să-şi pună ideea în aplicare, se simţea emoţionat. Parcă-l încerca frica. Dacă nu izbuteşte ?

- Eşti surd ?

Nu, Ulea nu era surd. Nu răspunsese deoarece calcula în gînd, cumpănea în minte pentru ultima oară planul său. Deodată se hotărî. Răspunse. Şi o făcu pe un ton care-l buimăci pe locotenent.

- Cer să fiu scos la raport la domnul colonel. Imediat!

Ofiţerul căscă larg gura, chipurile, vrînd să răcnească, dar nu
reuşi să scoată nici un sunet. Ulea exploată situaţia, pornind cu paşi hotărîţi spre ieşire. Locotenentul, obişnuit să execu'te instinctiv voinţa celui mai tare, îl urmă docil. La uşa colonelului se opri şi-l avertiză :

- Hier ! (Aici!)

Ulea bătu în uşă şi, fără să mai aştepte vreun răspuns, intră, izbucnind cu glas tunător:

,- Heil Hitler!

Colonelul sări în picioare, ca electrizat. Văzînd însă că nu e decît un simplu elev, se încruntă furios şi se lăsă brusc pe scaun, pregătindu-se să-i servească o lecţie zdravănă acestui nedisciplinat. Dar Ulea i-o luă înainte.

- Herr Oberst, doresc să vă raportez ceva... confidenţial. Colonelul, crezînd că e vorba de vreun denunţ, se mai domoli,
ba mai mult : deveni curios. Făcu un semn locotenentului care sta încremenit în poziţie de drepţi să iasă. Cînd rămaseră singuri, Ulea începu să vorbească pe un ton revoltat:

- Locotenentul mi-a cerut să execut un ordin stupid : să ucid o fată.

Colonelul se învineţi la faţă, dar Ulea continuă repede:

- Astfel de metode învechite nu sînt demne de un Übermensch ! Colonelul sări în picioare, dar Ulea nu se intimida nici de astă dată. Continuă :

- Eu socotesc că noi putem face altceva. în sfîrşit colonelul reuşi să ingîne :

- Ce ?

- Trebuie să folosim alte mijloace.

Colonelul Kunst rămase uluit de cutezanţa elevului. Ulea putu astfel să continue :

- Sclavii trebuie să moară moraliceşte înainte de moartea trupului. Permiteţi-mi să demonstrez concepţia mea. Dacă nu reuşesc, ordonaţi să fiu decapitat.

Ultima frază păru să-l impresioneze cel mai mult pe colonel. Pe faţă îi apăru un zîmbet crud.

- Se aprobă!

Primind aprobarea, Ulea ieşi grăbit din cancelarie. Pe culoar se izbi de leumant.

- Din ordinul domnului colonel, pregătiţi sala de cinematograf. Să fie aduşi 20 de deţinuţi din România !

Cînd locotenentul dispăru, Ulea se îndreptă grăbit spre cabinetul doctorului Buhm.

- Din ordinul domnului colonel doctor Kunst, îmi puneţi la dispoziţie burete de mare presat în tablete.

La restaurantul ofiţerilor dădu ordin bucătarului-şef:

- Pregătiţi o masă cu mîncăruri romîneşti pentru 20 de persoane. În perişoare să fie introduse bucăţi de sare furajeră. Doctor Böhm va va trimite tablete de burete comprimat. Le înveliţi într-un strat de ciocolată. Acesta va fi desertul.

- Jawohl, Herr Kadet !

Ulea continua :

- Desertul va fi compus din cîte patru bomboane de ciocolată pentru fiecare persoană.

Părăsind restaurantul, îl căută pe locotenent.

- În 20 de minute să fie aduşi deţinuţii. Să Îi se dea hainele cele mai bune din magazie.

La termenul convenit, cei 20 de deţinuţi, bărbaţi şi femei, majoritatea din Cluj şi Oradea, apărură la restaurantul ofiţerilor. Hainele atîrnau jalnic pe trupurile lor chinuite de foame şi schingiuiri. Aveau priviri pline de spaimă. Se întrebau, desigur, ce nouă încercare îi mai aştepta. Dar, spre surprinderea lor, fură întîmpinaţi de zîmbetul afabil al chelnerilor şi... de o masă copioasă. După atîtea luni de regim de înfometare, li se păru că văd o „fata morgana" '. Abia îşi puteau stăpîni pornirea de a se năpusti asupra bucatelor.

- Poftiţi la masă, dragi musafiri !

În calitate de „gazdă", Ulea îşi invită oaspeţii să ia loc. Văzîndu-i că se reped la bunătăţile expuse, îi opri şi savură minute în şir efectul torturii la care îi supunea astfel. În sfîrşit, pe un ton solemn, îi anunţă că sînt puşi în libertate şi vor pleca acasă. Tonul lui serios, cît şi faptul că vorbea romîneşte, dar mai ales speranţa în-dărătnică ce nu-l părăseşte pe om nici după cele mai desperate încercări le insuflară încredere. Îl ascultau pe Ulea cu ochii strălucitori. Incheindu-şi cuvîntarea, el îi pofti să mănînce.

Deţinuţii devorară cu lăcomie meniul. Ciorba de perişoare, sărmăluţele cu mămăliguţă caldă, vinul rece şi mai ales bomboanele fon- dante de ciocolată Îi se părură delicioase.

După terminarea mesei, Ulea îi invită pe deţinuţi în sala de cinematograf, ca să vizioneze cîteva fragmente de jurnale romîneşti.

Într-o lojă specială, izolată printr-un geam de restul sălii, luă loc colonelul Kunst, doctorul Böhm şi Ulea.

În sală se făcu linişte, luminile fură stinse. începu proiecţia unui film documentar. Din difuzor se revărsa ritmul înviorător al unei sîrbe. Dar, în acelaşi timp, din sală, răzbătură desluşit gemete. Era, oare, un oftat nostalgic provocat de scenele din film ? Ulea îşi privi ceasul. Era timpul ca bucatele servite la masă să înceapă a-şi face efectul. De altfel, colonelul Kunst devenea nerăbdător. I se părea că mascarada se

prelungeşte prea mult. Dar, în acelaşi moment, un ţipăt sfîşietor întrerupse monotonia. Colonelul se învioră. Pe faţă i se citea o curiozitate fără margini. Doctorul Böhm, care stătea alături, îşi frecă cu satisfacţie mîinile. Ulea, care simţise un fior de spaimă cînd văzuse mai înainte nemulţumirea colonelului, răsuflă uşurat. Experienţa reuşise. într-adevăr, în sală se dezlănţui un infern de urlete de durere şi horcăituri de oameni sufocaţi. Dar şi această scenă deveni, după un timp, monotonă pentru cei trei spectatori. De aceea, colonelul ordonă ca difuzorul să fie întărit pînă la maximum, iar filmul oprit. Sala fu învăluită în întuneric. Şi astfel, întunericul de nepătruns şi vacarmul difuzorului inghiţiră urletele şi acoperiră spasmele nenorociţilor care se zvîrcoleau în ghearele morţii. Apoi, treptat, totul se linişti.
Doctorul Böhm anunţă pe un ton profesional :

- Reprezentaţia s-a terminat! Herr Walter a avut o idee genială. Buretele uscat şi presat din ciocolată a absorbit tot lichidul din stomacul deţinuţilor, astupînd totodată intrarea şi ieşirea din stomac a alimentelor. A fost o experienţă extrem de interesantă şi o distracţie regească !

Ziua se încheie în mod triumfal pentru Ulea. Colonelul îl felicită şi-l invită la Berlin. Această întorsătură depăşea tot ce visase el. Tresări: Berlin! Acolo se află Himmler. Dacă îl va remarca, înseamnă că este „un om făcut"! Atunci va arăta el ce poate. Nu pentru Himmler, ci pentru el, pentru Ulea, pentru acel „eu" din fiinţa lui care îl împinge mereu înainte şi care îi repetă fără întrerupere : „Sînt destinat să stăpînesc". Atunci, în ţara din care a plecat ca un umil tînăr necunoscut, numele-i va fi rostit în şoaptă, cu spaimă. Nimeni nu va avea curajul să-l înfrunte. Va fi atotputernic, ţinînd în mînă soarta multor oameni !

...Şi Ulea a avut noroc. Temutul şef al Gestapoului l-a remarcat. Chiar i-a întins mîna.

- În dumneata zace uu stăpîn adevărat... Nu peste mult timp te vei întoarce în Romînia. Avem nevoie acolo de o mînă de fier. „Noua ordine" cere acolo oameni care ştiu să mînuiască biciul !

Aceste cuvinte, care i se părură lui Ulea cele mai frumoase auzite vreodată, au fost rostite de însuşi omul care era „puterea din umbră" în cel de-al treilea Reich.

Din acea clipă, Ulea se simţi alt om. Lauda şi perspectiva nu-l ameţiseră însă. Socotea toate acestea ca un drept al lui.

Iată-l pe bulevardul Adolph Hitler. În buzunar se odihneşte o invitaţie la restaurantul „Danzig", localul oficial al şefilor din statul- major al lui Himmler. Nu mai purta mundirul de elev, ci o fercheşă uniformă de sublocotenent SS . Ros de nerăbdare să ajungă cît mai repede, luă un taxi. Ajuns acolo, fu întîmpinat chiar la intrare de un individ elegant, care nu părea deloc a fi chelner. Acesta îl conduse în salonul rezervat clienţilor de vază. Holul prin care trecură era acoperit în întregime de un imens covor turcesc. Din tavan atîrnau mari candelabre de cristal şi bronz. Ulea căuta să se mişte cît mai degajat. Intrară în „Salonul brun". Mobila îmbrăcată în piele maro, fotoliile tapisate cu pluş brun dădeau sălii un aspect intim, deşi gustul aranjamentului era discutabil. La cîteva mese stăteau musafiri : ofiţeri superiori din SS . Ulea se aşeză la o masă fără să ia în seamă privirile care-l urmăreau. Apariţia lui stîrni oarecare senzaţie, deoarece gradele inferioare nu aveau acces în acest salon. Unii chiar îşi făcuseră semn cu ochiul, înţelegîndu-se fără cuvinte : „Şeful şi-a găsit un nou fante". Ulea nu observă însă nimic din toate acestea. Chelnerul apăru ca din pămîntn, îi aşeză în faţă un pahar de coniac. Acesta i se servea clientului fără să fi fost comandat: era băutura „oficială" a „Danzig"-ului. Coniacul eia excelent, franţuzesc.

încet, încet, salonul se umplu de lume. Fură ocupate toate mesele. Dintr-o dată, sala fu inundată de acorduri vibrante, tumultuoase, mergînd pînă la o amploare de tunet şi totuşi atît de melodioase şi pline de majestuoasă frumuseţe. începuse concertul special al serii. Se executa una din celebrele arii ale lui Wagner. Scena era ascunsă, oferind musafirilor doar muzica fără a le impune prezenţa şi privirea indiscretă a personalului orchestrei. Ulea era transportat. Coniacul şi Wagner şi laudele lui Himmler şi tot ce era în această sală îl îmbătau, îl vrăjeau.

- Am fost admis, îşi zicea el, în cercul oamenilor care stăpînesc astăzi Europa, iar mîine lumea!

Un murmur unanim de admiraţie îl trezi din dulcea reverie. În salon apăruse o femeie de o frumuseţe rară. Era înaltă, cu părul blond, desfăcut, cu ochi albaştri, mari, visători, cu buze cărnoase, senzuale, pe care flutura un zîmbet luminos. Rochia-i albă nu ascundea, ci sublinia formele, care puteau face să-şi iasă din fire chiar şi un Cranach Lucas. Nu ştiai ce să distingi: ţinuta-i mîndră de regină, expresia de puritate şi nevinovăţie ori acel ceva, nedistinct, dar provocator, care făcea să se revolte simţurile ? Femeia se strecură mlădioasă printre mese, îndreptîndu-se direct spre colţul în care se afla Ulea. Urmărită de zeci de priviri flămînde, ea îi zîmbi şi cu aerul cel mai firesc din lume se aşeză pe scaunul din faţa lui. Ulea se pierdu, se fîstîci, neştiind dacă e o confuzie ori vis. Dar individul elegant care-i adusese în salon apăru din nou şi-i şopti la ureche:

- Este darul colonelului Kunst.

Ulea se dumiri. Un zîmbet plin de îngîmfare şi satisfacţie îi lumină faţa. Primise un dar regesc! Auzise dinainte că în lumea vîrfurilor SS -ului se obişnuiesc dintr-acestea. Un astfel de dar i se dă numai aceluia care este bine văzut de şef. înseamnă că el este printre favoriţi. După o clipă de gîndire, se ridică în picioare, invitîn- du-şi partenera, cu un gest poruncitor, să-l urmeze. Ea îl urmă, supusă. Cei din salon îi însoţiră cu priviri pline de invidie.

...Muzica lui Wagner, lux orbitor, rafinament, un dar demn de un sultan: o femeie frumoasă. Mirajul puterii, al vieţi; strălucitoare, miraj din care abia a gustat acum, l-au convins pe Ulea şi mai mult că un singur sentiment - ura - este în stare să facă dintr-un om un stăpîn. Nu-i de mirare că acea zi memorabilă, Ulea o consemnă drept adevărata dată a naşterii sale. în acea zi, sufletul său îşi definitivă tiparul.

Chiar şi acum, după atîţia ani de zile, după ce a îmbătrînit, nu putea uita senzaţia ce-l cuprinsese atunci, în anii uceniciei sale. De atunci mai dăduse el multe examene de acelaşi fel, dar în ultimii ani fusese silit să-şi pună frîu.

- încă puţin! Răbdare ! Azi-mîine plec din ţară ! Azi-mfine pornim contra voastră. Şi-atunci...

Se smulse din reverie. Recapitulă evenimentele :
Reuşise să se apropie mult de obiectiv. Avea încă atuuri puternice. Mai presus de orice atu era, bineînţeles, Anne-Marie. Ea trebuia să fie puntea spre Tomeanu, spre obiectiv.

- Deocamdată, însă, nu trebuie să uit că sînt urmărit şi totuşi să-l întîlnesc pe Senior. Trebuie să-l întîlnesc. Orice o fi. Lucrurile nu suferă anînare !

îşi puse pălăria şi ieşi din apartament.

SE APROPIE ORA

Ulea lăsă să-i scape mănuşa pe trotuar, se aplecă şi o ridică. Manevra îi permise să observe dacă nu-i urmărit. Nu era. încercase în mai multe rînduri, în diverse feluri, să descopere dacă-l filează cineva. Dar nimic nu da de bănuit. Ajunse la concluzia că încurcătura cu falsul secretar nu-i chiar atît de gravă. Totuşi, în drum spre punctul de întîlnire cu Senior, apelase la toate trucurile pe care le cunoştea spre a-şi pierde

urma. în sfîrşit ajunse în faţa bufetului de stat unde era fixată întîlnirea. Nici acum nu zărea pe nimeni că i-ar fi aţinut urmele, intră. Senior nu apăruse încă.

Se aşeză la o măsuţă, cu spatele spre centrul sălii. Comandă kebab şi o sticlă de bere.

Curînd sosi şi Senior. Se aşeză la măsuţa vecină, dar În aşa fel încît să poată totuşi vorbi între ei.

După ce plecă ospătarul, Ulea arătă cu degetul gazeta pe care o pusese pe masă Senior, ca şi cum i-ar fi cerut voie să-şi arunce ochii prin ea, şi spuse :

- Am două veşti mari, dintre care una gravă: se pare că sînt urmărit. Asta e prima. Acum cealaltă: peste două zile se va ţine o consfătuire cu caracter de stat-major general cu privire la obiectiv. Se apropie ora.

Senior zîmbi politicos şi-i întinse gazeta :

- Poftiţi, eu am citit-o.

- Mulţumesc.

Răsfoi ziarul, stărui la rubrica spectacolelor zilei, apoi bătu cu degetul deasupra titlului buletinului meteorologic şi spuse :

- La consfătuire se vor comunica, probabil, măsurile organizatorice privitoare la dotarea forţelor lor aeriene cu noul aparat atomic. Ce spune şeful ?

- Şeful e cam scos din fire. E furios că am aflat cu aşa rn- tîrziere despre experimentarea avionului. De altfel n-are decît să se fîţîie. Am auzit că a fost rechemat şi va fi numit în Etiopia. Ne vine un alt şef. încă nu ştiu cine, dar trebuie să ne punem bine cu el de la început. Dacă dăm lovitura cu consfătuirea, îl cîştigăm şi sîntem aranjaţi.

Ulea se întunecă.

- Vasăzică îl schimbă ? E ceva sigur ?

- Absolut sigur. Am eu sursele mele.

- Mm. Bine.

-■ Cu urmărirea, nici o grijă. La terminare, plecaţi în Apus.
Cererea de întăriri s-a respins. Nu dispunem de nici un om în plus. Trebuie să contaţi numai şi numai pe propriile forţe.

Cînd se apropie din nou ospătarul, Ulea îi inapoie lui Senior ziarul :

- Mulţumesc.

- N-aveţi pentru ce.

Ulea plăti şi părăsi bufetul. După un minut Senior se ridică şi plecă şi el.

Ulea era nemulţumit de rezultatul întîlnirii. înjură în gînd :

- Deştepţilor ălora le convine. Stau la căldurică şi dau ordine : Bazaţi-vă pe propriile forţe. Acum trebuie să-mi confecţionez legitimaţie pentru consfătuire, să detectez parola, să mă dau peste cap. Dar Mefisto încă se mai poate baza pe sine însuşi!

Zîmbi:

- ...Şi pe Anne-Marie.

CONCEDIU DE CREAŢIE

Moraru aşteptă pînă ce Ulea se îndepărtă de bufet, apoi intră. Se făcu că priveşte vitrina cu bucate dar ţinea sub observaţie masa la care stătea Senior. Ştia că acesta trebuie să plece, de aceea nu se mai aşeză la masă. într-adevăr, Senior se sculă de la masă şi părăsi localul. Moraru, ca o umbră, după dînsul. De data asta nu mai trebuia vreo precauţie deosebită. Dimpotrivă, trebuie să găsească un mijloc spre a-l acosta şi legitima. Moraru pregătise dinainte lucrurile în acest scop. La primul colţ de stradă, un motociclist stătea cu maşina sub presiune, gata să pornească. Cînd Senior vru să traverseze strada, motociclistul porni cu minimum de viteză, dar

manevră în aşa fel, cu o prefăcută nedibăcie, încît îl lovi uşor. Senior, mai mult de spaimă, se poticni şi căzu. În acest moment, Moraru intră în acţiune. Se repezi la locul accidentului. Îngenunchie lîngă victimă şi-i ajută să se scoale în picioare. Senior era buimăcit. îşi roti privirile, neînţelegînd încă ce se petrece cu el. Dădu cu ochii de Moraru, care, cu o mînă plină de îngrijorare, îl susţinea de braţ. Senior mimă un zîmbet strîmb de recunoştinţă, mulţumi şi vru să-şi elibereze braţul. Căuta să se îndepărteze cît mai repede de locul acela. Dar Moraru îl reţinu :

- E ceva nemaipomenit. Să calce oamenii pe stradă, ziua-n amiaza mare !
- Lăsaţi, nu-i nimic.
- Se poate ? Individul trebuie pedepsit în mod exemplar. Să lovească un om în vîrstă 1
- Vedeţi-vă de treabă. N-am nimic-

Între timp, un miliţian, instruit dinainte de către Moraru, se apropie şi-l salută pe Senior.

- Vă rog, fiţi bun, legitimaţia dumneavoastră.

Senior încercă din nou să facă afacerea muşamalizată repetînd că nu-i rănit, că accidentul nu l-a deranjat cîtuşi de puţin, că n-are nici o pretenţie de la motociclist. Miliţianul, însă, insistă pe un ton politicos, dar ferm. Senior se văzu silit să-şi prezinte buletinul. Mo- raru trase cu coada ochiului. Documentul părea a fi în regulă. Adresa, însă, nu era aceea la care îi semnalase bătrînul pensionar. Numele era de asemenea altul: nu mai era Cunea. Deci se vedea că, banditii aveau un întreg arsenal de fabricare a actelor false. Ochiul de expert al lui Moraru sezisă un amănunt care dovedea că buletinul e fals. Moraru îi făcu un semn discret miliţianului. Imediat acesta îl pofti pe Senior să-l urmeze. Bănuind că a căzut în cursă, el mai încercă să scape. Dar n-avu încotro. Se urcară toţi trei într-o maşină.

Senior crezuse tot drumul că Moraru fusese reţinut de miliţian şi adus la circumscripţie ca martor ocular al accidentului. De aceea holbă ochii cît cepele cînd văzu că acesta, după ce îl aşeză pe un fotoliu, trecu în spatele biroului. Moraru înţelese imediat că avea în faţă un spion înrăit, dar nu prea tare de înger. El se hotărî să înceapă interogatoriul printr-un atac frontal. Puse întrebarea:

- Care e domiciliul dumneavoastră actual, domnule Cunea ?

Acesta tresări şi îşi dădu seama că emoţia îl dă de gol. Făcuse o greşeală. Dar imediat se reculese.

- Trebuie să fie o confuzie. Eu sînt Vasile Paraschivoiu. Mă confundaţi. Sînt grăbit, trebuie să vizitez un copil bol...
- Domnule Cunea, doriţi să vă împrospătăm memoria ?
- V-am mai spus...
- Bine. Dacă nu vă convine Cunea, atunci fie şi Marin Chirilă.
- Nu răspundeţi ? Probabil că nici acest nume nu vi-l amintiţi. Aveţi o memorie cam şovăitoare. Nu face nimic, nu face nimic.

Senior continua să tacă cu îndărătnicie. Voia să cîştige timp ca să judece situaţia, să se dezmeticească. Îl chinuia îndeosebi întrebarea dacă Ulea fusese şi el arestat.

Moraru continuă pe acelaşi ton calm :

- Ei, dacă nici Chirilă nu vă convine, atunci e bine şi Paraschivoiu. E un nume destul de frumos. De unde l-aţi împrumutat ? Nu vreţi să spuneţi. Iarăşi bine. Vă priveşte. Să vedem, însă, ce zice circumscripţia care v-a eliberat buletinul.

După ce vorbi la telefon, puse receptorul în furcă cu gesturi deosebit de ceremonioase.

- Ce oameni nedelicaţi! Închipuiţi-vă, afirmă că nu ei v-au eliberat buletinul. E revoltător. Nu sînteţi de aceeaşi părere ?

Senior continua să tacă.

- Iau tăcerea dumneavoastră drept aprobare. Şi acum să trecem la fapte. Dosarul de criminal al asasinului legionar Chirilă e de mult pregătit. Mai rămîne să completăm dosarul lui Cunea.
- Protestez!
- Motivele?
- Mă jigniţi! îndrăzniţi să calomniaţi un om...
- Un om bătrîn, cărunţit de loviturile nemiloase ale unei vieţi pline de...
- Ah doamne!
- Pline de nevoi şi tragedii, un om care nu are altceva decît...
- Cum îndrăzniţi să profanaţi amintirile cele mai scumpe ale unui om care...
- ...nu a avut şi nu are altceva decît cinstea. Asta voiaţi să spuneţi, Nu ?
- Asta-i abuz de putere ! Vă voi...
- ...reclama superiorilor şi dacă va fi nevoie voi ajunge pînă la guvern ! Ştiu că...

Senior, întărîtat de calmul imperturbabil al lui Moraru, sări în sus declarînd pe un ton dramatic :

- E o confuzie tragică ! Nevinovăţia mea se va dovedi!
- În parte aveţi dreptate : nevinovăţia se va dovedi ! Dar NU nevinovăţia dumneavoastră!
- Dar, vă repet : e o confuzie tragică care poate să vă sfârşească cariera, porni Senior din nou la atac.

Moraru se înclină puţin înainte, peste masă, poftindu-l să ia loc.

- Am să caut să nu vă mai enervez, spuse el ironic. Senior, descumpănit, se aşeză din nou pe scaun, dar se ridică imediat în picioare.
- Pentru ultima oară vă atrag atenţia că aţi călcat legalitatea...
- Mă simt obligat să vă întrerup : greşiţi !
- Nu aveţi nici o bază legală să mă arestaţi !
- Din nou greşiţi.
- Bănuielile nu sînt fapte !
- Noi nu bănuim, ci ştim, domnule...
- Paraschivoiu Vasile, pensionar, mă cunoaşte tot cartierul, pot să vă aduc martori... Sînt un om strivit de viaţă, dar cinstit. însăşi concepţia mea despre viaţă îmi interzice orice manifestări de violenţă...
- Să nu uitaţi să menţionaţi şi faptul că această concepţie nu v-a împiedicat să comiteţi crime.

Moraru se opri puţin, apoi, trecînd la un ton sever, întrebă :

- Cînd a avut loc prima întîlnire cu Mefisto ?

Din nou, Senior păli. Nervii, în mod vădit", nu i se mai supuneau, îl trădau. Susţinu din nou că e o neînţelegere la mijloc, dar întrebările puse de Moraru îl strîngeau ca într-un cerc de fier. Moraru îi puse în faţă o fotografie. Era din timpul rebeliunii legionare. Cunea, pe atunci cunoscut sub numele de Chiriiă, ţinea pistolul la tîmpla unui bătrîn evreu. Alte fotografii, acte, declaraţii completau tabloul. Cunea-Chirilă-Senior nu mai avu ce să spună. Lăsă să-i cadă capul în palme. Jucă ultima carte.

- Sînt un biet bătrîn. Atunci eram tînăr, necopt.
- Necopt la patruzeci de ani ?

Umerii i se cutremurau de spasmele plînsului. Dar Moraru nu se lăsă impresionat de acest truc ieftin. îşi stăpîni dezgustul pe care i-l producea tabloul acestui bătrîn, care, sub masca părului cărunt, ascundea o fiară crudă şi laşă.

În cele din urmă, Senior trecu la mărturisiri. Recunoscu crimele sale din trecut şi faptul că e spion, că a fost însărcinat să-i transniită lui Ulea, alias Mefisto, un ordin. Susţinu însă cu încăpăţînare că nu ştia despre ce se spune în ordin, că mesajul ce i l-a predat lui Ulea era cifrat şi că nu avea codul.

După ce Senior semnă declaraţia, Moraru ordonă să fie scos din cameră. Acum dosarul lui Ulea era şi el complet. Moraru plecă imediat să raporteze şefului cele descoperite şi să propună arestarea lui Ulea şi a lui ionescu.

Maiorul ascultă atent cele spuse de Moraru, fără să spună nici un cuvînt. Deodată, soneria telefonului îi întrerupse. Şeful ridică receptorul şi vorbi timp de un minut.

Cînd isprăvi convorbirea, se întoarse spre Moraru.

- Vasăzică ai hotărît să-i arestezi ?
- Da, tovarăşe maior.
- Bine. Cu ionescu e simplu. Dar pe Ulea de unde îl ridici ?
- De la... Moraru spuse adresa. în cuvintele sale se simţea o notă de nelinişte. întrebarea maiorului îl făcu să bănuiască ceva rău de tot. într-adevăr, maiorul replică :
- Numai să n-ai o dezamăgire. Savantul dumitale şi-a luat zborul. S-a terminat cu Ulea. S-a dat la fund. De acum a rămas numai Mefisto.

Moraru ieşi din biroul maiorului ca ameţit. înţelegea că se intimidase. Ulea reuşise să vadă sau bănuise că, la ieşirea din bufetul unde avusese loc întîlnirea, Senior a fost arestat. De data aceasta, Mefisto se dovedise a Fi mai viclean.

- Pentru ultima dată. Ultima dată. Jur ! scrîşni Moraru plin de mînie.

La descinderea făcută în locuinţa lui Ulea nu se putu găsi nimic compromiţător. Pesemne că acesta mai avusese timp să treacă pe acasă şi distrusese tot ce credea că-l poate demasca. Mai mult decît atît: îi lăsase vorbă portarului că pleacă pe o lună din capitală, în concediu de creaţie, ca să scrie o lucrare. Ulea voia astfel să-şi creeze o posibilitate de revenire la normal în cazul că s-ar fi dovedit că Senior n-a căzut sau că Senior n-ar fi putut fi demascat şi pus să facă mărturisiri.

Cînd se reîntoarse la birou, tîrziu noaptea, Moraru ordonă să fie adus Senior pentru continuarea interogatoriului. Acesta arăta acum şi mai prăbuşit, încovoiat. Din felul cum vorbea şi se purta, se vedea că între timp meditase mai profund asupra situaţiei în care se afla. Singuru-i gînd era acum să-şi uşureze situaţia prin mărturisiri. Moraru putu astfel să afle ceea ce-l interesa. Şi ceea ce-l interesa acum înainte de toate era de a şti ce i-a spus Ulea în cursul întîlnirii de la bufet. Senior arătă că e vorba de o consfătuire cu caracter de stat-major general la care Ulea avea de gînd să pătrundă.

Auzind aceasta, Moraru puse brusc capăt interogatoriului şi-l expediie pe arestat. în cîteva secunde fu în maşină, gonind spre palatul unde se ţinea consfătuirea. La ora aceea, deşi era o frumoasă noapte senină de iulie, străzile erau pustii. Maşina goni nebuneşte pe străzile capitalei adormite.

MEFISTO MANEVREAZĂ

Piaţa Lahovary. Staţia tramvaiului 5. Ora 10 seara. Ulea azvîrli mucul de ţigară, apoi, cu un gest nervos, îşi pipăi buzunarul hainei. În regulă. Simţi sub degete cartonul tare al legitimaţiei. Se linişti. Nu se mai numeşte Alexandru Ulea şi nu mai este profesor universitar, ci Ionescu Ion, inginer proiectant cu domiciliul în raionul 1 Mai, strada Căpriţei numărul 71. În portact mai are şi o altă legitimaţie - un buletin militar pe numele căpitanului Vasile Duca. Din acest buletin lipseşte doar fotografia. De altfel, totul e în ordine : numărul, seria, ştampilele, semnăturile. Mefisto a intrat în acţiune ! Din nou, ca şi cu ani în urmă, simţi cum îl cuprinde •fiorul rece al pericolului.

Se simte în elementul lui. Pericolul e elementul lui. îl umple de siguranţă. S-a sfîrşit cu paşnicul savant Ulea. De acuma jocul continuă cu cărţile pe faţă. Cine pe cine! A fi sau a nu fi ! Pentru el aşa se pune problema! În locul apartamentului elegant pe uşa căruia o tăbliţă de aramă anunţa sobru cui aparţine: „Profesor ulea. A. Ulea", va trebui să se strecoare nevăzut în cele mai ciudate locuri. Cu atît mai bine ! În noaptea aceasta, unde se va adăposti ? Unde-şi va găsi un culcuş ferit de urmărire? Tot ceea ce era în legătură cu Ulea constituie acum un pericol de moarte. Întîmplarea cu Senior l-a convins că în urma lui s-au ridicat toate podurile, Ionescu e probabil şi el înhăţat. Ei şi ? încă o zi sau două ! Să pună mîna pe datele privind avionul, şi Mefisto, din nou, îşi va face intrarea triumfală în cercul vechilor prieteni, într-un loc ferit, undeva departe de această ţară, care i-a fost cîndva patrie. Acolo îşi va urzi în linişte planurile de răzbunare.

Sosi tramvaiul. Ulea, privind cu prefăcută nepăsare în jur, se amestecă printre cetăţeni. Urcă în tramvai, ultimul. În faţa lui, o femeie elegantă, nu prea tînără, cu părul oxigenat aranjat într-un coc bogat, scotocea nervoasă în poşetă după mărunţiş. Mîinile-i erau fine, cu degete albe, cu unghii îngrijite. Pe degetul inelar lucea verigheta. Ulea îşi zise :

- Măritată! E tocmai ce-mi trebuie. Nicăieri nu mi-aş putea găsi la ora asta un adăpost mai bun decît la o doamnă de lume, măritată. Nicăieri n-aş putea dormi atît de sigur şi ferit de orice pericol decît în alcovul unei doamne care-şi păzeşte adulterul.

Enervată, doamna abandonă căutarea punînd pe masa taxatorului o hîrtie de 100 de lei.

- N-am mărunt.
- Nu pot să vă schimb. Vă rog aşteptaţi restul.
- Dar grăbeşte-te. Cobor la a doua.
- Ce să vă fac ! Altă dată să veniţi cu bani mărunţi.

Ulea, care urmărise discuţia, interveni politicos:

- îmi permiteţi, doamnă, să vă împrumut 30 de bani ?

Fără să aştepte răspunsul, ceru două bilete şi întinse unul spre ea :

- Poftiţi... Ca să nu întîrziaţi.

Drept răspuns îl priviră doi ochi negri, mari, strălucitori (graţie belladonei, constată el în gînd, ironic). Ea păru surprinsă, dar după o clipă îşi dezveli dinţii albi, mărunţi, într-un zîmbet seducător.

- Mersi, sînteţi foarte amabil.

Ulea se înclină politicos. Nu spuse nici un cuvînt. Avea tactica lui: tactică de gentleman. Doar cu privirea o însoţi spre uşa din faţă.

Prin sticla geamului spionă zîmbetul ei. În luciul geamului, privirile li s-au întîlnit. Ea îl înfruntă, fără urmă de sfială. înţelegerea tacită era stabilită. Ea părea că zice: „Sînt frumoasă. Ştiu. Te-a>n vrăjit şi n-ai curajul să te apropii. Dar să ştii că-mi placi şi tu".

La staţia Ştefan cel Mare coborî grăbită. În faţa farmaciei din colţ se opri, îşi deschise poşeta şi cotrobăi în ea. Ulea coborîse şi el, urmărind-o. O ajunse din urmă şi i se adresă cu sfială prefăcută :

- Sînteţi prea frumoasă ca să mă condamnaţi pentru îndrăzneala de a încerca să vă cunosc.

Ea îşi ridică privirea, zîmbind măgulită. Fără a-i da răgaz să răspundă, el continuă să o privească insistent:

- Cu ochii dumneavoastră aţi putea vrăji o lume întreagă.

Ea rîse încet, întinzîndu-i mîna, fără să-şi scoată mînuşa. Ulea îi cuprinse mîna între mîinile lui, sărutînd-o apăsat la încheietura mînuşii.

- Inginerul Ionescu vă mulţumeşte că i-aţi dăruit fericirea să vă cunoască.
- O ! Îmi pare bine, dar... trebuie să vă părăsesc. Sînt grăbită.

Ulea înţelese că a cîştigat. Stărui :

- Nu trebuie să plecaţi. Seara aceasta trebuie să fie a noastră. Nu puteţi fi atît de crudă să mă părăsiţi... Ar fi un sacrilegiu să refuzăm darul acestei nopţi de vară, frumoasa mea doamnă.
- Eşti obraznic, dar îmi placi, domnule inginer. Eşti obişnuit să cucereşti !
- Vreţi să spuneţi : să fiu cucerit!
- Mă rog. Dar eu... sînt căsătorită.
- Iubirea nu trebuie sugrumată cu prejudecăţi! N-aveţi acest drept. Iubirea e o floare atît de rară. Am citit cîndva, mai demult, că sufletele sînt făcute de creator perechi-perechi şi împrăştiate pe faţa pămîntului. Un suflet încarnat într-un trup aleargă veşnic...

În timp ce Ulea îşi recita tirada, femeia îl privea cu ochii micşoraţi. Îi plăcea, părîndu-i îndrăzneţ, mîndru, spiritual. Se hotărî:

- în definitiv, ce doriţi ?
- Totul şi nimic. Vreau să fiu sclavul dumneavoastră.
- Nu. Sclav nu. Ar fi exploatare... Şi aşa am destule necazuri cu marxiştii. Mă veţi conduce în vizită la o prietenă... Dar să nu fie, doamne fereşte, plecată pentru că astfel am fi lipsiţi de societatea ei!

Zicînd acestea, îl luă, supusă, de braţ.

Razele soarelui se strecurau timide prin deschizătura perdelelor, mîngîind braţele dezvelite ale lui Anne-Marie. Era dimineaţă, oră în care arşiţa începutului de vară încă n-a biruit răcoarea zorilor.

Anne-Marie dormea cu capul ciufulit în perna moale. Pe faţă îi alterna un zîmbet senin, de fetişcană, cu o expresie de suferinţă. Din cînd în cînd, respiraţia i se îngreuna. Gemea uşor. Deodată se trezi, îşi deschise ochii, privind mirată în jur. Aburii visului se evaporaseră. Era în camera ei şi... Dar cît e ceasul? O, mai sînt două ore pînă-l va revedea pe el! La acest gînd, îşi închise ochii, îmbujorată. Astăzi, da, astăzi îi va spune şi lui!

Cîntecul sonor al pendulei o făcu să tresară. Se hotărî să se scoale. Trebuia să se pregătească din timp şi-i era frică să n-o fure din nou somnul. Sări din pat, întinzîndu-se leneşă. Peste cîteva clipe, duşul rece alungă ultima moleşeală lăsată de somn. Stătea nemişcată sub şuvoiul de apă, zîmbind chipului din oglindă. Era fericită că e frumoasă, că iubeşte şi- e iubită. Un gînd neliniştitor îi umbrea totuşi fericirea. Oare ce Va zice el ? Dar alungă repede acest gînd. El va fi, bineînţeles, fericit, o va îmbrăţişa şi o va săruta cu dragoste, ca de atîtea ori. Şi... da, şi se vor căsători! Tata va fi şi el mulţumit Ştiindu-Şi fetiţa fericită cu un om deosebit cum este Ulea.

Anne-Marie zăbovi mult în faţa şifonerului. Ce rochie să-şi pună ? Care îi place mai-mult lui? Se hotărî! Va îmbrăca rochiţa de tafta roz. Aşa a fost îmbrăcată cînd l-a cunoscut.

Se consultă din nou cu oglinda. Fu mulţumită. Era surîzătoare şi senină ca dimineţile de vară, cum poate fi numai o fată în inima căreia a înflorit gingaşa-floare a primei iubiri, Şi totuşi parcă s-a schimbat ceva în întreaga ei fiinţă. De un timp, încoace părea mai matură. Rîsu-i zglobiu, copilăresc, nu mai, întîmpina dimineţile cu multă veselie lipsită de griji. Iubirea, vîrtejul patimii adăugaseră frumuseţii o nuanţă de visare. Aceasta o făcuse şi mai fermecătoare.

Anne-Marie nu se destăinuise- încă nimănui. Păstra taina fericirii ei aşa cum i-o ceruse el. De cîteva zile mai ascundea şi o altă taină. Nici el n-o ştia încă. Astăzi i-o va spune.

Peste o oră, într-un scuar romantic, ferit de vederi, undeva în preajma lacului Herăstrău, Anne-Marie îşi îmbrăţişă iubitul. El era abătut, nervos, cu, ochii însemnaţi de cearcăne vineţii. O dată cu noaptea încetase şi vraja- liniştitoare a dezmierdărilor culese uşor. Zorile l-au rechemat la realitate. Pusese din nou stăpînire pe el simţămîntul că e, încolţit. Se afla pe o muche de cuţit. Un pas greşit şi... încordat, nervos răspunse plictisit la întrebările ei.

Ea îl privea nedumerită, surprinsă ,de atitudinea pe care nu i-o cunoştea.

- Dar ce-i cu tine? Arăţi obosit.

- Oboseala şi... sînt cam surmenat')

- Sandule, am să-ţi spun ceva care o să te bucure.

O privi absent. Nu pricepea ce bucurii mai spera să-i aducă gîsculiţa asta topită de dragoste. O întrebă indiferent

- Ei, spune despre ce este vorba... îmi plac bucuriile.

- Sandule... vino mai aproape "d^ mine.

Şi, emoţionată, îi şopti la ureche.:

- O să avem un copil.

Cuprins de un val violent de furie, el se desfăcu brusc din îmbrăţişare. în ochi îi străluci o sclipire haină.

Ea îl privi îngheţată de groază. Şopti:

- Sandu... Ce s-a întîmplat... Ce-i cu tine ?

În aceeaşi clipă, el îşi înţelese" greşeala şi, printr-un efort de voinţă, îşi reveni. Avea încă nevoie de ea. Deveni dintr-o dată drăgăstos.

- iartă-mă, iubirea mea... nervii... munca... şi deodată începu să-i mîngîie părul, braţele. Se sili să zîmbească. Căută cuvinte dulci, îmbietoare :

- Anne-Marie, duminică vin la voi. O să avem un copil. Minunat! O fetiţă tot atît de drăgălaşă ca tine... Anne-Marie, duminică vin la voi. Vom comunica tatălui tău hotărîrea noastră.

Apoi, rîzînd, adăugă cu o falsă voioşie :

- Să obţinem binecuvîntarea tovarăşului colonel Tomeanu !

Anne-Marie zîmbi din nou, dar ochii îi erau înlăcrimaţi. Privirea lui stranie de adineauri parcă-i înfipsese un cuţit rece în inimă.

- M-am speriat de tine. M-ai privit cu nişte ochi... Sandule, dacă ai şti cît ,de mult te iubesc.

- Nu fii copilă. Te iubesc tot atît de mult şi sînt gata să fac orice pentru tine... Anne-Marie, peste două săptămîni, te vei numi Ulea... Acum eşti mulţumită ?

- Sandule!

Stînd cu capul cuibărit pe umărul lui, ea nu-i văzu privirea sarcastică. Mîngîind-o cu gesturi maşinale, el judeca febril : „Terenul e pregătit. Să trecem la fapte ! Consfătuirea e aproape!"

Ea însă continua să se legene în dulcea-i reverie.

- Sandule, e atît de minunată viaţa cînd te simt lîngă mine.

- Da, iubirea mea. Ne aşteaptă o mare fericire.

Continuă pe acelaşi ton dezmierdător :

- Sandu are o rugăminte la tine.

- Spune.

- îţi cer... un mic serviciu. Pentru fericirea noastră. O nimica toată, dar care poate să însemne mult.

- Despre ce vorbeşti ? interveni ea neliniştită.
- Mi-ai vorbit o dată de prietenul tatălui tău, ofiţerul acela... Duca. îmi trebuie fotografia lui şi... o uniformă de căpitan de aviaţie.

Nedumerită, Anne-Marie îşi ridică privirea. Simţămîntul de adineauri i se zvîrcoli din nou în inimă.

- Nu-nţeleg... de ce, de ce ai nevoie de toate astea ?
- Vreau să-i fac o farsă cuiva !

Vocea lui redeveni dură, se simţea că din nou s-a înfuriat.

- Sandule, cele ce-mi spui sînt ciudate, nu te-nţeleg.
- Nu-mi spune poveşti. Ţi-am cerut doar un mic serviciu şi- văd că răspunsul tău e, na"... Atît de departe merge dragostea ta?
- Sandule, m-ai înţeles greşit... Nu ţi-an spus nu, dar...
- Dar nu te poţi hotărî s-o faci pentru mine.
- Nu...
- Anne-Marie, am fost totdeauna foarte sincer cu tine. N-am nevoie de obiectele pomenite, însă mă interesează altceva. Consider aceasta ca o ocazie de a-ţi verifica dragostea. Să văd cîtă încredere ai în mine. Ce poţi face tu pentru mine.
- Tot nu te înţeleg.

Rosti aceste cuvinte cu desperare, nepricepînd nici acum ce se petrece cu el.

- O să mă înţelegi ! Să fiu mai limpede. De nu-mi faci acest mic serviciu...
- Sandu!

Strigătul ei sugrumat se înecă într-un hohot de plîns. Apoi, deznădăjduită, spuse cu vocea tremurîndă :

- Fie!
- Anne-Marie, iubita mea, nu plînge, linişteşte-te. Ceea ce ţi cer e tot pentru fericirea noastră... O glumă nevinovată. Atît! Duminică o să-ţi povestesc totul. Şi ţie, şi lui tata. Sper că-mi dai voie să-i spun şi eu aşa ? O să rîdem cu poftă de lacrimile tale copilăreşti. Desearâ te aştept tot aici.

...în scuarul însorit se lăsă linişte. Trandafirii, cu parfumul lor îmbătător, ademeneau cu tainica lor vrajă albinele aurii. Cînd simte că e în pericol, albina se apără şi împunge vrăjmaşul cu acul ei otrăvit, deşi ştie că astfel va muri.

SFÎRŞITUL IDILEI

Cu coatele sprijinite de masă, Anne-Marie privea în gol, fără să-şi dea seama de trecerea timpului. Căuta să se liniştească, să găsească o cale pentru înţelegerea celor petrecute cu cîteva ore înainte. Era însă atît de tulburată, încît nu reuşea să-şi adune gîndurile. A nu ştiu cîta oară căuta să recapituleze discuţia de dimineaţă : ,,Era atît de obosit, nervos, aşa cum nu l-am văzut încă niciodată... Şi cum s-a înfuriat cînd i-am spus că vom avea un copil. Apoi s-a liniştit. Mi-a repetat că mă iubeşte. Mi-a promis că va veni duminică !... E surmenat, lucrează prea mult, altceva nu poate fi ! Dar de ce are nevoie de fotografia lui Duca şi de uniformă? De ce?... Spunea că vrea să facă o farsă. Nu, nu-nţeleg! Îl ştiu atît de serios şi dintr-o dată se apucă să facă astfel de chestiuni... Dacă aş reuşi să-mi explic ce vrea el ! Şi m-a somat că dacă refuz să-i fac acest mic serviciu, mă va părăsi ! M-a somat...".

Simţi cum o cuprinde îndoiala şi spaima. Să rămînă singură. Acuma ! Fără el, fără bărbatul pe care-l iubeşte mai mult decît viaţa... Poate a greşit, dar... Nu, nu se poate, Sandu o iubeşte ! Ce să facă ? Ce bine ar fi să poată povesti cuiva toate astea ! S-ar linişti. Poate ar primi un sfat. Dar cui să-i spună ? La cine să meargă ? La tata ? Da! Îi va povesti lui! Se va destăinui ! Dar ce-i va spune ? Că-l iubeşte pe Ulea, că este gravidă, că astăzi s-au întîmplat acele lucruri ciudate între ei ? Nu ! Nu se poate. Niciodată ! Ar muri de ruşine. Mai bine... va face totul aşa cum spune el. Şi

va fi bine... Duminică vor rîde cu toţii de spaima ei copilărească. Da. N-are încotro : va îndeplini cererea lui. Şi seara îi va cere explicaţii !

Telefonul sună cu insistenţă, dar ea nu-l auzi. Doar peste cî- teva minute tresări. Dezmeticindu-se, se ridică în picioare. Luă receptorul.

- ?

- Tata n-a venit încă acasă.

- Da, eu, Anne-Marie... Tovarăşul Duca ?

- O clipă, te rog, să închid fereastra.

Puse receptorul pe masă. La telefon era Duca. Ce să facă ? Să-i ceară lui o haină? Dar ce motiv să invoce? Îl va invita la ea şi se va descurca într-un fel ! Hotărîtă, ridică din nou receptorul.

- Alo... să ştii că am să te trag de urechi!

- Da, da ! Şi am motive serioase. De ce nu mai vii niciodată pe la noi ? De ce ne neglijezi ?

- Ştiu, ...sînt mii de motive ! Dar eu aş vrea să te văd, să mai stăm de vorbă.

La celălalt capăt al firului, Duca, nedumerit, dar bucuros, privi surprins receptorul. Parcă nu-i venea să creadă că el e cel căruia îi fuseseră adresate aceste cuvinte. Anne-Marie nu l-a uitat. Fetiţa zglobie şi inteligentă care, fără să-şi dea seama şi fără să vrea, i-a devenit atît de simpatică, ba chiar, uneori, poate că sentimentele mi-au depăşit limitele obişnuite ale unei simpatii, îi reproşează că nu mai vine pe la ei. Oare şi-a dat seama că el nu întîmplător ocoleşte casa lor?

Răspunse, încercînd să glumească :

- Dacă ţi-e dor de mine, sînt gata să zbor, să te văd chiar şi acum.

Anne-Marie, prefăcîndu-se că n-a înţeles că e o glumă, răspunse foarte serios :

- Atunci... chiar acuma ! Te aştept. Vreau să discutăm o chestiune foarte importantă. Vreau să-ţi cer un sfat.

Peste un ceas, Duca o salută pe Anne-Marie, luînd poziţie şi raportînd grav :

- M-am prezentat la ordinul dumneavoastră. Sînt căpitanul Duca Vasile.

Ea, stăpînindu-şi emoţia, schiţă un zîmbet şi-l invită să ia loc.

- Remarcaţi că sînt punctual ca întotdeauna.

- Da... Ca întotdeauna... în plină vacanţă, în Bucureşti ? Am rămas surprinsă cînd te-am auzit la telefon.

- De ce ?

- Te credeam undeva la munte, la mare...

- O să plec... Dar mai tîrziu. Poate peste vreo două săptămîni.

Anne-Marie îşi ascultă vocea schimbată, îngrijorată ca Duca să nu bănuiască ceva.

- Vasăzică, am fost chemat să iau parte la o discuţie importantă... şi să dau un sfat! Sînt gata să contribui în limita capacităţii mele la dezbaterea chestiunii de pe ordinea de zi! Vă rog prezentaţi problema.

Tonul glumeţ al lui Duca, zîmbetul deschis de pe faţa lui o încurcau şi mai mult. începu să se fîstîcească, neştiind ce să spună.

- Am şi uitat... problema aceea importantă... Poate că am vrut numai să te văd !... Te-ai supăra dacă aşa ar fi ?

- Nu, dar...

Anne-Marie îşi recăpătă încet-încet siguranţa, îndreptă cu abilitate discuţia pe un alt făgaş, întrebîndu-l, dintr-odată serioasă :

- Şi, mă rog dumneavoastră, tovarăşe căpitan Duca Vasile, cum vă permiteţi să vă prezentaţi într-o casă cu fată de măritat îmbrăcat cam neglijent ? Aud ? Pantalonii

dumneavoastră au fost cam de mult călcaţi, vestonul aşişderea. Să nu mai vorbim de epoleţi, care sînt cam... Cum să spun...

Duca se pomeni într-o mare încurcătură. Nu putea să nu recunoască adevărul acestor cuvinte. într-adevăr, nu era tocmai-tocmai cu ţinuta. Era atît de ocupat! Se scuză căutînd să se dezvinovăţească printr-o glumă :

- O, să nu fiţi aşa de aspră cu mine !

Apoi continuă :

- Ştiţi că sînt burlac. E o pacoste pentru mine munca asta de gospodărie, relaţiile cu croitori, cizmari, cu... Dar chiar astăzi mă duc să-mi iau cealaltă uniformă de la curăţătorie. Voi fi ca scos din cutie.

- Sînt convinsă că o să fii ocupat din nou şi o să laşi încă vreo lună uniforma la curăţătorie.

- Nu se poate !

în gînd adăugă : „La noapte e consfătuirea!".

- Lasă, ştiu eu cum sînt bărbaţii, replică ea. Dar de data asta n-o să-ţi meargă ! Eu o să iau comanda !

- Adică ? interveni, rîzînd, Duca.

- Adică, pune pe masă bonul de la curăţătorie şi am să-ţi scot en uniforma ! Am să ţi-o pregătesc şi o să vii s-o iei de la noi. Nu pot admite ca un prieten de-al tatei să umble îmbrăcat neglijent.

- Foarte mulţumesc, dar...

- Fără nici un dar! Am terminat. Bonul!

Duca, nepricepînd despre ce e vorba, dar bucuros că scăpa de „corvoadă", puse bonul pe masă, rugînd-o pe Anne-Marie să nu se supere.

- Sînt foarte ocupat... Dar am o rugăminte.

- Deseară am nevoie de uniformă,

- în regulă !

- Sînt liber ?

- Da !

Se despărţiră, rîzînd veseli. Anne-Marie parcă-şi uitase frămîntarea. Stătuseră împreună abia cîteva minute, dar seninătatea acestui om, încrederea lui, conştiinţa lui curată păreau a fi împrospătat atmosfera în jurul ei. Îl iubea pe Ulea, dar această dragoste era apăsătoare. Cu Ulea simţea nevoia să se izoleze, să fugă de oameni, de lume. Duca îi trezea dorul de viaţă, încrederea. în felul lui de a fi era ceva tonic. Fără să-şi dea seama lămurit de ceea ce se petrece cu dînsa, Anne-Marie se simţi oarecum eliberată de sentimentele sale apăsătoare din ultimul timp. Dar în clipa cînd uşa se închise după Duca, ea simţi cum o cuprinde din nou starea dinainte.

- Ce-am făcut ? Să fug după el şi să-i spun că l-am minţit, că de uniformă are nevoie Ulea. ...Nu se poate. E prea tîrziu. Sandu mă va aştepta... Şi la urma urmei ce-mi pasă de Duca ?

După ce scoase hainele de la curăţătorie şi le dichisi, răscoli albumul de fotografii. Găsi o mare fotografie cu un grup de ofiţeri în care în prim-plan era tatăl ei şi Duca. O luă.

Pe masă era pachetul cu hainele. Anne-Marie aşeză poşeta lîngă pachet şi puse fotografia în ea. Apoi privi ceasul. Era timpul să plece. Sandu o aştepta.

Contopit cu umbra unui plop, Ulea cerceta încruntat aleea pe care trebuia să apară Anne-Marie. încercă să-şi stăpînească încordarea frămîntîndu-şi nervos degetele.

Îl tulbura adînc situaţia în care nimerise, dar nu era numai atît. Ulea trecuse nu o singură dată prin situaţii grele. E drept că atunci era mai tînăr. Dar nu bătrîneţea îi

dezechilibra acum spiritul, îi zugrăvea în culori sumbre perspectiva. Îl deruta şi altceva decît împrejurarea neprielnică în care se afla persoana sa. Îl durea bătrîneţea lumii în care credea şi căreia îşi vînduse viaţa. În timpul zilei citise în ziar ştirile de peste hotare. Nu erau lucruri tocmai deosebite şi, probabil, în alte împrejurări l-ar fi lăsat impasibil. Dar acum, poate şi sub apăsarea propriei situaţii, fu cuprins de un impuls irezistibil spre meditaţie. Ziarul reproducea, între altele, pasaje dintr-un oarecare discurs rostit de Winston Churchill. Ulea nu-l iubise niciodată pe bătrînul lup al Imperiului Britanic, considerîndu-l prin optica ce şi-o formase, în tinereţe, la Miinchen. Totuşi îl privea ca pe o autoritate. Ch-urchill vorbea despre configuraţia lumii şi o împărţea în două : lumea comunistă şi lumea necomunistă. Pe Ulea îl frapa mult nu atît dualitatea acestei lumi ci însuşi amănuntul că numele ambelor tabere conţineau un element comun - cuvîntul comunism : lumea comunistă şi lumea necomunistă. Dacă ar fi spus-o un oarecare, atunci i s-ar fi putut reproşa că e tendenţios ori pur şi simplu agramat. Dar o spunea Churchill. Greu de crezut că o făcuse din necunoaşterea vocabularului. însemna că înseşi realităţile contemporane au dictat vocabularul. Şi măcar de-ar fi fost numai aceasta. Dar şi alte ştiri îl indispuneau pe Ulea. Nu-i plăceau nici ştirile din Asia. Şi toate acestea Ulea le conjuga cu propria soartă. În ultimii ani îşi legase toate calculele de acelea ale patronilor săi din afară. Totul i se părea limpede: ţelurile, metodele, ierarhia... De porunca aceloraşi şefi de care asculta el ascultau ţări întregi care fuseseră pe vremuri mari puteri. Pînă şi Franţa. Comuniştii vorbeau, ce-i drept, despre contradicţiile dintre puterile occidentale. Ulea se consola, însă, zicîndu-şi că e propagandă. Dar iată că, pe zi ce trecea, în tabăra occidentală se accentua conflictul surd dintre mult cîntaţii aliaţi. Ulea cunoştea bine pe vechii săi stăpîni din Germania şi de aceea era îndreptăţit să fie sceptic în ce priveşte alianţa dintre Bonn şi vechii săi inamici. El ştia bine cîte parale face îndeosebi prietenia dintre Bonn şi Paris. Iar pe lîngă toate acestea îl îngrozea Asia. Avea o minte prea lucidă pentru a putea ignora însemnătatea procesului revoluţionar ce se petrecea pe acest continent. Vedea cum temeliile lumii lui, ale lumii în solda căreia lucra, se clatină.

- încotro merge omenirea ?

îşi punea adeseori această întrebare şi se ferea să-şi răspundă. Iar pentru a scăpa de obsesie, îşi întorcea gîndurile spre război: „Războiul va purifica totul. Războiul o să-nchidă gurile care îşi ridică acum prea îndrăzneţ glasul".

Între timp înserarea îşi azvîrli mantia peste lacuri. Departe, pe luciul apei, se zărea răsfrîngerea luminilor de la debarcader. Dar aici, la locul lor de întîlnire, era linişte. Linişte şi întuneric. Era un locşor atît de părăsit de nu zăreai ore întregi nici ţipenie de om. Norii răzleţi, cenuşii, goneau sub lună, prevestind furtună. Vîntul, deocamdată, se strecura alene prin frunzişuri, strunind melodii tainice. Luna cînd apărea, cînd dispărea printre norii vagabonzi.

Deodată, în liniştea deplină, se desluşi zgomotul unor paşi care se apropiau grăbiţi. Venea Anne-Marie. Ulea privi cu ochii micşoraţi, vrînd parcă să străpungă întunericul, în direcţia de unde se auzeau paşii. Aşteptă pînă cînd se apropiară, apoi, dintr-o dată, apăru în faţa ei. Ea, speriată, se opri, cu răsuflarea tăiată :

- Vai!
- Eu sînt.
- Sandu !
- Da. E Sandu.
- M-ai speriat.
- îmi pare rău.
- Ai apărut dintr-o dată în faţa mea şi...

- Scufiţa Roşie a crezut că a venit lupul s-o mănînce !

Anne-Marie simţi cum o părăseşte hotărîrea de a-l înfrunta, de a-i cere lămuriri.

El o strîngea în braţe, mîngîîind-o drăgăstos. Ea nu văzu căutătura nerăbdătoare a ochilor lui, nici zîmbetul plin de stranie bucurie cînd zări pachetul. Nu văzu toate acestea. Stătea ghemuită la pieptul lui şi se simţea la adăpost. Simţea cum furtuna din suflet i se linişteşte. Tresări, totuşi, cînd auzi glasul lui :

- Totul în regulă ?
- Da, dar...
- Şi fotografia ?
- Da, însă...
- Dă-mi-o !
- Sandu !
- Aştept!
- Poftim, dar spune-mi...
- N-ai găsit o fotografie a lui singur, separat ?
- Nu.
- Hm. Bine. Merge şi aşa.
- Dă-mi voie, în sfîrşit, să-ţi vorbesc !
- O... se poate! Spune !
- Trebuie să dau înapoi hainele imediat.
- Cui ?
- Lui Duca.
- Sînt ale lui ?
- Da... Le-am luat de la curăţătorie...
- Ce coincidenţă bizară. Rîse sarcastic.
- Atunci pot să le iau înapoi chiar acuma ? Spune-mi că da.
- Da... dar mîine !
- Nu se poate.
- Nu insista, am nevoie de ele pînă mîine.
- Dar îţi spun că nu se poate !
- Ajunge !
- Vai, cum îmi vorbeşti ! Dar de ce ai nevoie de ele ?
- Ţi-am spus o dată !
- Nu cred ceea ce ai spus!
- Nu crezi ?
- Nu !... Sandule, te rog linişteşte-mă, spune-mi adevărul !
- începi să mă plictiseşti cu insistenţele tale.
- încep să te plictisesc ?

Vocea ei tremură, se frînse. Era distrusă, revoltată. Strîngea cu neputinţă reverul hainei lui.

- Sandule, ai o purtare atît de ciudată !
- Ciudată... Mda... Prinţesa mofturoasă şi-a găsit să-mi facă reproşuri. Ce vrei, la urma urmei ?
- Sandu... Mă priveşti cu ochi străini... Vreau să-mi spui totul. El răspunse furios, ironic :
- Numai atît ? Totul ? Deocamdată nu se poate... Suspinele, aplauzele şi... explicaţiile vin numai după ultimul act.
- Despre ce vorbeşti ?
- Pleacă !

- Nu plec ! Şi, izbucnind deodată în hohote de plîns, se rezemă de un copac. Acuma... acuma... înţeleg. M-ai minţit, mi-ai jurat că mă iubeşti, dar n-a fost decît minciună. N-am fost pentru tine decît o unealtă... Atît. Şi-acum se petrece ceva ciudat cu tine...

Întorcîndu-se brusc spre el, rosti cu ochii măriţi de spaimă:

- Eu simt că tu... tu eşti amestecat... într-o...
- Taci !

Ulea păli. Cu fălcile încleştate căută să-şi stăpînească furia ce-l cuprindea. Păpuşa, cică, simte! Îi venea greu să dreagă ceea ce stricase, dar trebuia s-o liniştească cumva, fiindcă altfel...

- M-ai jignit... Ştii că te iubesc. Eşti pentru mine fiinţa cea mai scumpă.
- Minţi!
- Anne-Marie !
- .Minţi !

Ca halucinată, ea se întoarse şi, cu picioarele împleticindu-se, începu să fugă.

Ulea, într-o clipă, se hotărî: Anne-Marie nu va pleca de la această întîlnire. Niciodată. Din cîţiva paşi o ajunse. Ea nu-şi mai dădea seama ce se petrece cu dînsa. Era ameţită. Se împiedică şi căzu, întorcîndu-şi privirea spre el. Zări chipul lui, desfigurat de ură, rînjetul sadic. Cu o ultimă sforţare, îşi acoperi pîntecul cu mîinile. Şopti:

- Copilul!

Apoi nu mai simţi nimic.

Mîinile lui se încleştară cu furie sălbatică pe gîtul pe care de atîtea ori îl sărutase.

Cînd, după un ultim spasm, Anne-Marie rămase nemişcată, cu ochii larg deschişi, în care se oglindeau razele palide ale lunei, o privi cu dezgust şi şopti fără să-şi desfacă degetele înţepenite pe gîtul ei :

- Iubire ai vrut, frumoasă domnişoară, iubire ai avut! Dar, uneori, îmbrăţişarea lui Mefisto e mortală !...

Vru să plece, dar îşi aduse aminte de ceva. Se întoarse şi o căută pe moartă la gît. Printre degete zări sclipirea medalionului de smarald. Cu o mişcare bruscă, îl smulse :

- S-ar putea să-mi mai trebuiască... Sînt iarăşi suflet văduv...

Vîntul flutura trist o şuviţă de păr de pe fruntea celei ce fusese Anne-Marie, cerîndu-i parcă iertare pentru crîncena răzbunare a unei iubiri care n-a fost iubire, ci capcana unui monstru.

CINE RISCĂ...

- Căpitane Duca, sper că n-ai să-mi porţi pică.

Zicîndu-şi aceste cuvinte, Ulea rînji. îşi verificase înfăţişarea şi rămase mulţumit. Se simţea din nou în apele sale. Uniforma lui Duca îi venea ca turnată. Era plin de sine şi gata pentru atac. E drept, atacul ce-l avea de dat era greu. Dar era ultima bătălie. Ultima ! Să pătrundă la consfătuire, să afle secretul şi pe urmă... Pe urmă... Paris. Eh, bătrîne Montmartre. Parisul îl atrăgea irezistibil. Miinchenul nu mai puţin. Acum visul era aproape de realizare, încă o încercare şi gata.

- Drumul spre Montmartre şi München trece prin sala consfătuirii, îşi repetă el, a cîta oară?

Trebuia să se grăbească.

Consfătuirea avea loc într-un vechi palat din apropiere de centrul capitalei. În jurul clădirii din piatră, înnegrită de vreme, se întindea un tot atît de bătrîn parc. Pe aici îşi purtase, pe vremuri, apele puţine pîrîul Bucureştioarei, azi de mult dispărut. Ziduri înalte, cu creste de ţepuşe din fier, despărţeau clădirea de străzile din jur. Cu o zi în

urmă, Ulea îşi procurase da’te despre topografia locului, în vecinătatea palatului era o căsuţă bătrînească, înconjurată de o mică grădină. Sub cuvînt că e în căutare de informaţii istorice despre vechile clădiri ale Bucureştilor, Ulea îl stîrnise la taifas pe bătrînul locatar al acelei căsuţe. Moşneagul, om morocănos, dar simţitor la îndemnul bacşişului, îşi dezlegase limba. El fusese cîndva, la începutul acestui veac, grădinarul palatului de alături, pe timpul cînd stăpînea acolo o doamnă din familia Moruzi.

Tainică era istoria vechii clădiri. Puţini o cunoşteau. Povestea palatului a început dintr-o zi de mai a anului 1893. În acea zi, gazeta „Adevărul" a publicat o notiţă care făcu senzaţie. Gazeta arăta că principele Ferdinand de Hohenzollern, pe atunci căpitan în batalionul 2 de vînători, a bătut cu însăşi mîna sa pe un soldat. Notiţa a stîrnit vîlvă. Dar comandantul batalionului, un oarecare maior Cocea, dornic de a-şi demonstra slugărnicia faţă de regele venetic, porni la acţiune. El strînse cîţiva ofiţeri de-ai lui şi porni spre redacţia ziarului. Redacţia era atunci instalată într-o cămăruţă din pasajul Vilacros. În redacţie se afla Alexandru Beldiman şi încă un redactor. După un schimb de cuvinte şi injurii proferate de maior, ofiţerii s-au năpustit asupra lui Beldiman şi a celuilalt redactor, snopindu-i în bătaie. Atacul avu efectul gazului turnat pe foc. Protestul public se aprinse ca un incendiu. Oficialităţile au încercat să aplaneze conflictul. Dar majoritatea ziarelor erau ostile maiorului Cocea şi celor ce-l inspiraseră. E drept că s-a găsit un ziar care să sprijine pe cei ce atacaseră redacţia „Adevărul". Dar acest ziar era „L'Independence Roumaine", organul lui Lahovary, care apărea în limba franceză. Era nevoie însă de un ziar romînesc. Cineva propuse soluţia : să fie oferită o sumă rotundă lui N..., redactorul unui influent ziar bucureştean. Dar N... refuză să se lase cumpărat. Şi atunci, situaţia a fost salvată prin patriotismul frumoasei doamne Moruzi. Redactorul N..., care rezistase în faţa sumei, nu rezistă ispitei de a petrece o noapte în braţele nobilei doamne. în ,, ziua următoare, ziarul porni campania contra lui Alexandru Beldiman, iar doamna Moruzi, păstrînd pentru ea, ca suvenir, suma refuzată de virtuosul redactor, îşi construi un somptuos palat. Onoarea dinastiei regale fusese salvată.

Ulea se prefăcu interesat de istoria palatului, fără a-i da prea multă crezare, dar iscodi pe cît putu în special orînduiala încăperilor. Palatul n-avea cat, decît parterul. Pe scara de marmură de la intrarea principală ajungeai într-un hol din care se deschideau trei uşi : în stînga spre bibliotecă, în dreapta spre apartamentele fostei cucoane Moruzi, iar în faţă spre o sală mare, luminată de lustre, în care cucoana dădea sindrofiile renumite în acea vreme. Intrarea din spate ducea la bucătării şi la baie. Din cîte ştia bătrînul, clădirea nu suferise de atunci nici o modificare.

Ulea îi mulţumi bătrînului, promiţînd să-i pomenească numele în lucrarea ce o va scrie. După acestea plecă zorit.

Pînă la începerea consfătuirii mai erau cîteva ore. Făcu socoteala : probabil că acum Tomeanu şi cu Duca trebuie să fie la comandament. Duca e în fierbere din cauza uniformei da’te Anne- Mariei. Desigur, el bănuieşte că s-a întîmplat ceva necurat. Probabil că îi telefonează mereu şi nu răspunde nimeni. Anne-Marie nu mai poate răspunde nimănui. Lui Tomeanu, Duca nu poate să-i spună nimic, ca să nu-i facă griji inutile acum, în momentul consfătuirii. Poate să fi anunţat însă pe cei de la Securitate. Poate. Adică : mai mult ca sigur. Şi atunci, dacă apar în uniforma asta, o să semăn cu vestita pisică cu clopoţei Cel mai bun lucru ar fi să renunţ la stratagema cu această deghizare. Trebuie alt truc... Dar mai sînt doar cîteva ore pînă atunci. Poate numai o oră. Şi atunci ? Atunci, cu atît mai rău. Cine riscă cîştigă. Trebuie să dau lovitura tocmai acolo unde e mai greu, tocmai acolo unde nu se aşteaptă nimeni că aş îndrăzni. E supraomenesc ? Bine, Me- fisto va fi supraom !

Stătu o clipă pe gînduri: „Şi dacă nu merge, atunci..." Ulea mîngîie, sub haină, la subsuoară, tocul revolverului : „O să-mi vînd cît mai scump pielea. Ori Parisul, ori infernul!"

Stătu iar pe gînduri : „Deci, e prea tîrziu pentru o schim« bare de calcule. În cazul acesta să vedem ce-i de făcut. În primul rînd - Duca. Doi Duca la consfătuire sînt prea mulţi. Unul trebuie înlăturat. Dar cum ? Duca ţine mult la Tomeanu - iată călcîiul lui Achile Duca se pare că o iubeşte pe Anne-Marie - iată că noul Achile are două călcîie vulnerabile. Aici trebuie ţintit. Anne-Marie a dispărut fără veste. Toată ziua de azi, Duca a căutat-o. Şi pe ea, şi uniforma. Duca e îngrijorat. Duca nu i-a făcut cunoscută lui Tomeanu îngrijorarea sa. Asta se cheamă la ei grijă de om. Minunat lucru. Dar, în schimb, Duca şi-a mărturisit îngrijorarea celor de la Securitate. Prost lucru ! Prost, dar nu ireparabil. Duca e acum la comandament. Ia să văd ce număr de telefon are. Aşa. Anne-Marie - săraca - mi-a dat şi nu^ mărul de telefon. Merita o soartă mai bună. Să-i dau deci un telefon tovarăşului Duca. Ce am să-i spun ? Trebuie neapărat ceva care să se potrivească cu actuala lui stare sufletească. Trebuie să am şi eu grijă de om. Bun! Am să-i spun: Alo, tovarăşul Duca ? Aici profesorul Ulea». După aceste cuvinte, îi las timp să se trezească din leşin. Apoi trec la... autocritică: „Tovarăşe căpitan, vă implor, ascultaţi-mă. Sînt vinovat, am căzut în mreaja duşmanilor poporului...». Nu, nu e destul de tare. Trebuie altfel: «în mreaja imperialiştilor:» sau aşa ceva. Bun ! Mai departe: «-Nu cer nimic pentru mine, sînt gata să-mi ispăşesc pedeapsa, dar aveţi milă de Anne-Marie». Aici fac iar o pauză şi respir greu. Apoi tai nodul gordian : „Anne-Marie s-a sinucis, s-a otrăvit. Veniţi cît timp mai poate fi salvată». Aceste cuvinte trebuie spuse pe un ton corespunzător, altfel tot efectul se duce dracului".

Rumegă în gînd ideea şi zîmbi satisfăcut : „Mefisto, eşti un geniu! Da, da, asta se cheamă geniu. Dacă-i anunţ lui Duca sinuciderea Anne-Mariei, el nu va putea spune nimic colonelului. Va spune Securităţii ? Cu atît mai bine. Totul e să-i atrag cît mai departe de locul consfătuirii. Duca nu se va putea abţine să nu meargă s-o vadă pe Anne-Marie pe patul de moarte. E în Joc inima lui şi mai e... grija de om. Straşnic ! Şi în timpul acesta îmi voi lua obligaţia de a-i ţine locul lui Duca. Am să-i fac cu multă plăcere acest serviciu".

Iar stătu puţin. Pe faţă i se citea încordarea: „Şi acum, hai la treabă. Montmartre aşteaptă. Miinchenul aşişderea".

La ora unsprezece şi zece minute noaptea, o maşină frînă brusc, din viteză, în faţa porţii palatului în care se ţinea, consfătuirea. Căpitanul Duca sări de pe fotoliul de lîngă şofer, făcu semn şoferului să plece, apoi, aproape în fugă, se apropie de poartă. La punctul de control, unde îşi arătă legitimaţia, fu oprit. Îl cuprinse furia şi se răsti la ofiţerul care-i făcea greutăţi :

- V-aţi birocratizat, tovarăşe. Noi hotărîm aici probleme de importanţă uriaşă, iar voi vă ocupaţi de chiţibuşuri. Anunţă imediat pe tovarăşul colonel Tomeanu !

Ofiţerul vorbi la telefon.

Peste cîteva clipe, colonelul apăru pe scara palatului. Duca se postă în lumină ca să fie văzut, de departe, de către colonel. Acesta, înconjurat de cîţiva ofiţeri superiori, continua să vorbească în timp ce venea. Se uită, îl zări de departe pe Duca, se opri şi făcu semn.

- Daţi-i drumul, tovarăşe. Hai, mai repede, pe unde naiba umbli ?

Colonelul era iritat şi era clar că motivul acestei stări era Duca. Acum colonelul se mai liniştise văzîndu-l. Dar colonelul n-avea de unde să ştie că cel care venise nu era Duca, ci un impostor - Ulea, travestit în uniformă de căpitan de aviaţie. Simţindu-se

stăpîn pe situaţie, Ulea zîmbi satisfăcut: „Asta înseamnă că Tomeanu nu ştie nimic despre Anne-Marie şi despre «grijile mele» de azi".

Fără să se mai uite în urmă, falsul Duca dispăru în palat. Era bucuros că colonelul, de supărare, nu l-a mai aşteptat. De altfel, întregul plan de a pătrunde în palat se realizase neaşteptat de uşor. Cum se văzu înăuntru, căută uşa care ducea la bibliotecă. Bătrînul grădinar îi descrisese un anume cotlon de unde se putea urmări tot ce se petrece în sala cea mare. Găsind acest cotlon, el se aciuă, devenind numai ochi şi urechi: „Acum e acum, Mefisto! Planul a reuşit de minune. Intrarea liberă, cum s-ar zice, iar Duca...

Din cotlonul său vedea tot ce se întîmplă în sală. Tomeanu se urcase la tribună şi vorbea. Sala era plină de ofiţeri. începutul discursului nu-l interesa. Se strădui să-şi stăpînească încordarea, să fie atent la fiecare cuvînt: Colonelul trecu la problema disciplinei de zbor. ,.Duca" deveni nerăbdător. Aştepta ca pe ghimpi să audă ceea ce-l interesa. Dar vorbitorul analiza acum, pe larg, problemele muncii politice de partid. În sfîrşit, colonelul pomeni de „Ro-11" Ulea tresări. Dar colonelul vorbi în continuare despre necesitatea ca piloţii să studieze problemele ştiinţifice legate de aviaţie şi de zborul în stratosferă, Aşa trecu un sfert de oră. Ulea se resemna să aştepte, ziclndu-şi că ceea ce-l interesează este o problemă capitală şi că, probabil, Tomeanu a lăsat-o înadins la urmă. Dar deodată tresări ca lovit de o măciucă: colonelul îşi încheie expunerea, îşi strînse hîrtiile după care vorbise şi părăsi tribuna. Ulea simţi că se prăbuşeşte ceva în el. Deci toate erau zadarnice. Pătrunsese la consfătuire, făcuse imposibilul pentru ca, la urmă, să constate că marea consfătuire nu e decît o şedinţă oarecare de bilanţ, o şedinţă care n-are nici în clin, nici în mînecă cu ceea ce-l interesează pe el, pe Ulea, şi pe şefii săi. Abia acum înţelegea cum de reuşise atît de uşor să pătrundă în palat. Printr-un efort de voinţă, căută totuşi să se stăpînească: „Chestiunea, e acum - îşi zise el - să ies de aici cu faţa curată".

O ÎNTORSĂTURĂ NEPREVĂZUTĂ

Colonelul Tomeanu plecă de la consfătuire supărat foc pe Duca. Nu-şi putea nicidecum explica cum se face că acesta, după ce a întîrziat atîta, nici n-a venit în sală. Îl căutase pe Moraru ca să afle dacă măcar acesta nu-l poate lămuri. Bănuia -că trebuia să se fi întîmplat ceva care l-a făcut pe Moraru să-i ceară ajutor lui Duca. Atunci lucrurile ar fi fost limpezi. Dar nici Moraru nu putea fi găsit. Subordonaţii săi ştiau numai atît: căpitanul Moraru a stat de vorbă cu Duca înainte de consfătuire. După aceea Moraru n-a mai fost văzut.

După consfătuire, colonelul se duse la comandament, spre a sta de vorbă cu cîţiva ingineri despre un nou aparat „Ro-12". Preocupările arzătoare ale zilei îl făcură să uite şi de timp, şi de Duca.

în ceea ce-l privea pe Moraru, acesta verificase măsurile de pază în jurul palatului şi se puse să-l pîndească pe Ulea. Cînd i-a spus Duca întîmplarea cu Anne-Marie şi cu uniforma, Moraru înţelese imediat planul ce şi-l făcuse Mefisto. Telefonul lui Ulea către Duca îl întări în convingerea sa că Ulea vrea să-i deruteze. Manevrele lui Ulea îi păreau prea străvezii : afacerea cu uniforma, lipsa Anne-Mariei de acasă, toate acestea în ziua consfătuirii, apoi telefonul dat lui Duca nu puteau, după părerea lui Moraru, decît să urmărească un singur scop: acela de a da impresia că Ulea vrea să se travestească în chip de Duca şi să intre astfel la consfătuire. Or, acest truc bătea la ochi, era prea ieftin şi prea periculos. Moraru ar fi putut jura că Ulea pregăteşte o lovitură mai perfidă. De aceea întări- paza, ocupîndu-se personal de organizarea ei. Intrarea principală nu-l îngrijora. Ofiţerul care era acolo trebuia, însă, să-l anunţe imediat ce i s-ar fi părut ceva suspect.

În acest timp, Duca, sfătuit de Moraru, se înarmase şi plecase la adresa pe care i-o anunţase Ulea la telefon. împreună cu el plecă şi locotenentul Toth. Atît Moraru cît şi Duca erau convinşi că Anne-Marie nu e acolo, că Ulea o reţinea ca ostatică pentru cazul cînd ar fi fost prins. Totuşi lucrurile trebuiau cercetate la faţa locului.

După ce Duca şi Toth plecară, Moraru se duse în grădina din spatele palatului. Presimţea că pe aici va încerca să pătrundă Ulea.

Dar timpul trecea şi nu se ivea nimic neobişnuit. Poate că Ulea îşi schimbase planul, renunţase să mai pătrundă la consfătuire ? Sau poate aflase că această consfătuire nu e ceea ce crezuse el, că nu prezintă nici un interes pentru oficina lui de spionaj ?

Tocmai în momentul cînd verifica unul din posturi, fu anunţat că-l cheamă ofiţerul de la intrarea principală. Acesta îi raportă cum venise Duca, cum se răstise la el, făcîndu-l birocrat şi că colonelul îl recunoscuse şi-l introdusese înăuntru. Moraru îşi dădu imediat seama că trebuie să fie ceva necurat la mijloc. Duca nu avusese timp să se întoarcă atît de repede. Iar dacă se întorsese el, de ce a venit fără Toth ?

Intră în sala consfătuirii. Lucrările erau aproape de sfîrşit. Duca nu era înăuntru. începu atunci să scotocească prin toată clădirea. Duca - nicăieri. întrebă din nou poarta : nu cumva Duca a plecat ? Nu plecase. Deci trebuie să fie ascuns ;;e undeva: „Poate că e lîngă mine, la doi paşi - îşi zise- şi începu să scotocească cu şi mai multă meticulozitate camerele: biblioteca, bucătăriile, baia, podul, beciul. Nici un rezultat. Consfătuirea se termina. Moraru era furios. Cerceta cu înfrigurare. Reveni la bi-bliotecă. Nu găsise nimic suspect aici, dar parcă ceva i se păruse neobişnuit. Stătu cîteva clipe ca să se dumirească. într-adevăr, era ceva : mirosul. Prin aerul stătut se simţea un Iz care părea cunoscut. Era slab, aproape imperceptibil, dar flerul său nu-l înşela. Nu-şi dădea seama însă ce putea fi. Deodată, o idee îl străfulgeră: era mirosul specific hainelor proaspăt curăţate. îşi aduse aminte : hainele lui Duca fuseseră scoase de la curăţătoria chimică.

- Aici îmi erai, Mefisto ? gîndi el.

Umbla tiptil, ca o pisică, cercetînd centimetru cu centimetru. Acum Ulea nu-i mai putea scăpa. Dar îl îngrijora altceva: soarta Anne-Mariei. Ea era acum în mîinile lui Ulea. Acesta telefonase că Anne-Marie s-a sinucis. Nu era însă deloc de crezut aşa ceva. O dată ce Ulea se hotărîse să intre la consfătuire în chip atît de riscant, cu uniforma lui Duca, cu toate că-şi închipuia că Duca anunţase cazul cu uniforma, probabil că păstra în rezervă o acoperire. Această acoperire trebuia să fie Anne-Marie. Ulea o deţine ca ostatică.

- Dacă-l ucid, va fi şi ea ucisă de bandiţi, scrîşni Moraru.

în timp ce raţiona astfel, îşi continua cercetarea. Deodată însă auzi un sîsîit, şi, în aceeaşi clipă, becul din tavaii explodă. Lumina se stinse. Cineva împuşcase becul cu un pistol cu aer comprimat. Moraru sări înlături. Dar în aceeaşi clipă simţi o lovitură puternică în cap. Mii de scîntei îi jucară în faţa ochilor, apoi îşi pierdu cunoştinţa. Se prăbuşi ca un sac.

Ulea dădu la o parte corpul inert al căpitanului şi se îndreptă spre ieşire. Grozav ar fi vrut să-i facă de petrecanie, dar fiecare clipă era preţioasă. Stingerea luminii putea să fi alarmat pe cei din clădire.

Abia peste cîteva minute, Moraru îşi veni în fire. Se sculă bîjbîind. Camera se clătina în faţa ochilor, de parcă ar fi fost într-o corabie pe marea în furtună. Îl săgeta o durere groaznică la cap. îşi pipăi fruntea, tîmplele. Nu era rănit. Dar durerea parcă devenea din ce în ce mai tare. Dacă n-ar fi avut o constituţie atît de robustă şi dacă nu s-ar fi ferit cu atîta agilitate înlături cînd se stinsese lumina, poate că la ora asta ar fi fost în lumea drepţilor.

încă nu se dezmeticise bine cînd auzi paşi. Noul venit aprinse un chibrit. Era un sublocotenent care făcea parte din grupul ce asigurase paza consfătuirii.

Sublocotenentul se sperie cînd îl văzu pe Moraru clătinîndu-se şi cu o faţă palidă, ca de mort.

- Tovarăşe căpitan, ce s-a întîmplat ?
- Nimic... O întrevedere cu Mefisto...
- Sînteţi rănit?
- Nu atît cît merit! Dar voi ce faceţi ?

Moraru îşi aminti brusc că Anne-Marie e în primejdie. Trebuie imediat să vadă dacă Duca s-a întors şi ce e cu Anne-Marie. în privinţa lui Ulea ştia ce are de făcut Acesta reuşise să intre la consfătuire, dar n-a obţinut ceea ce-i trebuia. De aceea, Ulea va juca ultima carte.

În acel moment, în cameră năvăli un sergent care raportă că a fost descoperit, în lac, cadavrul fiicei colonelului.

Nu mai era nici o clipă de pierdut. Trebuia întinsă cursa pentru a-l prinde pe Mefisto. Moraru îşi chemă oamenii şi le dădu instrucţiuni.

- În noaptea aceasta, încheie dînsul, duelul nostru cu acest ucigaş trebuie să ia sfîrşit.

JOCUL S-A TERMINAT

Bucureştii înainte de ivirea zorilor. Linişte. Nemişcare. Totul pare a fi încremenit într-o amorţeală somnoroasă ; clădirile, parcurile, asfaltul bulevardelor.

Marele oraş se odihneşte. Zgomotul tramvaiului de serviciu, cu uruit sec, metalic, înlănţuit, pare atît de nepotrivit acestor ore de somn adînc. Arareori îndrăznesc maşinile să tulbure, cu glasul înfundat al motoarelor, tăcerea străzilor.

Bucureştii înainte de ivirea zorilor

...Tic-tac, tic-tac Pendulul îşi continuă drumul, indiferent, maşinal. În camera Anne-Mariei e lumină. Totul e aşa cum a fost în clipa cînd ea a plecat, ziua trecută; pe masă - vaza cu garoafe roşii ; pe sofaua largă - un capot cu motive chinezeşti, pe măsuţa din faţa oglinzii - un pieptene mare cu mînerul de argint încrustat. Totul e aşa cum a fost... Doar ea lipseşte.

Colonelul Tomeanu privea de minute în şir camera fiicei sale. Cu o mînă se sprijinea greu pe marginea bibliotecii. Arăta îm- bătrînit, obosit. învălmăşeala amintirilor îl copleşea : „Anne-Marie... fetiţa mea. Acum cîteva ore încă trăiai, rîdeai... Iar acum... acum a rămas doar camera în care ai trăit, în care ai crescut... Dar cine, cine a comis mîrşăvia asta ? De ce a trebuit să mori, fata mea dragă ?".

În privirea lui aspră, această întrebare mută părea un strigăt de durere.

Cu paşi grei, se îndreptă spre vechiul orologiu. Îi deschise capacul şi opri tic-tacul, fixînd arătătorul pe cifra 10 - ora la care, după spusele medicilor, a încetat să mai bată inima ei. Părăsind camera, Tomeanu mai îmbrăţişă o dată cu privirea tot ce era în jurul lui, dorind parcă să-şi întipărească în suflet pentru totdeauna imaginea camerei fiicei lui dragi. Apoi stinse lumina, pornind spre camera lui de lucru.

Pe biroul încărcat cu cărţi, caiete, bloc-notesuri, lampa arunca o lumină palidă, proiectînd un cerc luminat în mijlocul căruia stătea comunicarea medicului legist.

Colonelul îşi încleştă pumnii, cu neputinţă şi furie: „Cine putea să săvîrşească această crimă atît de bestială ?... Care este motivul... Pentru ce a plătit Anne-Marie cu viaţa ? întrebări, întrebări, fără nici un răspuns... Şi Anne-Marie, fiica lui, aştepta: un copil !... Iar el n-a observat nimic în schimbarea ei... Poate - aştepta desperată să se destăinuiască cuiva. Aştepta un sfat, un cuvînt liniştitor... Şi el, în tot acest timp, a tratat-o ca pe o copilă drăgălaşă, inteligentă, dar copilă şi nimic mai mult... „Anne-Marie, fetiţa mea, oare ai dus în mormînt taina tragediei tale ?...".

Se lăsă greoi pe scaun, sprijinindu-şi capul în palme. Simţi zvîcniturile tîmplelor, dogoarea frunţii. Stătu aşa cîtva timp, retrăind în> gînd discuţia avută puţin mai înainte cu Duca. Duca vorbea de o acţiune a spionajului, de o încercare a duşmanului de a afla secretul lui „Ro-11". Frînturi din această discuţie stăruiau cu insistenţă în gîndul lui. Avea senzaţia că aude şi acum glasul lui Duca :

- Este vorba despre o acţiune împotriva ţării noastre, şi nu împotriva Anne-Mariei...
- Dar atunci... de ce nu eu... Ea a căzut în cursă... Şi cum am putut să nu observ nimic ?
- Cred că acuma îmi daţi dreptate... mă refer la discuţia noastră de acum cîteva săptămîni, cînd vă spuneam că trebuie să vă ocupaţi mai mult de ea.
- Da... Ai dreptate... Şi Anne-Marie...
- Tovarăşe colonel... ea, ea mi-a fost şi mie... foarte dragă…

da...

- A fost!... Anne-Marie nu mai este. Ea a fost.

Privindu-l cît era de îndurerat, Duca reluă :

- Aş vrea să fiţi încredinţat că sînt alături de dumneavoastră, la fel ca şi toţi tovarăşii...
- Ştiu... simt... îmi sînteţi dragi. De acuma voi sînteţi copiii mei. îţi mulţumesc, tovarăşe Duca...
- Am să plec... Vă las singur şi să fiţi sigur că această enigmă se va dezlega, şi făptaşii vor plăti... Ei n-au reuşit să-şi atingă scopul!
- în luptă priveşti duşmanul în faţă... Anne-Marie a fost străpunsă din umbră...
- Există un război care continuă şi astăzi. Este o bătălie mută... Un duel care continuă pînă cînd...
- Ştiu... înţeleg... Scump m-a costat această înţelegere.

Duca plecase. Acum, stînd singur, colonelul, de parcă ar fi continuat discuţia cu Duca, îşi spunea : „Voiau să mă doboare, să doboare un soldat bătrîn, să-l distrugă, să-i terfelească onoarea... Nu! Colonelul Tomeanu nu poate fi îngenuncheat... Niciodată ! Cu nici un fel de metode!... Aţi săpat o rană adîncă în sufletul meu, dar...".

Tresări auzind cum cineva deschide uşa. încercă să vadă cine e. îşi feri cu mîna ochii de lumina becului. Zări silueta lui Duca.

- Te-ai întors ?
- Da, veni răspunsul, îndurerat.
- îţi mulţumesc... Dar să nu fii îngrijorat, nu mă las doborît!

Se auzi un oftat, apoi paşii care se apropiau:

- Da, m-am întors... îmi pare bine că nu vă lăsaţi doborît. Noi nu vă lăsăm... Vă înţelegem şi sîntem alături de dumneavoastră.

Tomeanu, izbit de glasul sarcastic, dur, care răsuna şuîerînd prin cameră, se ridică într-o clipă în picioare.

...îl zări pe... Nu, nu era Duca! Era altcineva, care semăna foarte mult cu Duca. îl înfruntau doi ochi haini, cu pleoapele pe jumătate lăsate în jos. Străinul, cu o mînă în buzunarul hainei, stătea în umbră. Se ferea de lumină.

- Cine eşti ?
- Hm... Anonimus... Vă aduc salutări de la generalul Rucar.
- Rucar?
- Da. de ce vă miraţi? Fostul dumneavoastră şef la şcoala militară... Prinţul Rucar!
- Rucar?... Dar acest...

- Da. El e cu noi şi la noi... Dumneata eşti aici, dar trebuie să fii cu noi !

Tomeanu, uluit, înţelese că are de-a face cu un străin travestit în Duca şi care a venit să-l şantajeze. Oare nu era acelaşi cu ucigaşul Anne-Mariei ? Instinctiv îşi duse mîna dreaptă spre sertarul pe jumătate deschis.

- Nu mişca !

În mîna străinului se zări luciul palid al pistolului.

- Mai bine să discutăm. Te miră de unde te cunosc, tovarăşe colonel ? Ne-ai uitat... Dar noi nu te uităm... iţi păstrăm respect şi te vrem lîngă noi.
- Bandiţilor !

Necunoscutul, de parcă nici n-ar fi auzit, continuă aspru:

- E momentul ! „Tovarăşii" ţi-au ucis fiica... Mîine îţi va veni rîndul!

Tomeanu înţelese situaţia. încercă să-şi apropie mîna de soneria de pe masă.

- Nu vă deranjaţi, am avut grijă să tai firul. La fel şi telefonul. Aşa că putem discuta în linişte, în tihnă. Să începem cu Anne-Marie!

Colonelul, scrîşnind din dinţi, rosti cu ură:

- Ai curajul să rosteşti numele Anne-Mariei...
- Fără sentimentalism! Vocea din umbră răsuna tăios, ca o comandă. Te avem în mînă. Dar poţi să scapi dacă... dacă răspunzi la întrebarea mea. N-am decît o întrebare.
- Aha... Vasăzică asta e!
- Da, asta e ! Vorbeşti ?!
- Trădătorilor!
- Vorbeşte îl... Stăpînii mei nu vor fi zgîrciţi...
- Eu nu sînt la stăpîn. Eu îmi slujesc patria!

Pierzîndu-şi cumpătul, Tomeanu nu mai ţinu seamă de ameninţarea pistolului şi trase brusc sertarul biroului. în aceeaşi secundă, necunoscutul sări asupra lui, spărgînd becul de pe masă.

O pocnitură slabă, şi lumina se stinse. Urmară cîteva clipe de linişte. Tomeanu continuă să caute pe bîjbîite pistolul. Tocmai cînd ^ simţi atingerea rece a fierului, zări o umbră care se azvîrli pe geam, dispărînd imediat.

Simţind pămîntul sub picioare, necunoscutul stătu cîteva clipe nemişcat, respirînd greu. Apoi sări brusc în picioare, gata să pornească la fugă...

Dar în jur, ţevile automatelor îl priveau ameninţătoare Mai mult simţi decît văzu privirea străpungătoare a unui ofiţer a cărui făptură masivă îi bara calea. Îl străfulgeră un gînd : sînt pierdut! Încet, îşi ridică mîinile. Căpitanul Moraru - căci el era -spuse liniştit: - V-am aşteptat, domnule profesor. A fost o noapte grea... şi v-ar trebui odihnă. E timpul !

SFÎRŞIT.

Corectat de Dumitru Ciobanu.